

**GRUPA KAPITAŁOWA
POZNAŃSKA KORPORACJA BUDOWLANA
PEKABEX SPÓŁKA AKCYJNA**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

ZAWIERAJĄCE:

1. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A.
2. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Pekabex S.A.

POZNAŃ, 16 KWIETNIA 2019

Spis treści

WYBRANE DANE SKONSOLIDOWANE GRUPY KAPITAŁOWEJ	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
DODATKOWE INFORMACJE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	11
Informacje ogólne	11
Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości	15
Połączenie przedsięwzięć pod wspólną kontrolą	26
Korekta błędów oraz zmiana zasad rachunkowości	42
1. Segmenty operacyjne	43
2. Przejęcia oraz utrata kontroli nad jednostkami zależnymi	46
3. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	46
4. Wartość firmy	47
5. Wartości niematerialne	48
6. Rzeczowe aktywa trwałe	50
7. Aktywa w leasingu	53
8. Nieruchomości inwestycyjne	54
9. Aktywa oraz zobowiązania finansowe	56
10. Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony oraz podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	75
11. Zapasy	78
12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	79
13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	80
14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	80
15. Kapitał własny	81
16. Świadczenia pracownicze	83
17. Pozostałe rezerwy	85
18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	86
19. Rozliczenia międzyokresowe	86
20. Umowy o usługę budowlaną	87
21. Przychody i koszty operacyjne	88
22. Przychody i koszty finansowe	90
23. Podatek dochodowy	91
24. Zysk na akcję i wypłacone dywidendy	92
25. Przepływy pieniężne	94
26. Transakcje z podmiotami powiązanymi	95
27. Aktywa, zobowiązania warunkowe oraz sprawy sporne	97
28. Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych	99
29. Zarządzanie kapitałem	105
30. Zdarzenia po dniu bilansowym	106
31. Pozostałe informacje	108
32. ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI	112

WYBRANE DANE SKONSOLIDOWANE GRUPY KAPITAŁOWEJ

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
	tys. zł		tys. EUR	
<i>Sprawozdanie z wyniku</i>				
Przychody ze sprzedaży	886 344	623 334	207 725	146 851
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	67 473	34 972	15 813	8 239
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	64 072	32 310	15 016	7 612
Zysk (strata) netto	51 209	25 836	12 001	6 087
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	51 209	25 836	12 001	6 087
Zysk na akcję (zł)	2,11	1,07	0,49	0,25
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	2,10	1,06	0,49	0,25
Średni kurs zł / EUR w okresie	X	X	4,2669	4,2447
<i>Sprawozdanie z przepływów pieniężnych</i>				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	98 845	8 313	23 165	1 959
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(32 640)	(7 085)	(7 650)	(1 669)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	13 311	(7 934)	3 119	(1 869)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	79 515	(6 705)	18 635	(1 580)
Średni kurs zł / EUR w okresie	X	X	4,2669	4,2447
<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>				
Aktywa	643 081	479 720	149 554	115 016
Zobowiązania długoterminowe	83 155	77 753	19 338	18 642
Zobowiązania krótkoterminowe	274 567	164 397	63 853	39 415
Kapitał własny	285 359	237 570	66 363	56 959
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	285 359	237 570	66 363	56 959
Kurs zł / EUR na koniec okresu	X	X	4,3000	4,1709

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Noty	31.12.2018	31.12.2017
<i>Aktywa trwałe</i>			
Wartość firmy	4	12 286	12 286
Wartości niematerialne	5	2 784	1 180
Rzeczowe aktywa trwałe	6	236 731	224 346
Nieruchomości inwestycyjne	8	4 319	3 980
Inwestycje w jednostkach zależnych	3	155	174
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3	-	-
Należności i pożyczki	9	2 699	1 731
Pochodne instrumenty finansowe	9	-	-
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	9	-	0
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	616	483
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	-	-
Aktywa trwałe		259 590	244 181
<i>Aktywa obrotowe</i>			
Zapasy	11	63 622	44 525
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	20	21 051	20 651
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	12	201 340	151 941
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		663	221
Pożyczki	9	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	9	392	-
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9	-	0
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	1 189	2 482
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	95 234	15 719
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	14	-	-
Aktywa obrotowe		383 491	235 539
Aktywa razem		643 081	479 720

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)

PASYWA	Noty	31.12.2018	31.12.2017
<i>Kapitał własny</i>			
<i>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej:</i>			
Kapitał podstawowy	15	24 369	24 213
Akcje własne (-)	15	-	-
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	15	25 245	25 245
Pozostałe kapitały	15	135 848	117 845
Zyski zatrzymane:		99 897	70 268
- zysk (strata) z lat ubiegłych		48 689	44 431
- zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		51 209	25 836
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		285 359	237 570
Udziały niedające kontroli	15	-	-
Kapitał własny		285 359	237 570
<i>Zobowiązania</i>			
<i>Zobowiązania długoterminowe</i>			
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9	55 780	43 871
Leasing finansowy	7	9 607	6 450
Pochodne instrumenty finansowe	9	-	-
Pozostałe zobowiązania	18	13 118	9 326
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	3 353	12 010
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	16	650	597
Pozostałe rezerwy długoterminowe	17	647	5 499
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	-	-
Zobowiązania długoterminowe		83 155	77 753
<i>Zobowiązania krótkoterminowe</i>			
Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną	20	39 093	15 597
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18	168 547	115 972
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		14 665	3 385
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9	20 246	7 746
Leasing finansowy	7	4 705	4 183
Pochodne instrumenty finansowe	9	633	-
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	16	15 189	11 269
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	17	11 430	6 165
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	59	80
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	14	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		274 567	164 397
Zobowiązania razem		357 722	242 150
Pasywa razem		643 081	479 720

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Noty	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		886 344	623 334
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		884 140	620 909
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		2 204	2 425
Koszt własny sprzedaży		722 145	507 641
Koszt sprzedanych produktów i usług		720 016	505 453
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		2 128	2 187
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		164 199	115 694
Koszty sprzedaży		58 791	54 892
Koszty ogólnego zarządu		32 537	26 495
Pozostałe przychody operacyjne	21	2 690	5 225
Pozostałe koszty operacyjne	21	8 088	4 559
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		67 473	34 972
Przychody finansowe	22	879	683
Koszty finansowe	22	4 279	3 345
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności (+/-)		-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		64 072	32 310
Podatek dochodowy	23	12 864	6 473
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		51 209	25 836
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	14	-	-
Zysk (strata) netto		51 209	25 836
Zysk (strata) netto przypadający:			
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		51 209	25 836
- podmiotom niekontrolującym		-	-

ZYSK (STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ (ZŁ)

	Noty	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
z działalności kontynuowanej			
- podstawowy	24	2,11	1,07
- rozwodniony		2,10	1,06
z działalności kontynuowanej i zaniechanej			
- podstawowy	24	2,11	1,07
- rozwodniony		2,10	1,06

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Noty	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Zysk (strata) netto		51 209	25 836
<i>Pozostałe całkowite dochody</i>			
<i>Pozycje nie przenoszone do wyniku finansowego</i>			
Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	6	-	-
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji nie przenoszonych do wyniku finansowego	10	-	-
<i>Pozycje przenoszone do wyniku finansowego</i>			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:	9		
- zyski (straty) ujęte w okresie w pozostałych dochodach Całkowitych		(442)	-
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego		-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą		40	(57)
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego – sprzedaż jednostek zagranicznych		-	-
Udział w pozostałych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności		-	-
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji przenoszonych do wyniku finansowego	10	-	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		(402)	(57)
Całkowite dochody		50 807	25 780
Całkowite dochody przypadające:			
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		50 807	25 780
- podmiotom niekontrolującym		-	-

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Noty	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Udziały niebędące kontrolą	Kapitał własny razem
		Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wart. nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2018 roku		24 213	-	25 245	117 845	70 267	237 570	-	237 570
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości		-	-	-	-	(1 885)	(1 885)	-	(1 885)
Korekta błędu podstawowego		-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach		24 213	-	25 245	117 845	68 382	235 685	-	235 685
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 31.12.2018 roku									
Emisja akcji		156	-	-	-	-	156	-	156
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)		-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji (program płatności akcjami)		-	-	-	2 610	-	2 610	-	2 610
Zmiana struktury grupy kapitałowej - transakcje z podmiotami niekontrolującymi	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	(3 899)	(3 899)	-	(3 899)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał		-	-	-	15 802	(15 802)	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami		156	-	-	18 412	(19 701)	(1 133)	-	(1 133)
Zysk netto za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku		-	-	-	-	51 209	51 209	-	51 209
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku	15	-	-	-	(409)	8	(402)	-	(402)
Razem całkowite dochody		-	-	-	(409)	51 216	50 807	-	50 807
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)		-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2018 roku		24 369	-	25 245	135 848	99 897	285 359	-	285 359

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (CD.)

	Noty	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Udziały niedające kontroli	Kapitał własny razem
		Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wart. nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2017 roku		24 213	-	25 245	84 573	78 190	212 222	-	212 222
Korekta błędu podstawowego		-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach		24 213	-	25 245	84 573	78 190	212 222	-	212 222
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 31.12.2017 roku									
Emisja akcji		-	-	-	-	-	-	-	-
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)		-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji (program płatności akcjami)		-	-	-	2 232	-	2 232	-	2 232
Zmiana struktury grupy kapitałowej - transakcje z podmiotami niekontrolującymi	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	(2 663)	(2 663)	-	(2 663)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał		-	-	-	31 043	(31 043)	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami		-	-	-	33 275	(33 706)	(431)	-	(431)
Zysk (strata) netto za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku		-	-	-	-	25 836	25 836	-	25 836
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku	15	-	-	-	(4)	(53)	(57)	-	(57)
Razem całkowite dochody		-	-	-	(4)	25 783	25 780	-	25 780
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)		-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2017 roku		24 213	-	25 245	117 845	70 267	237 570	-	237 570

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Noty	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		64 072	32 310
Korekty	25	19 591	17 873
Zmiany w kapitale obrotowym	25	25 682	(33 080)
Wpływy (wydatki) z rozliczenia instrumentów pochodnych		-	-
Zapłacone odsetki z działalności operacyjnej		(89)	(23)
Zapłacony podatek dochodowy		(10 410)	(8 765)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		98 845	8 313
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych		(2 295)	(399)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych		-	-
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(30 018)	(6 919)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		51	208
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych		(378)	-
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Wydatki na nabycie przedsiębiorstwa	3	-	-
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek zależnych	3	-	-
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych		-	-
Pożyczki udzielone		-	-
Wydatki na nabycie pozostałych aktywów finansowych		-	(29)
Wpływy ze sprzedaży pozostałych aktywów finansowych		-	-
Wpływy z otrzymanych dotacji rządowych		-	-
Otrzymane odsetki	22	-	54
Otrzymane dywidendy	22	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(32 640)	(7 085)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy netto z tytułu emisji akcji		156	-
Nabycie akcji własnych		-	-
Transakcje z podmiotami niekontrolującymi bez utraty kontroli		-	-
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		20 000	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		12 500	10 835
Spłaty kredytów i pożyczek		(8 007)	(9 160)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(4 952)	(4 118)
Odsetki zapłacone	22	(2 487)	(2 828)
Dywidendy wypłacone	24	(3 899)	(2 663)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		13 311	(7 934)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		79 515	(6 705)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		15 719	22 424
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych		-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		95 234	15 718

DODATKOWE INFORMACJE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Informacje ogólne

a) Informacje o jednostce dominującej

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A. [dalej zwana „Grupą Kapitałową” lub „Grupą”] jest Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A. [dalej zwana „Spółką dominującą”]. Spółka dominująca została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 15 listopada 1991 r. (Rep. A.10688/91). Spółka dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000109717. Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 630007106. Akcje Spółki dominującej są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki dominującej mieści się przy ul. Szarych Szeregów 27 w Poznaniu, 60-462. Podstawowe miejsce prowadzenia działalności Spółki dominującej i Grupy Kapitałowej znajduje się przy ulicy Szarych Szeregów 23 w Poznaniu, 60-462.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień zatwierdzenia jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji tj. 17.04.2019 wchodził

- Robert Jędrzejowski, Prezes Zarządu,
- Beata Żaczek, Wiceprezes Zarządu,
- Przemysław Borek, Wiceprezes Zarządu.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki dominującej nie uległ zmianie.

W skład Rady Nadzorczej Spółki dominującej na dzień zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego

- Piotr Taracha, Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Piotr Cyburt, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Ryszard Klimczyk, Członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Grabski, Członek Rady Nadzorczej,
- Stefan Grabski, Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Szpak, Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 20 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki dominującej podjęło uchwałę w sprawie powołania nowego członka Rady Nadzorczej, Pana Marcina Szpaka.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Rada Nadzorcza działała w następujących składach:

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 20 czerwca 2018 r.,

- Piotr Taracha, Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Piotr Cyburt, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Ryszard Klimczyk, Członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Grabski, Członek Rady Nadzorczej,
- Stefan Grabski, Członek Rady Nadzorczej,

W okresie od 20 czerwca 2018 r. do dnia publikacji sprawozdania

- Piotr Taracha, Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Piotr Cyburt, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Ryszard Klimczyk, Członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Grabski, Członek Rady Nadzorczej,
- Stefan Grabski, Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Szpak, Członek Rady Nadzorczej.

b) Charakter działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki dominującej oraz jej spółek zależnych jest:

- produkcja wyrobów budowlanych z betonu, produkcja masy betonowej prefabrykowanej,
- produkcja masy betonowej prefabrykowanej,
- produkcja pozostałych wyrobów z betonu, gipsu i cementu,
- kompleksowa realizacja konstrukcji żelbetowych oraz elementów prefabrykowanych dla budownictwa,
- realizacja projektów budowlanych związanych z wznoszeniem budynków,
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych,
- roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej nie sklasyfikowanych,
- świadczenie usług produkcyjnych w zakresie produkcji prefabrykatów,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych.

Szerszy opis działalności prowadzonej przez Grupę Kapitałową został przedstawiony w nocie nr 1 dotyczącej segmentów operacyjnych.

c) Informacje o Grupie Kapitałowej

W skład Grupy Kapitałowej Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A. wchodzi Spółka dominująca oraz następujące spółki zależne podlegające konsolidacji:

Nazwa spółki zależnej	Siedziba	Udział Grupy w kapitale:	
		31.12.2018	31.12.2017
Pekabex Bet S.A.	ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań	100 %	100 %
Pekabex Pref S.A.	ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań	100 %	100 %
Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji Sp. z o.o.	ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań	100 %	100 %
Kokoszki Prefabrykacja S.A.	ul. Budowlanych 54A, 80-298 Gdańsk- Kokoszki	100 %	100 %
Pekabex Inwestycje II S.A.	ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań	100 %	100 %
Pekabex Development Sp. z o.o.	ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań	100 %	100 %

Spółka Pekabex Bet S.A. [dalej zwana „Pekabex BET”] powstała w roku 2009 w wyniku podziału spółki Pekabex Bet Sp. z o.o. (po zmianie nazwy Fabrykacja Sp. z o.o.). Podziału dokonano w sposób określony art. 529 § 1 ust. 4 Kodeksu Spółek Handlowych przez przeniesienie części majątku Pekabex BET Sp. z o.o. (Spółka Dzielona) na spółkę Pekabex BET SA (Spółka Wydzielona) w zamian za akcje, które Spółka Wydzielona wydała wspólnikowi Spółki Dzielonej. Podział nastąpił bez obniżania kapitału zakładowego Spółki Dzielonej poprzez obniżenie kapitału zapasowego. Podziału dokonano zgodnie z planem podziału z dnia 24 sierpnia 2009 roku ogłoszonym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 177/2009 z dnia 10 września 2009, na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Dzielonej Pekabex BET Sp. z o.o. z dnia 26 października 2009 roku podjętej w formie aktu notarialnego Rep. A 13650/2009. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000343297, sądem właściwym dla Spółki jest Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy. Kapitał zakładowy Spółki wynosił 1.000.000,00 i dzielił się na 2.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,50 zł każda. W dniu 17.09.2012 roku spółka podwyższyła kapitał zakładowy poprzez emisję 4.000.000 akcji o wartości nominalnej 0,50 zł każda. Kapitał zakładowy na dzień bilansowy wynosi 3.000.000 zł. Przeważającym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja wyrobów budowlanych z betonu. Spółka dominująca posiada bezpośrednio 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Pekabex Bet, co uprawnia do wykonywania 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

Po dniu bilansowym, z dniem 22 stycznia 2019 roku spółka Pekabex Bet zarejestrowała oddział w Szwecji, działający pod nazwą Pekabex Bet S.A. Filial

Spółka Pekabex Pref S.A. [dalej zwana „Pekabex Pref”] została włączona do Grupy w roku 2011 poprzez nabycie udziałów spółki Goldman Rosenberg Polska Sp. z o.o. Kapitał zakładowy Spółki wynosi obecnie 100 tys. zł. i dzieli się na 200 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 07.11.2006 r. pod numerem 0000267103. Sądem właściwym dla Spółki jest Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. W dniu 29.12.2015r w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane przekształcenie w trybie art. 551 par. 1 KSH Spółki z o.o.

pod firmą Pekabex Pref Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Spółkę Akcyjną. Przeważającym przedmiotem działalności Spółki jest świadczenie usług produkcyjnych. Spółka dominująca posiada bezpośrednio 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Pekabex Pref, co uprawnia do wykonywania 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

Spółka Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji Sp. z o.o. [dalej zwana „CNP”] została nabyta przez Poznańską Korporację Budowlaną Pekabex S.A. na podstawie umowy zakupu udziałów z dnia 22.07.2014. Warunkiem nabycia udziałów spółki CNP sp. z o.o. było uzyskanie zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) na zawarcie transakcji. UOKiK wydał zgodę w dniu 17.11.2014. Nabycie kontroli przez Pekabex S.A. uprawomocniło się w dniu 05.12.2014. Pekabex S.A. nabyła 100% udziałów Spółki CNP od Opoka II Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 tys. zł i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji Sp. z o.o. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 04.07.2008 r. pod numerem 0000109717 przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy KRS. Przeważającym przedmiotem działalności spółki była produkcja prefabrykowanych elementów żelbetowych wykorzystywanych przy budowie obiektów przemysłowych, handlowych, biurowych, kulturalno-sportowych, hal, budynków, mostów i innych obiektów wielkogabarytowych.

Od listopada 2016r. po przeniesieniu produkcji do Pekabex BET S.A. spółka zajmuje się głównie wynajmem maszyn i urządzeń oraz usługami IT świadczonymi dla Spółek z GK Pekabex.

Spółka dominująca posiada bezpośrednio 100% akcji w kapitale zakładowym spółki CNP co uprawnia do wykonywania 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

Kokoszki Prefabrykacja S. A. [dalej zwana „Kokoszki Prefabrykacja”] została włączona do Grupy od 02 kwietnia 2015 roku. W dniu 31 marca 2015 roku spółka Pekabex Inwestycje Sp. z o.o. podpisała z trzema akcjonariuszami spółki Kokoszki Prefabrykacja S.A. umowy nabycia 98,01% (440.821 sztuk) akcji spółki Kokoszki Prefabrykacja S.A. Prawo własności akcji oraz przejęcie faktycznej kontroli nad spółką Kokoszki Prefabrykacja nastąpiło w dniu 2 kwietnia 2015 roku

Spółka Kokoszki Prefabrykacja została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 03.11.2014 r. pod numerem 0000528061 przez Sąd Rejonowy Gdańsk- Północ, VII Wydział Gospodarczy KRS. Spółka powstała w wyniku podziału spółki Przedsiębiorstwo Budowlane Kokoszki S.A. z siedzibą w Gdańsku poprzez przeniesienie części majątku stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa funkcjonującego jako wytwórnia elementów prefabrykowanych, na nowo zawiązaną spółkę Kokoszki Prefabrykacja S.A.

W dniu 8 października 2015 roku, po dokonaniu przymusowego wykupu 8.929 sztuk akcji należących do akcjonariuszy reprezentujących 2% kapitału spółki, Pekabex Inwestycje została wpisana do KRS jako jedyny akcjonariusz Kokoszki Prefabrykacja S.A..

Przeważającym przedmiotem działalności Kokoszki Prefabrykacja S.A. od momentu wejścia do Grupy Pekabex jest wynajem nieruchomości głównie na rzecz Grupy.

W dniu 31.08.2016r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Pekabex Inwestycje Sp. z o.o., na którym została podjęta uchwała w sprawie połączenia spółki Pekabex Inwestycje Sp. z o.o. ze spółką Kokoszki Prefabrykacja S.A. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej (PI Sp. z o.o.) na Spółkę Przejmującą (KOK. S.A.). Wpis połączenia spółek w KRS został dokonany w dniu 28.09.2016r.

Połączenie zostało ujęte zgodnie z zasadami przyjętymi w Grupie, co zostało opisane w polityce rachunkowości – połączenie jednostek gospodarczych.

Po połączeniu Spółką dominującą jest Pekabex S.A., która posiada bezpośrednio 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Kokoszki Prefabrykacja S.A., co uprawnia do wykonywania 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

W 2018 roku spółka nabyła nieruchomość w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Gdańsku i rozpoczęła realizację inwestycji, która została szerzej przedstawiona w nocie nr 6 niniejszego sprawozdania.

W dniu 3 kwietnia 2019 roku spółka otrzymała decyzję Prezydenta miasta Gdańska zatwierdzającą projekt budowlany złożony przez spółkę i udzielającą spółce Kokoszki Prefabrykacja S.A. pozwolenia na budowę nowego zakładu Grupy Pekabex.

Pekabex Inwestycje II Spółka Akcyjna (dalej „Pekabex Inwestycje II”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 26.05.2015 roku. W dniu 07.08.2015 roku Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla miasta Poznania – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu – VIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000570241.

Pekabex Inwestycje II S.A. jest spółką celową w związku z transakcją, przejęcia działalności od spółki Ergon Sp. z o.o., do której doszło w dniu 15.01.2016r.

Główną działalnością Spółki jest wynajem majątku do spółek z Grupy.

Spółka dominująca posiada bezpośrednio 100% akcji w kapitale zakładowym spółki, co uprawnia do wykonywania 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

Pekabex Development Sp. z o.o. (dalej zwana „Pekabex Development”).

W dniach 30 sierpnia oraz 14 września 2017r roku PKB Pekabex S.A. dokonał zakupu udziałów spółki Innowa BET Wytwórnia Konstrukcji Prefabrykowanej Sp. z o.o. przejmując 100% kontrolę na Spółką przejmowaną. Zmiana została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 5 grudnia 2017 roku.

W dniu 20 września 2017 roku została zmieniona nazwa spółki na Pekabex Development Sp. z o.o. oraz kapitał tej spółki został podwyższony o 995 tys. zł do kwoty 1.000 tys. zł.

W Grupie Pekabex spółka będzie zajmować się promowaniem technologii prefabrykowanej w budownictwie mieszkaniowym. Spółka rozpoczęła realizację projektu pilotażowego, polegający na wybudowaniu 6 budynków we wskazanej technologii. Sukces projektu znacznie ułatwi promocję i zastosowanie technologii prefabrykowanej w budownictwie mieszkaniowym na szerszą skalę, zarówno w potencjalnych projektach własnych, gdzie grupa Pekabex występowałaby jako inwestor jak i we współpracy z deweloperami, gdzie Pekabex byłby wykonawcą konstrukcji prefabrykowanej.

W skład Grupy, poza wymienionymi powyżej podmiotami, wchodzi spółki niepodlegające konsolidacji (ze względu na brak istotności):

- od 24 września 2013 r. Pekabex Projekt Sp. z o.o. SKA ; ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań;
- od 27 stycznia 2014 r. TM Pekabex Projekt Sp. z o.o. SK; ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań.
- od 30 sierpnia 2017 roku Pekabex Projekt Sp. z o.o.; ul. Szarych Szeregów 27, 60-462 Poznań.

Informacje szczegółowe o spółkach zależnych zostały zawarte w notcie nr 3.

Czas trwania Spółki dominującej oraz wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jednostek objętych konsolidacją jest nieoznaczony.

d) Zatwierdzenie do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2018 zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki dominującej dnia 16 kwietnia 2019 roku (patrz nota 32).

Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości

a) Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (dalej „MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską, obowiązującymi dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

Walutą funkcjonalną Spółki dominującej oraz walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej). Sprawozdania finansowe spółek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską według zasad zaprezentowanych poniżej w zasadach rachunkowości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki wchodzące w skład Grupy.

b) Zmiany standardów lub interpretacji

Zmiany standardów lub interpretacji obowiązujące i zastosowane przez Grupę od 2018 roku

Nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, które obowiązują od 1 stycznia 2018 roku oraz ich wpływ na skonsolidowane sprawozdanie Grupy:

7.1. Zmiany standardów lub interpretacji obowiązujące i zastosowane przez Grupę od 2018 roku

Nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, które obowiązują od 1 stycznia 2018 roku oraz ich wpływ na sprawozdanie Grupy:

- **Zmiana MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”**
Rada MSR uregulowała trzy kwestie: (i) sposób ujmowania w wycenie programu regulowanego w środkach pieniężnych warunków innych niż warunki nabywania uprawnień, (ii) klasyfikacja płatności akcjami w przypadku, gdy jednostka jest zobowiązana pobrać podatek od pracownika, (iii) modyfikacja programu, która skutkuje zmianą z programu rozliczanego w środkach pieniężnych na program rozliczany w instrumentach kapitałowych.
Zmiany nie mają wpływu na jej sprawozdanie skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- **Zmiana MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”**
W związku z wejściem w życie w 2018 roku nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych (MSSF 9) Rada MSR wprowadziła przejściowe (do czasu wejścia w życie nowego MSSF 17) zasady stosowania nowych zasad rachunkowości instrumentów w sprawozdaniach finansowych ubezpieczycieli. W przeciwnym wypadku ich wyniki byłyby narażone na sporą zmienność.
Zaproponowano dwa alternatywne podejścia:
 - korygowanie zmienności powodowanej przez MSSF 9 dla niektórych aktywów poprzez odrębną pozycję w sprawozdaniu z wyniku i innych dochodów całkowitych,
 - zwolnienie ze stosowania MSSF 9 do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń (lub roku 2021).Zmiana standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej.
Zmiany obowiązują w momencie zastosowania MSSF 9.
- **Zmiany MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”:** doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Skutki wprowadzenia zmiany nie miały wpływu na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.
- **Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”**
Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów.
Przed wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca.
Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień

wejścia w życie zmiany standardu. Skutki wprowadzenia zmiany nie miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”**
Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Skutki wprowadzenia interpretacji nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
- **Nowy MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**
Nowy standard zastąpił dotychczasowy MSR 39. Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:
 - inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów:
 - wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
 - wyceniane w wartości godziwej przez wynik (z opcją ujęcia skutków wyceny w pozostałych całkowitych dochodach dla instrumentów kapitałowych);przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów oraz charakteru przepływów z niego,
 - nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem, zwiększające możliwość wyznaczenia instrumentów jako pozycje zabezpieczające oraz likwidujące sztywne zasady wyznaczania efektywności w przedziale 80-125%,
 - nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym; ujęcie straty z tytułu utraty wartości według dotychczasowych zasad następowało dopiero, gdy wystąpiły obiektywne dowody utraty wartości, takie jak znaczące trudności finansowe dłużnika lub niedotrzymanie warunków umowy, np. opóźnienie w spłacie; nowy model zakłada, że już od momentu ujęcia aktywa finansowego jednostka szacuje oczekiwane straty kredytowe za pomocą 3-stopniowego modelu opartego na zmianach ryzyka kredytowego; standard przewiduje uproszczenia m.in. dla należności handlowych i aktywów z tytułu umowy.

Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 9 w zakresie klasyfikacji i wyceny odbędzie się retrospektywnie bez korekty danych porównawczych ze względu na to, że nie byłoby to możliwe bez wykorzystania wiedzy pozyskanej post factum. Skutki wdrożenia standardu zostały zaksięgowane w zyski zatrzymane na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Skutki zmian zostały opisane poniżej:

Grupa posiadała do tej pory przede wszystkim aktywa zakwalifikowane do kategorii „pożyczki i należności”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie zostały kwalifikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, ponieważ analiza przeprowadzona przez Grupę na dzień pierwszego zastosowania standardu wykazała, że są utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a przepływy te są wyłącznie spłatą wartości nominalnej i odsetek. Zmiana kategorii nie wpłynęła na wartość aktywów Grupy oraz jej wynik finansowy. Kategorie zobowiązań finansowych nie zmieniły się.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorie i wartości bilansowe poszczególnych klas aktywów finansowych i zobowiązań finansowych były następujące:

Klasa aktywów finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
<i>Aktywa trwałe:</i>				
Należności i pożyczki	pożyczki i należności	1 731	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 731
Pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-
<i>Aktywa obrotowe:</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	pożyczki i należności	133 569	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	133 569
Pożyczki	pożyczki i należności	-	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-
Pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	pożyczki i należności	15 719	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	15 719

Klasa zobowiązań finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	43 871	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	43 871
Pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
Pozostałe zobowiązania	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9 326	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9 326
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	104 288	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	104 288
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 746	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 746
Pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-

W przypadku wszystkich klas aktywów i zobowiązań finansowych zmiana kategorii wyceny w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9 w dniu 1 stycznia 2018 roku następowała bez zmiany wartości bilansowej, za wyjątkiem

skutków zastosowania nowego modelu szacowania oczekiwanych strat kredytowych w przypadku pozycji wskazanych w tabelach powyżej.

Na sprawozdanie finansowe Grupy wpłynęły istotne zmiany sposobu szacowania strat z tytułu ryzyka kredytowego dotyczącego należności, które zgodnie z MSR 39 były skategoryzowane jako „należności i pożyczki”, a zgodnie z MSSF 9 są wyceniane w zamortyzowanym koszcie, oraz aktywów z tytułu umowy. Grupa zbudowała model służący do szacowania oczekiwanych strat z portfela należności oraz aktywów z tytułu umowy. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z umowy zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu. Model dotyczący pozostałych aktywów zakłada dla instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy.

Grupa oszacowała, że znaczy wzrost ryzyka następuje m.in. gdy przeterminowanie płatności przekracza 30 dni. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego był znaczny, ujmuje się straty odpowiednie dla całego życia instrumentu. Grupa szacuje, że niewykonanie zobowiązania ze strony kontrahenta następuje, gdy przeterminowanie wynosi 150 dni lub wystąpiły inne okoliczności na to wskazujące.

Grupa dokonała zestawienia wartości odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z MSR 39 i rezerw utworzonych zgodnie z MSR 37 z odpisami z tytułu oczekiwanych strat kredytowych oszacowanych zgodnie z MSSF 9 na dzień jego pierwszego zastosowania.

Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług (kategoria aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie według MSSF 9 i pożyczek i należności zgodnie z MSR 39) wynosił na dzień 31 grudnia 2017 roku 3.119 tysięcy zł. Korekta wprowadzona do wartości należności oraz zysków zatrzymanych z dniem 1 stycznia 2018 roku wyniosła 180 tys. zł, co skutkowało zwiększeniem wartości odpisu aktualizującego do kwoty 3.763 tys. złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku odpisy aktualizujące należności były wyższe o 670 tys. zł niż gdyby były dokonywane według dotychczasowych zasad. W celu oszacowania wartości oczekiwanych strat Grupa sporządziła raport przychodów za ostatnie trzy lata (2016 – 2018) w podziale na obszary działalności (kompleksowe wykonawstwo, roboty budowlane, dostawy towarów, inne) i przypisała do nich odpowiednie odpisy aktualizujące utworzone dla specyficznych kontrahentów w ciągu tego okresu. Grupa następnie oszacowała wskaźniki dla poszczególnych obszarów działalności dzieląc sumę dokonanych odpisów przez przychody danego obszaru działalności. Uzyskane w ten sposób wskaźniki zostały pomnożone przez otwarte na dzień bilansowy należności przypisane (w tym kontraktów budowlanych) do poszczególnych obszarów działalności.

Grupa oceniła również, czy otwarte powiązania zabezpieczające spełniają zasady określone w nowym standardzie i uznała, że wszystkie kwalifikują się do stosowania rachunkowości zabezpieczeń również według MSSF 9. Wymogi MSSF 9 w odniesieniu do rachunkowości zabezpieczeń zostały zastosowane prospektywnie. Grupa traktowała i traktuje jako zabezpieczenie całą wartość instrumentów pochodnych. Zastosowanie nowego standardu nie wpłynęło na wartość aktywów, zobowiązań, wyniku ani kapitału własnego Grupy. Przed 01.01.2018r. rachunkowość zabezpieczeń nie była stosowana przez Grupę.

▪ Nowy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Nowy standard zastąpił dotychczasowe MSR 11 i MSR 18 oraz związane z nimi interpretacje i ma zastosowanie do wszystkich umów z klientami za wyjątkiem umów wyłączonych z zakresu MSSF 15, w tym umów uregulowanych zapisami innych standardów. Nowy MSSF 15 zapewnia jeden spójny 5-stopniowy model ujmowania przychodów obejmujący następujące kroki:

- identyfikacja umowy z klientem,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia wynikających z umowy,
- określenie ceny,
- przypisanie ceny do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu po wypełnieniu lub podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia.

Nowy model uzależnia ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą.

Ponadto standard wprowadził dodatkowe wymogi ujawniania informacji oraz wskazówki dotyczące następujących szczegółowych kwestii:

- łączenie kilku umów,
- zmiany umowy,
- metody pomiaru wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia,
- cena zmienna,
- prawa zwrotu,
- gwarancje,
- relacja zlecniodawca – pośrednik,
- opcje nabycia kolejnych dóbr lub usług,
- bezzwrotne opłaty płatne z góry,

- o licencje i tantiemy,
- o umowy odkupu,
- o umowy komisu,
- o sprzedaż ze wstrzymaną dostawą,
- o komponenty finansowe wbudowane w umowy z klientami (płatność odroczone lub płatność z góry),
- o wynagrodzenia niepieniężne,
- o koszty umowy, w tym koszty pozyskania umowy.

Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 15 ma się odbyć retrospektywnie bez korekty danych porównawczych. Skutki wdrożenia standardu zostały ujęte jako zmiana bilansu otwarcia zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku. Grupa zastosowała retrospektywnie MSSF 15 wyłącznie do umów, które nie zostały zakończone na dzień pierwszego zastosowania MSSF 15. Ponadto Grupa zastosowała uproszczenie dla kontraktów zmienianych przed najwcześniejszym okresem porównywalnym polegające na uwzględnieniu tych zmian tak, jak gdyby były zawarte w kontrakcie od samego początku.

Podczas tego procesu Grupa wyszczególniła następujące typy umów (kontraktów):

1. Realizacja kontraktów – kompleksowa realizacja w formule generalnego wykonawstwa
2. Realizacja kontraktów – kontrakty montażowe,
3. Realizacja kontraktów – kontrakty dostawowe,
4. Realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek
5. Usługi produkcyjne

W ramach umów „realizacja kontraktów – kompleksowa realizacja w formule generalnego wykonawstwa” Grupa świadczy usługi związane z kompleksową realizacją kontraktów w charakterze generalnego wykonawcy przy współudziale podwykonawców zewnętrznych jak również przy wykorzystaniu usług montażowych oraz wyrobów gotowych i konstrukcji prefabrykowanych wytwarzanych przez Grupę. W ramach przeprowadzonej analizy poszczególnych kontraktów, zgodnie z MSSF 15, Grupa uznała, że w dla zawartych kontraktów realizowanych w formule generalnego wykonawstwa istnieje, z uwagi na charakter znaczącej usługi integrującej, jedno identyfikowalne zobowiązanie do wykonania świadczenia. Grupa będzie analizowała kolejne zawierane w miarę upływu czasu kontrakty i w przypadku spełnienia warunków do ujmowania zobowiązań / zobowiązania Grupy jako jednego zobowiązania, Grupa będzie je tak ujmować. Grupa uważa, że klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczonej usługi, w miarę wykonywania przez Grupę tej usługi. W konsekwencji Grupa przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Grupa będzie przeprowadzała analizę każdej umowy i w przypadku, gdy zostaną spełnione warunki pozwalające na ujmowanie przychodu w miarę upływu czasu Grupa będzie je tak ujmować.

Umowy typu „realizacja kontraktów – kontrakty montażowe” obejmują kompleksową realizację kontraktów: projektowanie, produkcję, dostawę i montaż konstrukcji prefabrykowanych zarówno w kraju jak i zagranicą. W tym obszarze Grupa, po przeprowadzeniu analizy oceniającej liczbę odrębnych zobowiązań w umowie uznała, zgodnie z MSSF 15, że przyręczone dobra oraz usługi nie są odrębne i występują jako pakiet dóbr stanowiący pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia. Grupa uważa, po przeprowadzeniu analizy odrębnej dla każdej umowy pod kątem liczby występujących w umowie zobowiązań, że klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczonej usługi, w miarę wykonywania przez Grupę tej usługi. W konsekwencji Grupa przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Grupa będzie przeprowadzała analizę każdej umowy i w przypadku, gdy zostaną spełnione warunki pozwalające na ujmowanie przychodu w miarę upływu czasu Grupa będzie je tak ujmować. Zgodnie z MSSF 15 w przypadku gdy umowa / kontrakt obejmuje zakresem więcej identyfikowalnych zobowiązań i ustalona jest jedna cena w kontrakcie, do każdego zobowiązania przypisywana będzie oddzielnie cena. Grupa będzie przeprowadzała analizę każdej zawieranej umowy i w przypadku, gdy zostaną spełnione warunki wskazujące na konieczność przypisywania różnych cen do każdego zobowiązania, Grupa będzie je tak ujmować.

Umowy typu „usługi produkcyjne” polegają na wykonywaniu elementów prefabrykowanych z powierzonych materiałów, przy użyciu maszyn i urządzeń udostępnianych przez Zamawiających, która z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania jest realizowana głównie przez Oddział w Niemczech. W ramach tej usługi Grupa dostarcza wykwalifikowaną kadrę pracowników w tym managerów jak również know-how i wiedzę specjalistyczną. Grupa uważa, po przeprowadzeniu analizy odrębnej dla każdej umowy pod kątem liczby występujących w umowie zobowiązań że jest to jedno zobowiązanie, Grupa poddała odrębnej analizie poszczególne umowy i dla umów z usług wymienionych powyżej uznała, że przychód będzie rozpoznawany zgodnie z MSSF 15 w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem i gdy usługa jest wykonana (liniowo, fakturowanie miesięczne).

W ramach umów typu „realizacja kontraktów – kontrakty dostawowe” Grupa prowadzi produkcję i dostawę elementów prefabrykowanych. W ramach tych kontraktów Grupa jest dostawcą elementów prefabrykowanych i nie

świadczy usługi kompleksowej realizacji kontraktów. W zakresie tego typu umów Grupa identyfikuje jedno zobowiązanie, z którego wywiązuje się w określonym momencie (dostarczenie towarów).

W ramach umów z obszaru realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek Grupa nie osiągnęła jeszcze przychodów. Przychody będą osiągane z tytułu przeniesienia własności nieruchomości (lokalu mieszkalnego) umowami w formie aktu notarialnego. W zakresie tego typu umów Grupa identyfikuje jedno zobowiązanie, z którego wywiązuje się w określonym momencie (dostarczenie towarów).

Grupa ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Spółki z tytułu umów typu „usługi produkcyjne”, „realizacja kontraktów – kontrakty dostawowe”, „realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek” oraz innych, pozostałych umów sprzedaży nie będzie miał istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy.

W ramach oceny wpływu wprowadzenia MSSF 15, Spółka rozważyła m.in. następujące aspekty:

Ustalenie ceny transakcyjnej

Do celów ustalenia ceny transakcyjnej Grupa zakłada, że dobra lub usługi będą przenoszone na rzecz klienta zgodnie z obowiązującą umową i że umowa ta nie zostanie rozwiązana, przedłużona ani zmieniona. Jeśli wynagrodzenie określone w umowie będzie obejmować kwotę zmienną, Grupa będzie szacować kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta.

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi wyksięgowanie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę, jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W szczególności Grupa analizuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar umownych zapisanych w kontrakcie i odpowiednio koryguje cenę transakcyjną.

Grupa uznała, że w umowach zawartych przez Grupę nie występują istotne elementy finansowania. W odniesieniu do kontraktów obecnych i przyszłych, Grupa uznała, że nie będzie korygować przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ ewentualnego istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Gwarancje udzielone

Grupa, zgodnie z umową z klientem, udziela gwarancji na sprzedawany produkt (dobro lub usługę). Klient nie ma możliwości zakupu gwarancji oddzielnie oraz gwarancja nie zapewnia dostępu do dodatkowej usługi. W konsekwencji, Grupa ujmuje i nadal będzie ujmować gwarancję zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

Metody pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia

Grupa uznała, że stosowana przez nią metoda oparta na nakładach (dla kontraktów innych niż spełnianych / realizowanych w określonym momencie – np. usługi produkcyjne i kontrakty dostawowe) pozwala na rzetelne ujęcie przychodów. Grupa rozpoznaje przychody w oparciu o działania jednostki lub nakłady poniesione przez jednostkę przy spełnianiu zobowiązania do wykonania świadczenia (na przykład zużyte zasoby, przepracowane roboczogodziny, poniesione koszty, wykorzystany czas lub maszynogodziny) w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

MSSF 15 przewiduje ujmowanie kosztów poniesionych na realizację danego kontraktu przed podpisaniem kontraktu bezpośrednio w wyniku. Grupa przeanalizowała koszty poniesione przed podpisaniem, które zostały ujęte w aktywach i szacuje, że powinny one zostać ujęte w wyniku okresu w którym zostały poniesione. Grupa będzie każdorazowo analizowała wpływ kosztów poniesionych przed zawarciem kontraktu na poniesione nakłady ujmowane w wycenie kontraktu.

Prezentacja i ujawnienie informacji

MSSF 15 wprowadza nowe wymogi w zakresie prezentacji i ujawnień. Zapisy MSSF 15 zobowiązują Grupę, między innymi, do prezentacji przychodów z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie odzwierciedlające, w jaki sposób czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i

przepływów pieniężnych. W związku z tym zakres, w jakim następuje podział przychodów dla celów tego ujawniania, zależy od faktów i okoliczności, które dotyczą umów zawartych przez jednostkę z klientami.

W standardzie użyto terminów „składnik aktywów z tytułu umowy” i „zobowiązanie z tytułu umowy”. Grupa nie prezentowała do tej pory wydzielonej pozycji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotyczącej zobowiązań z tytułu umów. W związku z zastosowaniem standardu Grupa wyodrębniła tę pozycję w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i nazwała ją „Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną”. Grupa nazywa składnik aktywów z tytułu umowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Należności z tytułu umów o usługę budowlaną”

Łączny efekt zmian ujęty jako zmiana stanu początkowego zysków zatrzymanych na 1 stycznia 2018 roku wyniósł 718 tys. zł.

STANDARDY I INTERPRETACJE OBOWIAZUJĄCE W WERSJI OPUBLIKOWANEJ PRZEZ IASB, LECZ NIE ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ, WYKAZYWANE SĄ PONIŻEJ W PUNKCIE DOTYCZĄCYM STANDARDÓW I INTERPRETACJI, KTÓRE NIE WESZŁY W ŻYCIE

7.2. Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie skorzystano z dobrowolnego wcześniejszego zastosowania standardu lub interpretacji.

7.3. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i ich wpływ na sprawozdanie Grupy

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 2018 roku. Lista obejmuje również zmiany, standardy i interpretacje opublikowane ale niezaakceptowane jeszcze przez Unię Europejską.

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 2018 roku. Lista obejmuje również zmiany, standardy i interpretacje opublikowane ale niezaakceptowane jeszcze przez Unię Europejską.

- **Nowy MSSF 16 „Leasing”**
Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu.
Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. W określonych sytuacjach wskazanych w standardzie zobowiązanie z tytułu leasingu podlega aktualizacji wyceny, której skutki co do zasady ujmowane są jako korekta wartości prawa do korzystania z aktywów.
Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości. Podejście księgowe do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17.
MSSF 16 wymaga dokonywania szerszego zakresu ujawnień w porównaniu do wymogów MSR 17 (dotyczy to zarówno leasingobiorcy, jak i leasingodawcy). Nowy standard zakłada możliwość zastosowania zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego oraz pewnych praktycznych rozwiązań w ramach przepisów przejściowych.

Grupa szacuje, że nowy standard nie będzie miał istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe.

Na koniec 2018 roku Grupa jest leasingobiorcą umów leasingu operacyjnego dotyczącego najmu sprzętu biurowego oraz urządzeń i sprzętu używanego w zakładach produkcyjnych i na placach budów na okresy od kilku dni do 5 lat, na podstawie których przysługuje jej prawo do użytkowania aktywów. Grupa planuje wdrożenie MSSF 16 przy zastosowaniu zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. bez przekształcania danych porównawczych, z ujęciem łącznego efektu pierwszego zastosowania standardu jako korekty bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

Ponadto Grupa zamierza zastosować następujące dopuszczone przez standard rozwiązania praktyczne:

- na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 Grupa nie będzie dokonywać ponownej oceny, czy dana umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing; Grupa zamierza zastosować standard wyłącznie do umów, które przed tym dniem zidentyfikowano jako leasingi zgodnie z MSR 17 oraz KIMSF 4 (dotyczy prawa wieczystego użytkowania gruntów),

- o wartość prawa do korzystania z tytułu wszystkich umów sklasyfikowanych uprzednio przez Grupę jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17 na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 zostanie ustalona w kwocie zobowiązania z tytułu leasingu skorygowanego o opłaty i przedpłaty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania,
- o umowy, których okres leasingu kończy się w 2019 roku, Grupa ujmuje jako koszty metodą liniową w okresie leasingu,
- o Grupa zastosuje uproszczenia dla umów krótkoterminowych oraz dla aktywów o niskiej wartości.

W związku z zastosowaniem MSSF 16 oraz dopuszczalnych uproszczeń Grupa oszacowała, że łączny efekt pierwszego zastosowania standardu na zyski zatrzymane na dzień pierwszego zastosowania wyniesie 0 tys. zł. Podobnie, nie będzie istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

- **Zmiana MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**
Zmiana polega na dopuszczeniu kwalifikowania do kategorii aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie takich instrumentów, które w przypadku wcześniejszej spłaty powodują, że jednostka otrzyma kwotę mniejszą niż suma kapitału i naliczonych odsetek (tzw. ujemne wynagrodzenie).
Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.
Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie istotnie na jej sprawozdania finansowe.
- **Nowy MSSF 17 „Insurance Contracts”**
Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4.
Spółka szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później.
Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie istotnie na jej sprawozdania finansowe.
- **Zmiana MSR 19 „Świadczenia pracownicze”**
Zgodnie z wprowadzoną zmianą jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie netto z tytułu programu określonych świadczeń są ponownie wyceniane w wyniku zmian, ograniczenia lub rozliczenia, jednostka powinna:
 - o ustalić koszty bieżącego zatrudnienia i odsetki netto za okres po ponownej wycenie stosując założenia wykorzystane przy ponownej wycenie oraz
 - o określić odsetki netto za pozostały okres na podstawie przecenionego aktywa lub zobowiązania netto.Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie oferuje pracownikom programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.
Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie istotnie na jej sprawozdania finansowe.
- **Zmiana MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**
Zmiana standardu uściśla, że do instrumentów finansowych innych, niż wyceniane metodą praw własności, w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach należy stosować MSSF 9 nawet jeśli instrumenty te stanowią element inwestycji netto w takiej jednostce.

Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie posiada takich instrumentów finansowych.
- **Zmiany MSR 12 „Podatek dochodowy”, MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”, MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” i MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**
- **Mniejsze poprawki do standardów, wprowadzane w ramach corocznych zmian do standardów (cykl 2015 – 2017):**
 - o MSR 12: Rada MSR uściśliła sposób ujmowania podatku dochodowego będącego konsekwencją dywidend. Podatek ujmowany jest w momencie ujęcia zobowiązania do wypłaty dywidendy jako obciążenie wyniku lub pozostałych całkowitych dochodów lub kapitałów w zależności od tego, gdzie ujęto przeszłe transakcje, które wygenerowały wynik.
 - o MSR 23: Doprecyzowano, że zadłużenie pierwotnie przeznaczone na finansowanie składnika aktywów, który został już ukończony, zostaje zaliczone do zadłużenia ogólnego, którego koszt może być później kapitalizowany w wartości innych aktywów.

- o MSSF 3: Rada MSR doprecyzowała, że zasady dotyczące rozliczania połączenia przedsięwzięć realizowanego etapami, w tym konieczność wyceny udziałów, dotyczą również posiadanych wcześniej udziałów we wspólnych działalnościach.
- o MSSF 11: Rada doprecyzowała, że wspólnik wspólnej działalności, niesprawujący wspólnej kontroli, w sytuacji, gdy uzyska wspólną kontrolę nad wspólną działalnością będącą przedsięwzięciem, nie powinien ponownie wyceniać udziałów w tej wspólnej działalności.

Spółka szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe w sposób istotny, ponieważ:

- o Spółka nie jest stroną transakcji będących przedmiotem zmiany MSR 12,
- o wszystkie dostosowania składnika aktywów o istotnej wartości są finansowane przez Spółkę ze środków pozyskiwanych z zewnątrz specjalnie w tym celu,
- o Spółka nie prowadzi wspólnej działalności w rozumieniu MSSF 11.

- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Zmiana polega na wprowadzeniu nowej definicji pojęcia „istotny” (w odniesieniu do pominięcia lub zniekształcenia w sprawozdaniu finansowym). Dotychczasowa definicja zawarta w MSR 1 i MSR 8 różniła się od zawartej w Założeniach Koncepcyjnych Sprawozdawczości Finansowej, co mogło powodować trudności w dokonywaniu osądów przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe. Zmiana spowoduje ujednolicenie definicji we wszystkich obowiązujących MSR i MSSF.

Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ dotychczas dokonywane osądy w zakresie istotności były zbieżne z tymi, jakie byłyby dokonywane przy zastosowaniu nowej definicji.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

- Zmiana MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

Zmiana dotyczy definicji przedsięwzięcia i obejmuje przede wszystkim następujące kwestie:

- o precyzuje, że przejęty zespół aktywów i działań, aby być traktowanym jako przedsięwzięcie, musi obejmować również wkład i istotne procesy, które wspólnie w istotny sposób uczestniczyć będą w wypracowaniu zwrotu,
- o zawęża definicję zwrotu, a tym samym również przedsięwzięcia, skupiając się na dobrach i usługach dostarczanych odbiorcom, usuwając z definicji odniesienie do zwrotu w formie obniżenia kosztów,
- o dodaje wytyczne i przykłady ilustrujące w celu ułatwienia dokonywania oceny, czy w ramach połączenia został przejęty istotny proces,
- o pomija dokonywanie oceny, czy istnieje możliwość zastąpienia brakujących wkładu lub procesu i kontynuowania operowania przedsięwzięciem w celu uzyskiwania zwrotu oraz
- o dodaje opcjonalną możliwość przeprowadzenia uproszczonej oceny, mającej na celu wykluczenie, że przejęty zestaw działań i aktywów jest przedsięwzięciem.

Zmiana obowiązuje dla połączeń przedsięwzięć dla których dzień przejęcia przypada w ciągu pierwszego rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz dla transakcji nabycia aktywów, które wystąpiły w tym okresie sprawozdawczym lub później. W związku z tym zmiana nie wpłynie na sprawozdanie finansowe Grupy.

Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

- Nowa KIMSF 23 „Niepewność co do traktowania podatkowego dochodu ”

Interpretacja do MSR 12 „Podatek dochodowy” rozstrzyga podejście do sytuacji, gdy interpretacja przepisów ws. podatku dochodowego nie jest jednoznaczna i nie można definitywnie przyjąć, jakie rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe, w tym sądy. Kierownictwo powinno w pierwszej kolejności ocenić, czy jego interpretacja zostanie prawdopodobnie zaakceptowana przez organy podatkowe. Jeśli tak, należy przyjąć do sporządzania sprawozdania finansowego taką interpretację. Jeśli nie, należy uwzględnić niepewność kwot związanych z podatkiem dochodowym metodą wartości najbardziej prawdopodobnej lub wartości oczekiwanej. Grupa powinna ocenić ewentualne zmiany faktów i okoliczności wpływające na ustaloną wartość. Jeśli wartość podlega korekcie, traktuje się ją jako zmianę szacunku zgodnie z MSR 8.

Grupa szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

Grupa zamierza wdrożyć powyższe regulacje w terminach przewidzianych do zastosowania przez standardy lub interpretacje.

c) Zasady rachunkowości

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Prezentacja sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest zgodnie z MSR 1. Grupa Kapitałowa prezentuje odrębnie „Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku”, które zamieszczone jest bezpośrednio przed „Skonsolidowanym sprawozdaniem z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów”.

„Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku” prezentowane jest w wariantach kalkulacyjnym, natomiast „Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych” sporządzane jest metodą pośrednią.

W przypadku retrospektywnego wprowadzenia zmian zasad rachunkowości, prezentacji lub korekty błędów, Grupa prezentuje sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone dodatkowo na początek okresu porównawczego, jeżeli powyższe zmiany są istotne dla danych prezentowanych na początek okresu porównywalnego. W takiej sytuacji prezentacja not do trzeciego sprawozdania z sytuacji finansowej nie jest wymagana.

Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest wyodrębnioną częścią działalności, w związku z którą Grupa może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszt. Dla celów zarządczych działalność Grupy Kapitałowej została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Zarząd Grupy Kapitałowej wyodrębnia następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Realizacja kontraktów – prefabrykacja,
- Realizacja kontraktów – usługi budowlane,
- Realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek,
- Usługi produkcyjne,
- Pozostałe

W ramach segmentu „realizacja kontraktów - prefabrykacja” Grupa ujmuje przychody i koszty związane z projektowaniem, produkcją, dostawą i montażem konstrukcji prefabrykowanych zarówno w kraju jak i zagranicą. W segmencie są prezentowane przychody i koszty realizowane w ramach kontraktów gdzie Grupa jest dostawcą elementów prefabrykowanych lub dostawcą elementów prefabrykowanych wraz z montażem, jak również ta część przychodów i kosztów konstrukcji prefabrykowanych, która wykonywana jest w ramach kompleksowej realizacji kontraktów.

W ramach segmentu „realizacja kontraktów – usługi budowlane” Grupa prezentuje tę część realizacji kontraktów, która związana jest z przychodami i kosztami w ramach kompleksowej realizacji kontraktów w charakterze wykonawcy przy współudziale podwykonawców zewnętrznych, z wyłączeniem części kontraktu w zakresie konstrukcji prefabrykowanej prezentowanej w segmencie „realizacja kontraktów - prefabrykacja”.

W ramach segmentu „usługi produkcyjne” Grupa prezentuje przychody i koszty związane ze świadczeniem przez Grupę usług produkcyjnych zarówno w kraju jak i przez Oddział w Niemczech. Prezentowana w segmencie usługa produkcyjna polega na wykonywaniu elementów prefabrykowanych z powierzonych materiałów, przy użyciu maszyn i urządzeń udostępnianych przez Zamawiających, która jest realizowana w ich fabrykach. Grupa dostarcza wykwalifikowaną kadrę pracowników w tym managerów jak również know-how i wiedzę specjalistyczną.

Segment „realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek” to nowy segment w działalności Grupy Pekabex, który będzie obejmował swoim zakresem przychody z tytułu sprzedaży lokali w projektach realizowanych przez Grupę. W 2018 roku Grupa nie osiągnęła jeszcze przychodów w ramach tego segmentu; spółka Pekabex Development, która jest odpowiedzialna w Grupie za ten segment przychodów kontynuowała realizację rozpoczętego w 2017 roku projektu pilotażowego, polegającego na wybudowaniu 6 budynków w technologii prefabrykowanej. W pierwszym etapie projektu powstały dwa budynki i do dnia publikacji niniejszego sprawozdania podpisane zostały umowy deweloperskie dot. wszystkich lokali mieszkalnych przeznaczonych na sprzedaż w tych budynkach. Przeniesienie własności nieruchomości następuje w wyniku podpisania umowy w formie aktu notarialnego.

Zgodnie z MSSF 8 wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki dominującej (główny organ decyzyjny w Grupie Kapitałowej). Zarząd Spółki dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej brutto, rozumianej jako różnica pomiędzy przychodami zafakturowanymi a kosztami bezpośrednimi, pośrednimi i wydziałowymi przyporządkowanymi do tych przychodów przed opodatkowaniem. Zaprezentowane wyniki operacyjne segmentów nie uwzględniają kosztów ogólnych Grupy (w tym pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych).

Aktywa Grupy, których nie można bezpośrednio przypisać do działalności danego segmentu operacyjnego, nie są alokowane do aktywów segmentów operacyjnych.

Konsolidacja

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki dominującej oraz sprawozdania finansowe spółek, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę tj. spółek zależnych, sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 roku. Przez kontrolę rozumie się zdolność wpływania na politykę finansową i operacyjną spółki zależnej w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz spółek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, sporządza się na ten sam dzień bilansowy tj. na 31 grudnia. Wyjątkiem jest spółka Kokoszki Prefabrykacja, gdzie rok obrotowy trwa 19 miesięcy do 30.06.2020r. W przypadkach gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych spółek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednolicenie zasad rachunkowości stosowanych przez spółkę z zasadami stosowanymi przez Grupę Kapitałową.

Wyłączeniu z obowiązku konsolidacji mogą podlegać spółki, których sprawozdania finansowe są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej. Inwestycje w spółkach zależnych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się zgodnie z MSSF 5.

Jednostkowe dane finansowe spółek wyłączonych ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie nr 3.

Spółki zależne obejmowane są konsolidacją metodą pełną.

Metoda konsolidacji pełnej polega na łączeniu sprawozdań finansowych Spółki dominującej oraz spółek zależnych poprzez zsumowanie, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. W celu zaprezentowania Grupy Kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą dokonuje się następujących wyłączeń:

- na moment nabycia kontroli ujmowana jest wartość firmy lub zysk zgodnie z MSSF 3,
- określane są i prezentowane oddzielnie udziały niedające kontroli,
- salda rozliczeń między spółkami Grupy Kapitałowej i transakcje (przychody, koszty, dywidendy) wyłącza się w całości,
- wyłączeniu podlegają zyski i straty z tytułu transakcji zawieranych wewnątrz Grupy Kapitałowej, które są ujęte w wartości bilansowej aktywów takich jak zapasy i środki trwałe. Straty z tytułu transakcji wewnątrz Grupy analizowane są pod kątem utraty wartości aktywów z perspektywy Grupy,
- ujmują się podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych wynikających z wyłączenia zysków i strat osiągniętych na transakcjach zawartych wewnątrz Grupy Kapitałowej (zgodnie z MSR 12).

Udziały niedające kontroli wykazywane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych i reprezentują tę część dochodów całkowitych oraz aktywów netto spółek zależnych, które przypadają na podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej. Grupa alokuje dochody całkowite spółek zależnych pomiędzy akcjonariuszy Spółki dominującej oraz podmioty niekontrolujące na podstawie ich udziału we własności.

Grupa nie posiada inwestycji w jednostkach zależnych, w których występowałyby udziały niekontrolujące.

Transakcje z podmiotami niekontrolującymi, które nie skutkują utratą kontroli przez Spółkę dominującą, Grupa traktuje jak transakcje kapitałowe:

- sprzedaż częściowa udziałów na rzecz podmiotów niekontrolujących - różnica pomiędzy ceną sprzedaży a wartością bilansową aktywów netto spółki zależnej, przypadających na udziały sprzedane podmiotom niekontrolującym, ujmowana jest bezpośrednio w kapitale w pozycji zyski zatrzymane.
- nabycie udziałów od podmiotów niekontrolujących - różnica pomiędzy ceną nabycia a wartością bilansową aktywów netto nabytych od podmiotów niekontrolujących ujmowana jest bezpośrednio w kapitale w pozycji zyski zatrzymane.

Połączenia jednostek gospodarczych

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych, wchodzące w zakres MSSF 3, rozliczane są metodą przejścia. Na dzień objęcia kontroli aktywa i pasywa jednostki przejmowanej są wyceniane zasadniczo według wartości godziwej oraz zgodnie z MSSF 3 identyfikowane są aktywa i zobowiązania, bez względu na to czy były one ujawniane w sprawozdaniu finansowym przejmowanej jednostki przed przejściem.

Zapłata przekazana w zamian za kontrolę obejmuje wydane aktywa, zaciągnięte zobowiązania oraz wyemitowane instrumenty kapitałowe, wycenione w wartości godziwej na dzień przejścia. Elementem zapłaty jest również warunkowa zapłata, wyceniana w wartości godziwej na dzień przejścia. Koszty powiązane z przejściem (doradztwo, wyceny itp.) nie stanowią zapłaty za przejście, lecz ujmowane są w dacie poniesienia jako koszt.

Wartość firmy (zysk) kalkulowana jest jako różnica dwóch wartości:

- suma zapłaty przekazanej za kontrolę, udziałów niedających kontroli (wycenionych w proporcji do przejętych aktywów netto) oraz wartości godziwej pakietów udziałów (akcji) posiadanych w jednostce przejmowanej przed datą przejścia oraz
- wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki.

Nadwyżka sumy skalkulowanej w sposób wskazany powyżej ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartość firmy. Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez przejmującego w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć. Po początkowym ujęciu wartość firmy zostaje wyceniona według ceny nabycia pomniejszonej o łączne odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku gdy w/w suma jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest niezwłocznie w wyniku. Grupa ujmuje zysk z przejęcia w oddzielnej pozycji jako zysk na okazjnym nabyciu.

Połączenie przedsięwzięć pod wspólną kontrolą

Połączenie przedsięwzięć dotyczące jednostek lub przedsięwzięć znajdujących się pod wspólną kontrolą to połączenie w ramach którego wszystkie łączące się jednostki lub przedsięwzięcia znajdując się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron, zarówno przed jak i po połączeniu przedsięwzięć, a kontrola ta nie jest tymczasowa.

W przypadku połączeń jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa nie stosuje regulacji wynikających z MSSF 3, lecz rozlicza takie transakcje w następujący sposób:

- aktywa i pasywa jednostki przejmowanej ujmowane są w wartości bilansowej. Za wartość bilansową uznaje się raczej tę wartość, która określona została pierwotnie przez podmiot kontrolujący, niż wartości wynikające z jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki przejmowanej.
- wartości niematerialne oraz zobowiązania warunkowe ujmowane są na zasadach stosowanych przez jednostkę przed połączeniem, zgodnie z właściwymi MSSF,
- nie powstaje wartość firmy na połączeniu spółek, które są pod wspólną kontrolą za okres w jakim spółki pod wspólną kontrolą się znajdują.
- udziały niedające kontroli wyceniane są w proporcji do wartości bilansowej aktywów netto kontrolowanej jednostki,
- dokonywane jest przekształcenie danych porównawczych w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek okresu porównawczego. Jeżeli data powstania stosunku podporządkowania nad jednostką jest późniejsza niż początek okresu porównawczego, dane porównawcze prezentowane są od momentu, kiedy po raz pierwszy powstał stosunek podporządkowania.

Transakcje w walutach obcych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotym polskim (zł), który jest również walutą funkcjonalną Spółki dominującej.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji (kurs spot).

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Niepieniężne pozycje ujmowane według kosztu historycznego, wyrażonego w walucie obcej, są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Niepieniężne pozycje ewidencjonowane według wartości godziwej, wyrażonej w walucie obcej, wyceniane są według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych innych niż instrumenty pochodne, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych w kwocie netto, za wyjątkiem różnic kursowych kapitalizowanych w wartości aktywów w przypadkach określonych zasadami rachunkowości (przedstawione w punkcie dotyczącym kosztów finansowania zewnętrznego).

Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmowane są w wyniku, o ile nie stanowią zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne ujmowane są zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę polską po kursie zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy tj. po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Wartość firmy powstała z przejęcia kontroli nad jednostką zagraniczną traktowana jest jak aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej i podlega przeliczeniu po kursie zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy tj. po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Sprawozdanie z wyniku oraz sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów jednostki zagranicznej są przeliczane po przeciętnym kursie wymiany za dany rok obrotowy, o ile nie wystąpiły znaczne wahania kursów wymiany. W przypadku znacznych wahań kursów, dla transakcji ujętych w sprawozdaniu z wyniku oraz

sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów stosowany jest kurs wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia sprawozdania finansowego jednostki zagranicznej są ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego aż do momentu zbycia jednostki zagranicznej. W momencie zbycia jednostki zagranicznej różnice kursowe z przeliczenia zakumulowane w kapitale własnym są reklasyfikowane do wyniku i ujmowane jako korekta zysku lub straty ze zbycia jednostki zagranicznej.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości, która koryguje koszty odsetek.

Powyższe zasady Grupa stosuje prospektywnie począwszy od 1 stycznia 2009 roku.

Wartość firmy

Wartość firmy ujmowana jest początkowo zgodnie z MSSF 3 (patrz wyżej podpunkt dotyczący połączeń jednostek gospodarczych). Wartości firmy nie amortyzuje się, zamiast tego corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (patrz podpunkt dotyczący utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych).

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania).

Wartości niematerialne na dzień bilansowy wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Okresy użytkowania poszczególnych wartości niematerialnych poddawane są corocznej weryfikacji, a w razie konieczności korygowane od początku następnego roku obrotowego.

Przewidywany okres użytkowania dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

Grupa	Okres
Oprogramowanie komputerowe	2 lata

Grupa Kapitałowa nie ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Koszty związane z utrzymaniem oprogramowania, ponoszone w okresach późniejszych, ujmowane są jako koszt okresu w momencie ich poniesienia.

W Grupie Kapitałowej nie występują koszty prac badawczych.

W Grupie Kapitałowej nie są prowadzone są prace rozwojowe.

Zyski lub straty wynikłe ze zbycia wartości niematerialnych są określone jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych wartości niematerialnych i są ujmowane w wyniku w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdolnego do użytkowania.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe, za wyjątkiem gruntów, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy lub montażu i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Grupa	Okres
Budynki i budowle	22-40 lat
Maszyny i urządzenia	2-22 lat
Środki transportu	5-14 lat
Pozostałe środki trwałe	4-10 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym środek trwały jest przyjęty do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności oraz metody amortyzacji są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych w kolejnych latach.

Środki trwałe są dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Bieżące koszty utrzymania poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku w momencie ich poniesienia.

Do wyceny gruntów stosowany jest model oparty na koszcie historycznym (cenie nabycia). Wartość gruntów nie podlega amortyzacji, ze względu na nieokreślony okres użytkowania. Grunty będące w wieczystym użytkowaniu kwalifikowane są przez Grupę Kapitałową jako leasing finansowy gruntu, którego wartość początkowa ustalana jest w wartości godziwej oszacowanej przez niezależnego eksperta. Wartość godziwą nabytego nieodpłatnie gruntu będącego w wieczystym użytkowaniu zalicza się do pozostałych całkowitych dochodów i jest skumulowana w kapitale własnym jako niepodzielony wynik lat ubiegłych. Grunty będące w wieczystym użytkowaniu nie podlegają amortyzacji.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w wyniku w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Aktywa w leasingu

Umowy leasingu finansowego, na mocy której następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w aktywach oraz zobowiązaniach na dzień rozpoczęcia okresu leasingu. Wartość aktywów oraz zobowiązań określana jest na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad jak stosowane do własnych aktywów Grupy. W sytuacji jednak, gdy brak jest wystarczającej pewności, że Grupa uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w wyniku metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartość firmy, przy czym po raz pierwszy test na utratę wartości przeprowadza się do końca okresu, w którym miało miejsce połączenie,
- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. W razie stwierdzenia, że jakieś zdarzenia lub okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Dla potrzeb przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywa grupowane są na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów lub grup aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące

przepływy pieniężne). Składniki aktywów samodzielnie generujące przepływy pieniężne testowane są indywidualnie.

Wartość firmy jest alokowana do tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, z których oczekuje się korzyści synergii wynikających z połączenia jednostek gospodarczych, przy czym ośrodkami wypracowującymi przepływy pieniężne są co najmniej segmenty operacyjne.

Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których aktywa te należą, wówczas wartość bilansowa jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisywany jest do wartości firmy. Pozostała kwota odpisu obniża proporcjonalnie wartość bilansową aktywów wchodzących do ośrodka wypracowującego przepływy.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych. Odpisy aktualizujące wartość firmy nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach. W przypadku pozostałych składników aktywów, na kolejne dni bilansowe oceniane są przesłanki wskazujące na możliwość odwrócenia odpisów aktualizujących. Odwrócenie odpisu ujmowane jest w wyniku w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna jest utrzymywana w posiadaniu ze względu na przychody z czynszów oraz/ lub przyrost jej wartości i jest wyceniana w oparciu o model wartości godziwej.

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnej następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji.

Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w wyniku w okresie, w którym wystąpiły zmiany, w pozycji pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych.

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści ekonomicznych.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron.

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Grupa się ich zrekła.

Grupa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik.

Na dzień bilansowy aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

Aktywa finansowe (zasady obowiązujące do 31 grudnia 2017 roku)

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Grupa klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski lub straty ujmowane w wyniku finansowym prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe, za wyjątkiem odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług, które prezentowane są jako pozostałe koszty operacyjne.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii pożyczek i należności wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe w pozycji „Należności i pożyczki” oraz
- aktywa krótkoterminowe w pozycjach „Pożyczki”, „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

Odpisy na należności wątpliwe szacowane są, gdy ściąganie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego).

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu lub wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSR 39.

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w wyniku finansowym. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (np. ocena zdolności kredytowej spółek emitujących obligacje), aktywa wyceniane są w wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości bilansowej inwestycji, łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości, ujmowane są w wyniku finansowym.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie kwalifikują się do żadnej z powyższych kategorii aktywów finansowych.

W tej kategorii Grupa ujmuje notowane obligacje nieutrzymywane do terminów wymagalności oraz akcje spółek innych niż spółki zależne lub stowarzyszone. Aktywa te w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazywane są w pozycji „Pozostałych aktywów finansowych”.

Akcje spółek nienotowanych wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, ze względu na brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej. Odpisy aktualizujące ujmowane są w wyniku finansowym.

Wszystkie inne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski i straty z wyceny ujmowane są jako pozostałe całkowite dochody i kumulowane w kapitale z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych od aktywów pieniężnych, które ujmowane są w wyniku finansowym. W wyniku finansowym ujmowane są również odsetki, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych składników aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane jest w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość instrumentów dłużnych, których odwrócenie ujmowane jest w wyniku finansowym, jeżeli wzrost wartości instrumentu może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po rozpoznaniu utraty wartości.

W momencie wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej, skumulowane zyski i straty, ujęte poprzednio w pozostałych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego do wyniku finansowego oraz prezentowane są w pozostałych całkowitych dochodach jako reklasyfikacja z tytułu przeniesienia do wyniku finansowego.

Aktywa finansowe (zasady obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku)

Na dzień nabycia Grupa wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów finansowych, poza kategorią aktywów wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług, które Grupa wycenia w ich cenie transakcyjnej w rozumieniu MSSF 15, przy czym nie dotyczy to tych pozycji należności z tytułu dostaw i usług, których termin płatności jest dłuższy niż rok i które zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z definicją z MSSF 15.

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Grupa klasyfikuje z podziałem na:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Grupa dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii na podstawie modelu biznesowego funkcjonującego w Grupie w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz wynikających z umowy przepływów pieniężnych charakterystycznych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki (i nie zostały wyznaczone w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik):

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Grupa zalicza:

- pożyczki,
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (z wyłączeniem tych, dla których nie stosuje się zasad MSSF 9),
- dłużne papiery wartościowe

Wymienione klasy aktywów finansowych prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na aktywa długoterminowe i krótkoterminowe pozycjach „Pożyczki i należności”, „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Pozostałe aktywa finansowe”. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Z uwagi na nieistotne kwoty Grupa nie wyodrębnia przychodów z tytułu odsetek jako osobnej pozycji, lecz ujmuje je w przychodach finansowych.

Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie pomniejszone o zyski z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących Grupa ujmuje w wyniku w pozycji „Straty z tytułu oczekiwanych strat kredytowych”. Zyski i straty powstałe w związku z wyłączeniem aktywów należących do tej kategorii ze sprawozdania z sytuacji finansowej Grupa ujmuje w wyniku w pozycji „Zysk (strata) z zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie”. Pozostałe zyski i straty z aktywów finansowych ujmowane w wyniku, w tym różnice kursowe, prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe związane z tymi aktywami obliczane są i ujmowane w wyniku finansowym w taki sam sposób, jak ma to miejsce w przypadku aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Pozostałe zmiany wartości godziwej tych aktywów ujmowane są przez pozostałe całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowane zyski lub straty rozpoznane wcześniej w pozostałych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu z kapitału do wyniku. W okresie sprawozdawczym Grupa nie posiadała aktywów finansowych kwalifikujących się do tej kategorii wyceny.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik, jeżeli nie spełnia kryteriów wyceny w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz nie jest instrumentem kapitałowym wyznaczonym w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe

całkowite dochody. Ponadto do tej kategorii Grupa zalicza aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSSF 9.

Do tej kategorii zaliczane są:

- wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń,
- jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w wyniku odpowiednio w pozycji „Przychody finansowe” lub „Koszty finansowe”. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe niebędące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu ani warunkową zapłatą w ramach połączenia przedsięwzięć, w odniesieniu do których w momencie początkowego ujęcia Grupa dokonała nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w pozostałych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej tych instrumentów. Wyboru tego Grupa dokonuje indywidualnie i odrębnie w odniesieniu do poszczególnych instrumentów kapitałowych.

W tej kategorii Grupa ujmuje akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne lub stowarzyszone, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe”.

Skumulowane zyski lub straty z wyceny w wartości godziwej, uprzednio rozpoznane przez pozostałe całkowite dochody, nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku w żadnych okolicznościach, włączając zaprzestanie ujmowania tych aktywów. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaliczonych do tej kategorii ujmowane są w wyniku w pozycji „Przychodów finansowych” po spełnieniu warunków rozpoznania przychodów z tytułu dywidend określonych w MSSF 9, chyba, że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe zaliczone do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ze względu na model biznesowy i charakter przepływów z nimi związanych podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy w celu ujęcia oczekiwanych strat kredytowych, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości są wyceniane w zamortyzowanym koszcie, oraz należności z tytułu umowy. Grupa zbudowała model służący do szacowania oczekiwanych strat z portfela należności oraz aktywów z tytułu umowy. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z umowy zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu. Model dotyczący pozostałych aktywów zakłada dla instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy. Grupa przyjęła, że znaczny wzrost ryzyka następuje m.in. gdy przeterminowanie płatności przekracza 30 dni. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego był znaczny, ujmuje się straty odpowiednie dla całego życia instrumentu. Grupa przyjmuje, że niewykonanie zobowiązania następuje, gdy przeterminowanie wynosi 90 dni lub wystąpiły inne okoliczności na to wskazujące.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania oraz
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w wyniku finansowym w działalności finansowej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na sprawozdanie z zysków lub strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Instrumenty pochodne takie jak forward, itp. mają zwykle na celu zabezpieczanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań bądź zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych.

W odniesieniu do instrumentów zabezpieczających Pekabex może zastosować zasady rachunkowości zabezpieczeń tylko w przypadku spełnienia wszystkich warunków stosowania rachunkowości zabezpieczeń, tj.:

- powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane;
- w momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia. Dokumentacja ta zawiera określenie instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakteru zabezpieczanego ryzyka oraz sposobu, w jaki Spółka będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia (w tym przeprowadzoną przez jednostkę analizę źródeł nieefektywności zabezpieczenia oraz opis sposobu, w jaki ustala ona wskaźnik zabezpieczenia);
- powiązanie zabezpieczające spełnia wszystkie następujące wymogi efektywności zabezpieczenia:
- między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne;
- ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego; oraz
- wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą jednostka faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą jednostka faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej. Takie wyznaczenie nie może odzwierciedlać jednak braku równowagi między współczynnikami ważenia pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego, który to brak powodowałby nieefektywność zabezpieczenia (niezależnie od tego, czy została ona ujęta, czy nie) mogącą prowadzić do wyniku księgowego, który byłby niezgodny z celem rachunkowości zabezpieczeń.

Pekabex dopuszcza stosowanie przepływów pieniężnych lub zabezpieczenia wartości godziwej.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych:

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych oznacza zabezpieczenie ekspozycji na zmienność przepływów pieniężnych, którą przypisać można określonej kategorii ryzyka związanemu z całym ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem bądź jego komponentem (takim jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu), lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i która mogłaby wpływać na wynik finansowy.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

- oddzielny składnik kapitału własnego związany z pozycją zabezpieczaną (rezerwę z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych) koryguje się o niższą spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):
- skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym; oraz
- skumulowaną od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmianę wartości godziwej (obecnej wartości) pozycji zabezpieczanej (tj. obecną wartość skumulowanej zmiany zabezpieczanych oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych);
- część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą określono jako skuteczne zabezpieczenie (tj. część, którą kompensuje się ze zmianą rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczoną zgodnie z pkt a)), ujmuje się w innych całkowitych dochodach;
- wszelkie pozostałe zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym (lub wszelkie zyski lub straty wymagane do zrównoważenia rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczonej zgodnie z pkt a)) stanowią nieefektywność zabezpieczenia, którą ujmuje się w wyniku finansowym.

Część efektywna zabezpieczenia przenoszona jest na wynik finansowy jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania w tym okresie lub okresach, kiedy zabezpieczane przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych wówczas, gdy spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- Jeżeli powiązanie zabezpieczające przestaje spełniać kryteria kwalifikacyjne, a więc w szczególności gdy wygasa lub zostaje przedterminowo rozliczony instrument zabezpieczający, gdy wystąpienie przepływów pieniężnych z planowanej transakcji nie jest wysoce prawdopodobne lub gdy nie są spełnione kryteria oceny efektywności zabezpieczenia z zastrzeżeniem poniższego punktu. W takim przypadku, jeśli wciąż oczekuje się, że nastąpią zabezpieczane przyszłe przepływy pieniężne, kwota pozostaje w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do czasu wystąpienia tych przepływów. W przeciwnym przypadku przeprowadza się natychmiastowe przeklasyfikowanie tej kwoty do wyniku finansowego.
- Jeżeli powiązanie zabezpieczające przestaje spełniać wymóg efektywności zabezpieczenia dotyczący wskaźnika zabezpieczenia, lecz cel zarządzania ryzykiem odnoszący się do tego wyznaczonego powiązania zabezpieczającego pozostaje taki sam, Pekabex koryguje wskaźnik zabezpieczenia

powiązania zabezpieczającego w taki sposób, aby spełniało ono ponownie kryteria kwalifikacyjne (tzw. mechanizm przywracania równowagi).

Zabezpieczenie wartości godziwej:

Zabezpieczenie wartości godziwej oznacza zabezpieczenie ekspozycji na zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, bądź komponentu którejkolwiek z tych pozycji, którą to ekspozycję przypisać można określonego rodzajowi ryzyka i która mogłaby wpływać na wynik finansowy.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

- zysk lub stratę na instrumentcie zabezpieczającym ujmuje się w wyniku finansowym,
- zysk lub strata z tytułu zabezpieczenia pozycji zabezpieczanej korygują wartość bilansową pozycji zabezpieczanej (o ile ma to zastosowanie) i są ujmowane w wyniku finansowym. Jeżeli pozycja zabezpieczana jest składnikiem aktywów finansowych (lub jego komponentem), który jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zysk lub stratę z tytułu zabezpieczenia pozycji zabezpieczanej ujmuje się w wyniku finansowym. W przypadku gdy pozycja zabezpieczana jest nieujętych uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem (lub jego komponentem), skumulowana zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej po jej wyznaczeniu ujmowana jest jako składnik aktywów lub zobowiązanie, z odpowiadającymi im zyskiem lub stratą ujmowanymi w wyniku finansowym.

Pekabex zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej wówczas, gdy spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- Jeżeli powiązanie zabezpieczające przestaje spełniać kryteria kwalifikacyjne, a więc w szczególności gdy wygasa lub zostaje przedterminowo rozliczony instrument zabezpieczający, gdy wystąpienie przepływów pieniężnych z planowanej transakcji nie jest wysoce prawdopodobne lub gdy nie są spełnione kryteria oceny efektywności zabezpieczenia z zastrzeżeniem poniższego punktu. W takim przypadku, jeśli pozycja zabezpieczana jest instrumentem finansowym (lub jego komponentem) wycenianym w zamortyzowanym koszcie (lub w wartości godziwej przez inne dochody całkowite), wszelkie korekty ujęte w okresie stosowania rachunkowości zabezpieczeń podlegają amortyzacji w wyniku finansowym. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zyski i straty z tytułu zabezpieczenia. Podstawę amortyzacji stanowi efektywna stopa procentowa przeliczona na dzień rozpoczęcia amortyzacji.
- Jeżeli powiązanie zabezpieczające przestaje spełniać wymóg efektywności zabezpieczenia dotyczący wskaźnika zabezpieczenia, lecz cel zarządzania ryzykiem odnoszący się do tego wyznaczonego powiązania zabezpieczającego pozostaje taki sam, Pekabex koryguje wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego w taki sposób, aby spełniało ono ponownie kryteria kwalifikacyjne (tzw. mechanizm przywracania równowagi).

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty bezpośrednie (głównie materiały i robociznę) powiększone o narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Rozchód wyrobów gotowych ujmowany jest z zastosowaniem metody średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia. Rozchód materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze weszło - pierwsze wyszło” (FIFO).

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacowana cena sprzedaży ustalana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczne.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (grupy aktywów trwałych) są klasyfikowane przez Grupę jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży a nie poprzez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, z zachowaniem normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Niektóre aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, takie jak aktywa finansowe oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wyceniane są według tych samych zasad rachunkowości, jakie były stosowane przez Grupę przed zaklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

Kapitał własny

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, zgodnie ze statutem Spółki dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje Spółki dominującej nabyte i zatrzymane przez Spółkę dominującą lub spółki zależne pomniejszają kapitał własny. Akcje własne wyceniane są w cenie nabycia.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej powstaje z nadwyżki ceny emisyjnej ponad wartość nominalną akcji, pomniejszonej o koszty emisji.

Pozostałe kapitały obejmują:

- kapitał z tytułu ujęcia wyceny programów płatności akcjami oraz
- kapitał z kumulacji pozostałych całkowitych dochodów obejmujących:
 - przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej (patrz podpunkt dotyczący rzeczowych aktywów trwałych),
 - wycenę aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (patrz podpunkt dotyczący instrumentów finansowych),
 - wycenę instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (patrz podpunkt dotyczący rachunkowości zabezpieczeń),
 - różnice kursowe z przeliczenia zagranicznych jednostek zależnych (patrz podpunkt dotyczący transakcji w walutach obcych),
 - udział w pozostałych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności (patrz podpunkt dotyczący inwestycji w jednostkach stowarzyszonych).

W zyskach zatrzymanych wykazywane są wyniki z lat ubiegłych (również te przekazane na kapitał uchwałami akcjonariuszy) oraz wynik finansowy bieżącego roku.

Wszystkie transakcje z właścicielami Spółki dominującej prezentowane są osobno w „Skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym”.

MSR 29 sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji:

MSR 29 Sprawozdawczość finansowa w gospodarkach hiperinflacyjnych wymaga by jednostki, które prowadzą działalność gospodarczą w okresie hiperinflacji, przeliczyły składniki kapitału własnego z zastosowaniem ogólnego wskaźnika inflacji. Przyjmuje się, że w Polsce występowała hiperinflacja w latach 1989 – 1996. Jednostka dominująca prowadziła działalność w okresie 1989 – 1996. Jednostka dominująca dokonała przeliczenia kapitałów ogólnym wskaźnikiem cen (patrz nota 15.3). Zwiększenie wartości kapitałów własnych z tytułu korekty hiperinflacji zostało zaprezentowane w pozycji „pozostałe kapitały własne”. (nota 15.3).

Płatności w formie akcji

W Grupie realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są opcje zamienne na akcje Spółki dominującej.

Wartość wynagrodzenia za pracę kadry menedżerskiej określana jest w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych. Wartość godziwa opcji wyceniana jest na dzień przyznania, przy czym nierynkowe warunki nabycia uprawnień (osiągnięcie zakładanego poziomu wyniku finansowego) nie są uwzględniane w szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje.

Koszt wynagrodzeń oraz drugostronnie zwiększenie kapitału własnego ujmowane jest na podstawie najlepszych dostępnych szacunków co do liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień w danym okresie. Przy ustalaniu liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień, są uwzględniane nierynkowe warunki nabycia uprawnień. Grupa dokonuje korekty tych szacunków, jeżeli późniejsze informacje wskazują, że liczba przyznanych opcji różni się od wcześniejszych oszacowań. Korekty szacunków dotyczące liczby przyznanych opcji ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu – nie dokonuje się korekt poprzednich okresów.

W części w jakiej akcje przyznawane są pracownikom spółek zależnych kwalifikowane są jako inwestycja w j. zależne.

W okresie od poinformowania uczestników programu do dnia przyznania potwierdzonego umową z pracownikiem, program wyceniany jest prowizorycznie na każdy dzień bilansowy.

Po wykonaniu opcji zamiennych na akcje, kwota kapitału z wyceny przyznanych opcji przenoszona jest do kapitału ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Świadczenia pracownicze

Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń (wraz z premiami) oraz składek na ubezpieczenia społeczne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których Grupa odprawy emerytalne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie wymaganej zapłaty.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Grupa tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narosło na dzień bilansowy. Rezerwa na niewykorzystane urlopy stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

Odprawy emerytalne

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w Grupie pracownicy Spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów nabywania uprawnień przez pracowników.

Wartość bieżąca rezerw na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez spółkę. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są na danych historycznych.

Skutki wyceny rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych są ujmowane w wyniku.

Rezerwy, zobowiązania i aktywa warunkowe

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na następujące tytuły:

- udzielone gwarancje obsługi posprzedażowej produktów i wykonanych usług,
- toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne,
- straty z umów budowlanych ujmowane zgodnie z MSR 11,
- restrukturyzacja, tylko jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Grupa jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszt finansowy.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy.

W przypadku gdy wydatkowanie środków w celu wypełnienia obecnego obowiązku nie jest prawdopodobne, kwoty zobowiązania warunkowego nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, za wyjątkiem zobowiązań warunkowych identyfikowanych w procesie połączenia jednostek gospodarczych zgodnie z MSSF 3.

Informację o zobowiązaniach warunkowych ujawnia się w części opisowej skonsolidowanego sprawozdania finansowego w notce nr 27. Grupa prezentuje również informację o warunkowych zobowiązaniach z tytułu opłat leasingowych wynikających z umów leasingu operacyjnego (nota nr 7).

Możliwe wpływy zawierające korzyści ekonomiczne dla Grupy, które nie spełniają jeszcze kryteriów ujęcia jako aktywa, stanowią aktywa warunkowe, których nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Informację o aktywach warunkowych ujawnia się w dodatkowych notach objaśniających.

Rozliczenia międzyokresowe

Grupa wykazuje w aktywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim czynsze najmu.

W pozycji „Rozliczeń międzyokresowych” zawartej w pasywach prezentowane są przychody przyszłych okresów, w tym również środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie środków trwałych, które rozliczane są zgodnie z MSR 20 „Dotacje rządowe”. Bienne rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane są w ramach „Zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań”.

Dotacje ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana.

Dotacja dotycząca danej pozycji kosztowej jest ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Przychody ze sprzedaży (zasady obowiązujące do 31 grudnia 2017 roku)

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr. Warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy.
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług (usługi budowlane)

Przychody ze sprzedaży usług obejmują:

- usługi budowlane (realizacja kontraktów w tym projektowanie, transport, dostawę, montaż prefabrykatów oraz pozostałe usługi budowlane)
- usługi produkcyjne (świadczenie usługi produkcji prefabrykatów)
- pozostałą działalność usługową w tym:
 - usługi najmu fabryki oraz pomieszczeń biurowych,
 - usługi księgowe,
 - usługi kadrowe,
 - usługi administracyjne,
 - usługi logistyki.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu wynikający z zawartych umów.

Grupa zawiera umowy o usługę budowlaną w cenach stałych, które wchodzą w zakres MSR 11.

Jeżeli wynik z wykonania kontraktów budowlanych można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z tytułu świadczenia usług budowlanych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego do ogółu szacowanych kosztów wykonania danego kontraktu.

Jeżeli wyniku świadczonej usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z danego kontraktu, przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt.

Kwoty brutto należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z umów prezentowane są w aktywach w pozycji „Należności z tytułu umów o usługę budowlaną”.

Kwoty brutto należne zamawiającym z tytułu prac wynikających z umów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązania w ramach pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”.

Przychody ze sprzedaży (zasady obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku)

Przychody ze sprzedaży stanowią wyłącznie przychody z umów z klientami objęte zakresem MSSF 15. Sposób ujmowania przychodów ze sprzedaży w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, w tym zarówno wartość, jak i moment rozpoznania przychodów, określa pięcioetapowy model obejmujący następujące kroki:

- identyfikacja umowy z klientem,

- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
- określenie ceny transakcyjnej,
- przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia lub po ich wypełnieniu.

Identyfikacja umowy z klientem

Grupa ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Grupy); oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi.

Dobro lub usługa są wyodrębnione, jeżeli spełniają oba następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne oraz
- obowiązek Grupy do przekazania dobra lub usługi klientowi można wyodrębnić spośród innych obowiązków określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Grupy będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując metodę wartości najbardziej prawdopodobnej, stanowiącej pojedynczą, najbardziej prawdopodobną kwotę z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy).

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi wyksięgowanie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę, jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W szczególności Grupa analizuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar umownych zapisanych w kontrakcie i odpowiednio koryguje cenę transakcyjną.

W przypadku, kiedy umowa zawiera istotny komponent finansowania, Grupa koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia umownego o efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Grupa stosuje rozwiązanie praktyczne, zgodnie z którym korekty o wpływ istotnego komponentu finansowania nie dokonuje w przypadku umów przewidujących terminy płatności krótsze niż 1 rok.

Gwarancje udzielone przez Grupę na sprzedane produkty i usługi ujmowane są zgodnie z MSR 37, ponieważ ich warunki odzwierciedlają wyłącznie zapewnienie, że produkty/usługi dostarczane przez Grupę będą działać zgodnie z zamierzeniem stron, wyrażonym w ustalonej specyfikacji. Klient nie ma możliwości zakupu gwarancji oddzielnie oraz gwarancja nie zapewnia dostępu do dodatkowej usługi. W związku z tym gwarancje nie są identyfikowane jako odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Przypisanie ceny transakcyjnej

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługiwać jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa ujmuje przychody w momencie wypełniania (lub w trakcie wypełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. Dla rozpoznania w okresie Zarząd stosuje pomiar w oparciu o koszty poniesione.

Grupa nie aktywuje dodatkowych kosztów doprowadzenia do zawarcia umowy ponieważ takie koszty nie występują.

Odsetki i dywidendy

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę ich narastania zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej. Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w wyniku zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Grupa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym koszty według miejsc powstawania.

Działalność pozostała operacyjna

Do przychodów i kosztów działalności pozostałej operacyjnej kwalifikowane są:

- zyski / straty z tyt. zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zawiązanie i rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
- zawiązanie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- zawiązanie i rozwiązanie rezerw które nie dotyczą bezpośredniej działalności operacyjnej,
- naliczone i otrzymane kary i odszkodowania,
- otrzymane dotacje,

Działalność finansowa

Do przychodów i kosztów finansowych ujmowanych w wyniku kwalifikowane są:

- przychody z odsetek dotyczących instrumentów finansowych w tym środków pieniężnych, należności, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych,
- koszty z tytułu odsetek dotyczących instrumentów finansowych w tym dotyczące kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych, zobowiązań z tyt. dostaw i usług,
- zyski i straty z wyceny instrumentów finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat w tym dotyczące instrumentów pochodnych handlowych, akcji spółek notowanych, dłużnych papierów wartościowych etc.
- zyski / straty z tytułu różnic kursowych
- zyski / straty z aktywów dostępnych do sprzedaży przeniesione z kapitału,
- zyski z dywidendy z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- zawiązanie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości pożyczek,
- zawiązanie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności

Podatek dochodowy (wraz z podatkiem odroczonym)

Obciążenie podatkowe wyniku finansowego obejmuje podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w pozostałych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem w związku z czasowym przesunięciem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Nie ujmuje się aktywów ani rezerwy, jeśli różnica przejściowa wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz która w czasie jej wystąpienia nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy. Nie ujmuje się rezerwy na podatek odroczony od wartości firmy, która nie podlega amortyzacji na gruncie przepisów podatkowych.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę przepisy prawne obowiązujące na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki dominującej kieruje się osądem przy dokonywaniu licznych szacunków i założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd. Informacje o dokonanych szacunkach i założeniach, które są znaczące dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zostały zaprezentowane poniżej.

Okresy ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych

Zarząd Spółki dominującej dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych, podlegających amortyzacji. Na dzień 31.12.2018 roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Grupę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku. Wartość bilansowa aktywów trwałych podlegających amortyzacji prezentowana jest w notach nr 5 i 6.

Przychody z umów o usługę budowlaną

Na kwotę przychodów oraz należności z umów o usługę budowlaną ujętą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wpływają szacunki Zarządu dotyczące stopnia zaawansowania kontraktów budowlanych oraz marży, jaką planuje się osiągnąć na poszczególnych kontraktach. Budżetowane koszty pozostające do poniesienia w związku z realizacją poszczególnych zadań są na bieżąco monitorowane przez kadrę kierowniczą nadzorującą postęp prac budowlanych, w efekcie czego budżety poszczególnych kontraktów podlegają aktualizacji przynajmniej w okresach miesięcznych. Jednakże, pozostające do poniesienia koszty oraz rentowność realizowanych prac obciążona jest pewnym stopniem niepewności, zwłaszcza w przypadku zadań budowlanych o dużym stopniu złożoności, prowadzonych w okresach kilkuletnich.

Poniżej Spółka prezentuje zestawienie z szacowanymi przez Zarząd wartościami wynikającymi z umów o usługę budowlaną, będące w trakcie realizacji na dzień bilansowy z wartościami uzgodnionymi do bilansu

	31.12.2018	31.12.2017
Kwota przychodów z usług budowlanych dla których Grupa wywiązuje się w czasie początkowo ustalona w umowie (realizacja kontraktów-kompleksowa realizacja oraz realizacja kontraktów – kontrakty montażowe)	941 206	745 008
Zmiana przychodów z umowy	112 155	108 664
Szacunek kar odniesionych na cenę transakcyjną zgodnie z MSSF 15	(1 944)	-
Łączna kwota przychodów z umowy	1 051 417	853 672
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	721 539	438 193
Koszty pozostające do realizacji umowy	271 681	349 403
Szacunkowe łączne koszty umowy	993 220	787 596
Szacunkowe łączne wyniki z umów o usługę budowlaną, w tym:	58 197	66 076
Zyski	70 329	74 016
Straty (-)	(12 132)	(7 941)

W nowym standardzie MSSF 15 użyto terminów „składnik aktywów z tytułu umowy” i „zobowiązanie z tytułu umowy”. Grupa nie prezentowała do tej pory wydzielonej pozycji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotyczącej zobowiązań z tytułu umów. W związku z zastosowaniem standardu Grupa wyodrębniła tę pozycję w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i nazwała ją „Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną”. Na dzień bilansowy wartość zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną wyniosła 39.093 tys. zł (2017: 15.597 tys. zł). Wykazane natomiast w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym: należności z tytułu umów o usługę budowlaną wyniosły 21.051 tys. zł (2017: 20.651 tys. zł). Ujęte z tytułu wyceny przychody odzwierciedlają najlepsze szacunki Zarządu co do wyników oraz stopnia zaawansowania poszczególnych kontraktów budowlanych.

W przypadku kontraktów ze zobowiązaniem do wykonania świadczenia, które Grupa spełnia w miarę upływu czasu, Grupa stosuje metodę poniesionych nakładów do odpowiedniego ujęcia przychodów. W tym celu Grupa kumuluje wszystkie poniesione do daty bilansowej koszty realizacji danego kontraktu, łącznie (w niektórych przypadkach, w zależności od umowy) z kosztem produkcji elementów prefabrykowanym znajdujących się jeszcze w zakładach produkcyjnych Grupy i na stanie magazynowym Grupy, określa stopień zawansowania kosztowego w stosunku do aktualnego budżetu projektu i ten sposób wyliczonym wskaźnikiem szacuje przychody do rozpoznania w wyniku Grupy na dzień bilansowy. Grupa uważa, że stosowana metoda zapewnia rzetelny obraz ujęcia przychodów z tytułu sprzedaży dóbr lub usług ponieważ bazuje na realnych i aktualnych kosztach.

W przypadku zobowiązań do wykonania świadczenia, które Grupa spełnia w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem i gdy usługa jest wykonana (liniowo, fakturowanie miesięczne). W przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych Grupa będzie rozpoznawała przychód w momencie podpisania aktu notarialnego przenoszącego własność nieruchomości. Na dzień bilansowy Grupa analizuje, czy nastąpiło przejście kontroli nad towarem dla wszystkich kontraktów dla których przychód jest rozpoznawany w określonym momencie i w przypadku uznania, że część faktur ma charakter zaliczkowy (przekazanie kontroli nie nastąpiło) Grupa odpowiednio zmniejsza przychody ze sprzedaży. Na dzień bilansowy szacunkowa wartość o którą zostały zmniejszone przychody z tytułu kontraktów dla których przychód jest rozpoznawany w momencie spełnienia świadczenia w określonym momencie wyniosła 12.532 tys. zł.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Grupy będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując metodę wartości najbardziej prawdopodobnej, stanowiącej pojedynczą, najbardziej prawdopodobną kwotę z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy).

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi wyksięgowanie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę, jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W szczególności Grupa analizuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar umownych zapisanych w kontrakcie i odpowiednio koryguje cenę transakcyjną. Grupa szacuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar na podstawie danych historycznych za ostatnie trzy lata. Na tej podstawie Grupa szacuje wskaźnik dla danego obszaru przychodów i przez ten wskaźnik mnoży cenę transakcyjną wynikającą z umowy i odpowiednio ją zmniejsza. W przypadku, kiedy umowa zawiera istotny komponent finansowania, Grupa koryguje przyrzeczoną kwotę. Ponadto Grupa stosuje rozwiązanie praktyczne, zgodnie z którym korekty o wpływ istotnego komponentu finansowania nie dokonuje w przypadku umów przewidujących terminy płatności krótsze niż 1 rok.

Gwarancje udzielone przez Grupę na sprzedane produkty i usługi ujmowane są zgodnie z MSR 37, ponieważ ich warunki odzwierciedlają wyłącznie zapewnienie, że produkty/usługi dostarczane przez Grupę będą działać zgodnie z zamierzeniem stron, wyrażonym w ustalonej specyfikacji. Klient nie ma możliwości zakupu gwarancji oddzielnie oraz gwarancja nie zapewnia dostępu do dodatkowej usługi. W związku z tym gwarancje nie są identyfikowane jako odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia. Grupa nie aktywuje kosztów doprowadzenia do zawarcia lub wykonania umowy.

Rezerwy

Rezerwy na świadczenia pracownicze - szacowane są przy zastosowaniu metod indywidualnych. Wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kwota rezerw na świadczenia pracownicze z tytułu odpraw emerytalnych 790 tys. zł (2017: 596 tys. zł) wynika z kalkulacji własnych na podstawie arkusza aktuarialnego.

Aktywa na podatek odroczony

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy zatwierdzonych przez Zarząd Spółki dominującej. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że spółki Grupy osiągną dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczony ujmowane są w pełnej wysokości.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Zarząd Spółki dominującej analizuje czynniki wskazujące na ryzyko utraty wartości aktywów niefinansowych, m. in. takie jak: brak rentowności, utrata kluczowych kontrahentów. Jeżeli czynniki wskazują na utratę wartości Zarząd Spółki dominującej w celu określenia wartości użytkowej aktywów niefinansowych szacuje prognozowane przepływy pieniężne oraz stopę, którą przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej. W procesie wyceny wartości bieżącej przyszłych przepływów dokonywane są założenia dotyczące prognozowanych wyników finansowych. Założenia te odnoszą się do przyszłych zdarzeń i okoliczności. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych, co w kolejnych okresach sprawozdawczych może przyczynić się do znaczących korekt wartości aktywów Grupy.

W 2018 roku Grupa nie dokonywała odpisu aktualizującego aktywów finansowych.

Wartość firmy

Zarząd Spółki dominującej corocznie przeprowadza test na utratę wartości modelem Discount Cash Flow. Zarząd opiera się o przewidywania dotyczące przyszłych przepływów ośrodka wypracowującego korzyści przypisanego do

spółki. Niepewność wynika z niepewności otoczenia rynkowego. Stopa dyskonta przyjmowana jest na podstawie modeli CAMP w oparciu o dane dostępne na stronach Damodarana. Niepewność wynika, ze zmienności otoczenia makroekonomicznego.

Wycena opcji (program płatności akcjami)

Zarząd dokonuje weryfikacji wartości godziwej kapitału z wyceny programu motywacyjnego na podstawie metody Blacka Scholesa na koniec każdego kwartału roku.

W okresie od poinformowania uczestników programu do dnia przyznania potwierdzonego umową z pracownikiem, program wyceniany jest prowizorycznie na każdy dzień bilansowy.

Udziały

Zarząd Spółki dominującej dokonuje corocznej weryfikacji utraty wartości udziałów, między innymi na podstawie wyników spółek i ich kondycji finansowej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Zarząd ocenił, że utrata wartości nie nastąpiła.

Korekta błędu oraz zmiana zasad rachunkowości

W skonsolidowanym sprawozdaniu za 2018 rok nie wystąpiła korekta błędu za lata poprzednie.

W 2018 roku nastąpiła zmiana polityki rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń. Polityka została opisana w notce dotyczącej zasad rachunkowości w pozycji „Rachunkowość zabezpieczeń” zastosowanych w niniejszym sprawozdaniu, a wpływ zastosowanej polityki został ujęty w księgach roku 2018.

Wpływ MSSF 9 oraz MSSF 15 na zyski zatrzymane na 01 stycznia 2018 zaprezentowany poniżej:

	Pozycja sprawozdania		Wpływ na zyski zatrzymane 01.01.2018
	(+)	(-)	
Należności i pożyczki	152		152
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 413		(1 413)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		180	(180)
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną		91	(91)
Zapasy	99		99
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		725	(725)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		272	272
	Razem		(1 885)

1. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszt. Dla celów zarządczych działalność Grupy Kapitałowej została podzielona na segmenty operacyjne w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Zarząd Grupy Kapitałowej wyodrębnia następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Realizacja kontraktów – prefabrykacja
- Realizacja kontraktów – usługi budowlane
- Realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek
- Usługi produkcyjne
- Pozostałe

Segmenty zostały wyodrębnione biorąc pod uwagę specyfikę każdego z nich w tym zaangażowanie aktywów (w tym osobowych), kapitału obrotowego i ryzyk związanych z każdym segmentem.

W ramach segmentu „realizacja kontraktów - prefabrykacja” Grupa ujmuje przychody i koszty związane z projektowaniem, produkcją, dostawą i montażem konstrukcji prefabrykowanych zarówno w kraju jak i zagranicą. W segmencie są prezentowane przychody i koszty realizowane w ramach kontraktów gdzie Grupa jest dostawcą elementów prefabrykowanych lub dostawcą elementów prefabrykowanych wraz z montażem jak również ta część przychodów i kosztów konstrukcji prefabrykowanych, która realizowana jest w ramach kompleksowej realizacji kontraktów.

W ramach segmentu „realizacja kontraktów – usługi budowlane” Grupa prezentuje tę część realizacji kontraktów, która związana jest z przychodami i kosztami w ramach kompleksowej realizacji kontraktów w charakterze wykonawcy przy współudziale podwykonawców zewnętrznych, z wyłączeniem części kontraktu dotyczącej konstrukcji prefabrykowanej prezentowanej w segmencie „realizacja kontraktów - prefabrykacja”.

Segment „realizacja pilotażowych projektów na własny rachunek” to nowy segment w działalności Grupy Pekabex, który będzie obejmował swoim zakresem przychody z tytułu sprzedaży lokali w projektach realizowanych przez Grupę. W 2018 roku Grupa nie osiągnęła jeszcze przychodów w ramach tego segmentu; spółka Pekabex Development, która jest odpowiedzialna w Grupie za ten segment przychodów kontynuowała realizację rozpoczętego w 2017 roku projektu pilotażowego, polegającego na wybudowaniu 6 budynków w technologii prefabrykowanej. W pierwszym etapie projektu powstały dwa budynki i do dnia publikacji niniejszego sprawozdania podpisane zostały umowy deweloperskie dot. wszystkich lokali mieszkalnych przeznaczonych na sprzedaż w tych budynkach. Przeniesienie własności nieruchomości umowami w formie aktu notarialnego i tym samym ujęcie przychodów ze sprzedaży planowane jest w drugim i trzecim kwartale 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa wykazała w zapasach 16 134 tys. zł tytułu realizowanego projektu deweloperskiego oraz 4 888 tys. zł. z tytułu wpłat dokonanych na rachunki powiernicze utworzone przez spółkę.

W ramach segmentu „usługi produkcyjne” Grupa prezentuje przychody i koszty związane ze świadczeniem przez Grupę usług produkcyjnych zarówno w kraju jak i przez Oddział w Niemczech. Prezentowana w segmencie usługa produkcyjna polega na wykonywaniu elementów prefabrykowanych z powierzonych materiałów, przy użyciu maszyn i urządzeń udostępnianych przez Zamawiających, która jest realizowana w ich fabrykach. Grupa dostarcza wykwalifikowaną kadrę pracowników w tym managerów jak również know-how i wiedzę specjalistyczną.

Segmenty operacyjne, które nie przekroczyły progów ilościowych, prezentowane są w segmencie „pozostałe” i obejmują następujące rodzaje działalności będące źródłem przychodów Grupy:

- Sprzedaż materiałów,
- Najem fabryki oraz pomieszczeń biurowych,
- Usługi księgowe, kadrowe, administracyjne, logistyki i inne,
- Sprzedaż materiałów,
- Refaktury

Wyniki prezentowane w nocie segmenty wynikają z raportów wewnętrznych przygotowywanych na potrzeby zarządu. Wyniki segmentów operacyjnych są weryfikowane okresowo na podstawie raportów wewnętrznych przez Zarząd Spółki dominującej oraz Zarządy Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej. Zarząd Spółki dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej brutto rozumianej jako różnica pomiędzy przychodami ustalonymi wg stopnia zaawansowania kosztów a kosztami bezpośrednimi, pośrednimi i wydziałowymi ujętymi wg stopnia zaawansowania przyporządkowanymi do tych przychodów na danym kontrakcie. Zaprezentowane wyniki operacyjne segmentów nie uwzględniają kosztów ogólnych Grupy (w tym pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych). Transakcje między segmentami nie występują.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Aktywa Grupy nie można bezpośrednio przypisać do działalności danego segmentu operacyjnego, dlatego też nie są alokowane do aktywów segmentów operacyjnych. Część aktywów trwałych ze względu na swą specyfikę jest wykorzystywana w różnych segmentach grupy.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje o przychodach, wyniku, istotnych pozycjach niepieniężnych oraz aktywach segmentów operacyjnych.

	Realizacja kontraktów - prefabrykacja	Realizacja kontraktów – usługi budowlane	Usługi produkcyjne	Pozostałe	Ogółem
za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku					
Przychody od klientów zewnętrznych	546 873	303 002	31 583	4 885	886 344
Przychody ze sprzedaży między segmentami	-	-	-	-	-
Przychody ogółem	546 873	303 002	31 583	4 885	886 344
Udział % poszczególnych segmentów w przychodach	61,7%	34,2%	3,6%	0,6%	100,0%
Wynik operacyjny segmentu	96 560	4 315	5 567	1 349	107 791
Udział % poszczególnych segmentów w wyniku	89,6%	4,0%	5,2%	1,3%	100,0%
za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku					
Przychody od klientów zewnętrznych	453 598	136 557	28 280	4 899	623 334
Przychody ze sprzedaży między segmentami	-	-	-	-	-
Przychody ogółem	453 598	136 557	28 280	4 899	623 334
Udział % poszczególnych segmentów w przychodach	72,8%	21,9%	4,5%	0,8%	100,0%
Wynik operacyjny segmentu	52 844	4 206	2 615	1 698	61 363
Udział % poszczególnych segmentów w wyniku	86,1%	6,9%	4,3%	2,8%	100,0%

Przychody Grupy uzyskiwane od klientów zewnętrznych oraz aktywa trwałe w przekroju obszarów geograficznych przedstawiają się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018		od 01.01 do 31.12.2017	
	Przychody	Aktywa trwałe	Przychody	Aktywa trwałe
Polska	694 673	-	391 303	-
Skandynawia	159 714	-	202 092	-
Niemcy	31 957	-	29 939	-
Ogółem	886 344	-	623 334	-

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Uzgodnienie łącznych wartości przychodów, wyniku oraz aktywów segmentów operacyjnych z analogicznymi pozycjami skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy przedstawia się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Przychody segmentów		
Łączne przychody segmentów operacyjnych	886 344	623 334
Przychody nie przypisane do segmentów	-	-
Wyłączenie przychodów z transakcji pomiędzy segmentami		-
Przychody ze sprzedaży	886 344	623 334
Wynik segmentów		
Wynik operacyjny segmentów	107 791	61 363
<i>Korekty:</i>		
Korekta kosztów segmentów	(2 383)	(562)
Pozostałe przychody nieprzypisane do segmentów	2 690	5 225
Pozostałe koszty nieprzypisane do segmentów (-)	(40 625)	(31 054)
Wyłączenie wyniku z transakcji pomiędzy segmentami		-
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	67 473	34 972
Przychody finansowe	879	683
Koszty finansowe (-)	(4 279)	(3 345)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności (+/-)	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	64 072	32 310

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa segmentów		
Łączne aktywa segmentów operacyjnych	-	-
Aktywa nie alokowane do segmentów	643 081	479 720
Wyłączenie transakcji pomiędzy segmentami	-	-
Aktywa razem	643 081	479 720

Przychody osiągane przez Grupę ze sprzedaży poszczególnych grup produktów, usług oraz towarów i materiałów przedstawiają się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Produkty i usługi		
Realizacja kontraktów	849 876	590 156
Usługi produkcyjne	31 583	28 280
Pozostałe	2 681	2 474
Przychody ze sprzedaży usług	884 140	620 909
Towary i materiały		
Materiały do produkcji prefabrykatów	-	-
Pozostałe	2 204	2 425
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	2 204	2 425
Przychody ze sprzedaży	886 344	623 334

Główni klienci (posiadający ponad 10% udział w przychodach) w poszczególnych latach:

2018 rok:

- Serveone Poland Sp. z o.o. – Przychody ze sprzedaż do tego kontrahenta stanowiły 9,6% przychodów Grupy i należały do segmentu prefabrykacja.
- Skanska Sverige AB - Przychody ze sprzedaży do tego kontrahenta stanowiły 8,6% przychodów Grupy i należały do segmentu prefabrykacja.

2017 rok:

- Skanska Sverige AB – Przychody ze sprzedaż do tego kontrahenta stanowiły 13,3% przychodów Grupy i należały do segmentu prefabrykacja.
- NCC Sverige AB - Przychody ze sprzedaży do tego kontrahenta stanowiły 9,6% przychodów Grupy i należały do segmentu prefabrykacja.

2. Przejęcia oraz utrata kontroli nad jednostkami zależnymi

Zarówno w roku zakończonym 31 grudnia 2018 jak i w okresie porównawczym nie miały miejsca przejęcia podmiotów oraz nie miała miejsca utrata kontroli nad innymi podmiotami.

3. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych

- Wyniki finansowe spółek zależnych niepodlegających konsolidacji

Wyniki finansowe spółek zależnych niekonsolidowanych, zaprezentowane w tabeli poniżej, zrealizowane w 2018 roku, nie są znaczące dla skonsolidowanych danych finansowych realizowanych przez Grupę Kapitałową w tym okresie.

Ze względu na skalę działalności, w roku 2018 Spółki zależne: Pekabex Projekt Sp. z o.o., Pekabex Projekt Sp. z o.o. SKA oraz TM Pekabex Projekt Sp. z o.o. Sp. K. nie zostały objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał własny	Wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik finansowy netto	Przychody ze sprzedaży
Stan na dzień 31.12.2018						
Pekabex Projekt Sp. z o.o. SKA	33	-	33	(14)	(4)	-
TM Pekabex Projekt Sp. z o. o Sp.K.	5	15	(10)	(18)	(2)	-
Pekabex Projekt Sp. z o.o.	5	2	2	(3)	-	-
Razem	43	17	25	(35)	(6)	-
Stan na dzień 31.12.2017						
Pekabex Projekt Sp. z o.o. SKA	36	-	36	(14)	(1)	-
TM Pekabex Projekt Sp. z o. o Sp.K.	4	12	(8)	(15)	(3)	-
Pekabex Projekt Sp. z o.o.	5	2	2	(2)	(1)	-
Razem	40	12	28	(28)	(4)	-

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa nie posiada inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

Inwestycje w jednostkach strukturyzowanych podlegających i niepodlegających konsolidacji

Grupa nie posiada inwestycji w jednostkach strukturyzowanych.

4. Wartość firmy

Wartość firmy powstała w 2014 roku w wyniku transakcji przejęcia kontroli nad Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji Sp. z o.o. i wyniosła 12.286 tys. zł.

Wartość firmy została poddana testowi na utratę wartość modelem Discount Cash Flow. Do testu przyjęto stopę dyskontową o wartości 8,66%, przyjęty wskaźnik beta - 0,81, stopa wolna od ryzyka to 7,14%. Po przeprowadzeniu testu, w prognozowanym 5- letnim okresie nie stwierdzono utraty wartości firmy dla wartości firmy.

Przyporządkowanie wartości firmy do poszczególnych segmentów przedstawia się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Prefabrykacja	12 286	12 286
Pozostałe segmenty	-	-
Razem wartość firmy	12 286	12 286

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne użytkowane przez Grupę obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, wytworzone we własnym zakresie prace rozwojowe oraz pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne, które nie zostały do dnia bilansowego oddane do użytkowania prezentowane są w pozycji „Wartości niematerialnych w trakcie wytwarzania”.

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Stan na 31.12.2018					
Wartość bilansowa brutto	-	259	3 464	1 158	4 881
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	-	(151)	(1 946)	-	(2 097)
Wartość bilansowa netto	-	108	1 518	1 158	2 784
Stan na 31.12.2017					
Wartość bilansowa brutto	-	259	1 942	535	2 735
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	-	(99)	(1 456)	-	(1 555)
Wartość bilansowa netto	-	159	485	535	1 180

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niem. w trakcie wytwarzania	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku					
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	-	159	485	535	1 180
Zmniejszenia (-)	-	-	(78)	-	(78)
Reklasyfikacje	-	-	-	-	-
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	-	-	1 672	623	2 295
Amortyzacja (-)	-	(52)	(561)	-	(613)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	-	108	1 518	1 158	2 784
za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku					
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	-	211	456	476	1 143
Zmniejszenia (-)	-	-	(38)	-	(38)
Reklasyfikacje	-	-	-	19	19
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	-	-	359	40	399
Amortyzacja (-)	-	(52)	(292)	-	(344)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	-	159	485	535	1 180

Najistotniejszym składnikiem wartości niematerialnych jest oprogramowanie komputerowe, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 wynosiła 1.518 tys. zł (2017 rok: 485 tys. zł).

Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania obejmują głównie nakłady związane z trwającym wdrożeniem nowego oprogramowania klasy ERP dla całej Grupy.

Grupa Kapitałowa nie posiada składników wartości niematerialnych, których okres użytkowania jest nieokreślony.

W roku 2018 Grupa Kapitałowa poniosła nakłady wartości niematerialne i prawne w trakcie wytwarzania w wysokości 623 tys. zł i dotyczyły one głównie wdrożenia nowego systemu typu ERP (Gardens). niematerialne i prawne w pozycji oprogramowanie komputerowe w kwocie 785 tys. zł (w 2017: 40 tys. zł).

Amortyzacja wartości niematerialnych została zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w następujących pozycjach:

- „Koszt własny sprzedaży” – 2018 rok: 34 tys. zł (2017 rok: 45 tys. zł),
- „Koszty ogólnego zarządu” – 2018 rok: 579 tys. zł (2017 rok: 298 tys. zł),

Na dzień przekształcenia sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, tj. 1 stycznia 2011 roku wartość początkowa wartości niematerialnych została przyjęta według wartości godziwej. W roku 2018 Zarząd Grupy nie stwierdził przesłanek które zmieniałyby przyjęte założenia. W związku z tym w ocenie Zarządu Grupy Kapitałowej nie wystąpiła konieczność dokonywania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości niematerialnych i prawnych

Spółka posiada w ewidencji pozabilansowej wytworzone we własnym zakresie, dwa znaki towarowe :

- znak towarowy słowno-graficzny Pekabex, zgłoszony w dniu 26.02.2005r. z numerem Z-291678. Urząd Patentowy RP udzielił Prawo Ochronne Numer 195900, co potwierdzone zostało wydaniem świadectwa ochronnego. O udzieleniu prawa ochronnego Urząd Patentowy RP ogłosił w wydawnictwie „Wiadomości Urzędu Patentowego” nr 04/2008. Uprawionym jest Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A.
- znak towarowy graficzny, zgłoszony w dniu 26.02.2005r. z numerem Z-291679. Urząd Patentowy RP udzielił Prawo Ochronne Numer 195969, co potwierdzone zostało wydaniem świadectwa ochronnego. O udzieleniu prawa ochronnego Urząd Patentowy RP ogłosił w wydawnictwie „Wiadomości Urzędu Patentowego” nr 04/2008. Uprawionym jest Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A.

Wartość ww. znaków towarowych została wyceniona w roku 2014 przez niezależnego doradcę na 52.628 tys. zł. Wartość znaku towarowego nie jest uwzględniana w sprawozdaniu finansowym Grupy z uwagi na to, że nie spełnia warunków do jego ujmowania jako aktywo.

W roku sprawozdawczym 2018 wartości niematerialne i prawne nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Grupa nie zawierała umów inwestycyjnych w 2018 roku, na mocy których byłaby zobowiązana nabyć w przyszłości wartości niematerialne.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Stan na 31.12.2018							
Wartość bilansowa brutto	56 235	112 462	81 685	17 335	12 077	9 620	289 415
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	-	(8 594)	(31 298)	(7 936)	(4 856)	-	(52 684)
Wartość bilansowa netto	56 235	103 868	50 388	9 399	7 221	9 620	236 731
Stan na 31.12.2017							
Wartość bilansowa brutto	50 289	105 054	76 679	14 255	9 229	8 505	264 012
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	-	(6 502)	(23 380)	(6 568)	(3 215)	-	(39 665)
Wartość bilansowa netto	50 289	98 552	53 300	7 687	6 014	8 505	224 346

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	50 289	98 552	53 300	7 687	6 014	8 505	224 346
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	5 946	7 222	5 340	3 875	2 883	1 115	26 382
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	-	-	(131)	(68)	(45)	-	(244)
Amortyzacja (-)	-	(1 906)	(8 122)	(2 119)	(1 631)	-	(13 779)
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)	-	-	1	23	1	-	25
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	56 235	103 868	50 388	9 399	7 221	9 620	236 731
za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	50 289	98 327	57 026	7 850	6 260	6 162	225 914
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	-	1 967	4 035	1 815	982	2 343	11 142
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	-	0	(67)	(23)	(46)	-	(136)
Amortyzacja (-)	-	(1 743)	(7 691)	(1 916)	(1 193)	-	(12 543)
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)	-	-	(2)	(39)	11	-	(30)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	50 289	98 552	53 300	7 687	6 014	8 505	224 346

Na dzień 31.12.2018 roku wartość netto rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się z porównywalnym okresem o 12.385 tys. zł (w tym zakup działki w związku z budową nowej fabryki w Gdańsku -5 946 tys. zł.)

Kwota 9.620 tys. zł rzeczowych aktywów w trakcie wytwarzania zawiera następujące pozycje:

- 1.918 tys. zł nakłady inwestycyjne związane z zakupem suwnicy samojezdnej z rozsuwanym trawersem dla zakładu w Bielsko- Białej,
- 850 tys. zł nakłady inwestycyjne związane z zakupem giętarki do strzemion dla zakładu w Poznaniu,
- 1.294 tys. zł nakłady inwestycyjne związane z budową nowej hali nr 4 oraz pola składowego w fabryce w Mszczonowie,
- 373 tys. zł nakłady inwestycyjne dotyczące adaptacji pomieszczeń wraz z przebudową sprężarki na spawalnię w fabryce w Gdańsku.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z wyniku i sprawozdania z sytuacji finansowej:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Koszt własny sprzedaży	11 976	10 705
Koszty ogólnego zarządu	1 802	1 838
Koszty sprzedaży	-	-
Inne	-	-
Razem amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	13 779	12 543

W roku 2018 Grupa finansowała nabycie nowych rzeczowych aktywów trwałych w przeważającej części z bieżących środków obrotowych, kredytu inwestycyjnego oraz leasingów.

Na dzień 31.12.2018 rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 227.111 tys. zł (2017 rok 215.841 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie zobowiązań finansowych Grupy. Informację o zabezpieczeniach zobowiązań zaprezentowano w nocie nr 9.6.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała istotne zobowiązanie z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, związane z budową nowego zakładu produkcyjnego w Gdańsku.

W styczniu 2018 roku spółka Kokoszki Prefabrykacja uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zobowiązuje ono spółkę do dokonania na terenie Strefy do 31 grudnia 2019 roku wydatków inwestycyjnych przewyższających kwotę 29.800 tys. zł oraz zatrudnienia przynajmniej 15 nowych pracowników i utrzymania zatrudnienia na tym poziomie przynajmniej do dnia 31 grudnia 2024 roku. W związku z inwestycją na terenie Strefy spółka będzie uprawniona do skorzystania ze zwolnienia podatkowego. Maksymalna wysokość kosztów inwestycji kwalifikujących się do pomocy publicznej w formie zwolnienia podatkowego nie może przekroczyć 38.700 tys. zł.

28 września 2018 roku spółka zawarła z Gdańską Agencją Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. umowę przenoszącą własność nieruchomości gruntowej o powierzchni 24.549 m², położonej na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Spółka nabyła nieruchomość za cenę 5.891 tys. zł netto.

Kolejnym krokiem w realizacji inwestycji, równoległym do uzyskiwania dokumentów wymaganych do rozpoczęcia budowy, był zakup nowoczesnej linii technologicznej na potrzeby nowego zakładu.

21 listopada 2018 roku spółka Kokoszki Prefabrykacja zawarła ze spółką EBAWE Anlagentechnik GmbH z siedzibą w Eilenburgu w Niemczech umowę, której przedmiotem jest dostawa i montaż innowacyjnej linii technologicznej do produkcji prefabrykowanych elementów betonowych. Zostanie ona zamontowana w nowym zakładzie Grupy, który powstanie na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Wartość linii technologicznej wraz z dostawą wynosi 7 151 tys. EUR. Do dnia bilansowego spółka zapłaciła w formie zaliczek 2.860 tys. EUR. Wartość wpłaconych zaliczek ujęta została w pozostałych należnościach.

Zgodnie z umową pierwsza produkcja z wykorzystaniem nowej linii technologicznej ma być możliwa w terminie 12 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Zakupiona linia będzie służyć do w pełni zautomatyzowanej produkcji stropów filigranowych oraz ścian z podwójnego filigranu, co jest pionierskim przedsięwzięciem na polskim rynku. Zakładane docelowe moce produkcyjne wyniosą ok. 500 tys. m² rocznie. Elementy produkowane w nowym zakładzie będą wykorzystywane na potrzeby budownictwa mieszkaniowego w Polsce, ale mogą być również eksportowane, w szczególności do krajów skandynawskich. Zakup zautomatyzowanej linii technologicznej jest odpowiedzią Pekabex na dostrzegalne w sektorze budowlano-produkcyjnym problemy z dostępem do siły roboczej i postępujący wzrost kosztów zatrudnienia. Dzięki wybudowaniu zakładu Grupa uzupełni swoją ofertę o dodatkowy produkt, jakim jest płyta typu Filigran, a także uniezależni się od dostawców, w szczególności w zakresie kontraktów realizowanych w Skandynawii.

Inwestycja zostanie sfinansowana głównie kredytem inwestycyjnym. W tym celu 14 marca 2019 roku Kokoszki Prefabrykacja podpisała z bankiem BNP Paribas (i) umowę linii akredytyw, (ii) umowę o kredyt nieodnawialny, (iii) umowę wielocelową linii kredytowej oraz (iv) umowę ramową dotyczącą transakcji walutowych i pochodnych. Umowa linii akredytyw określa maksymalną wysokość limitu kredytowego na kwotę 4.700 tys. EUR, a termin spłaty na wrzesień 2020 roku i będzie wykorzystana jako zabezpieczenie płatności dla dostawców technologii. Umowa o kredyt nieodnawialny ustanawia jego kwotę na 45.300 tys. zł, a okres kredytowania na 120 miesięcy. Środki z wielocelowej linii kredytowej w wysokości 7.000 tys. zł w dużej mierze będą przeznaczone na kapitał obrotowy, niezbędny do uruchomienia produkcji w nowym zakładzie. Umowa ramowa dotycząca transakcji walutowych i pochodnych została zawarta na czas nieokreślony. Ustalony dla niej limit transakcyjny dla transakcji na stopę procentową wynosi 2.333 tys. zł.

W dniu 3 kwietnia 2019 roku spółka otrzymała decyzję Prezydenta Miasta Gdańska zatwierdzającą złożony projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę nowego zakładu Grupy Pekabex. Decyzja uprawomocniła się w dniu 15 kwietnia 2019 roku.

7. Aktywa w leasingu

7.4. Leasing finansowy

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego. Wartość bilansowa aktywów będących przedmiotem umów leasingu finansowego przedstawia się następująco:

	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytworzenia	Razem
Stan na 31.12.2018					
Wartość bilansowa brutto	13 828	10 914	145	331	25 217
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(4 836)	(4 539)	(75)	-	(9 449)
Wartość bilansowa netto	8 992	6 375	70	331	15 767
Stan na 31.12.2017					
Wartość bilansowa brutto	11 893	8 864	145	-	20 901
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(3 382)	(4 121)	(46)	-	(7 549)
Wartość bilansowa netto	8 511	4 743	98	-	13 352

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Stan na 31.12.2018				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	5 068	9 898	187	15 153
Koszty finansowe (-)	(363)	(467)	(10)	(841)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	4 705	9 431	177	14 312
Stan na 31.12.2017				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	4 476	6 611	187	11 274
Koszty finansowe (-)	(293)	(346)	(2)	(641)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	4 183	6 265	185	10 633

Do najistotniejszych umów leasingu finansowego ujętych w 2018 roku należały umowy gdzie przedmiotem były następujące środki trwałe:

- Dźwig samobieżny Combolift Sc8 40T o wartości początkowej przedmiotu leasingu 1.918 tys. zł. Umowa została zawarta w dniu 9 listopada 2018 r. na okres 6 lat, po upływie których Grupa ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność.
- Giętarka o wartość początkową przedmiotu leasingu 997 tys. zł. Umowa leasingu została zawarta w dniu 19 listopada 2018 roku na okres 5 lat, po upływie których Grupa ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność.

Raty leasingu oprocentowane są zmienną stopą procentową kalkulowaną w oparciu o WIBOR. Zabezpieczeniem spłaty rat leasingu jest weksel. Szczegółowy wykaz zabezpieczeń spłaty zobowiązań zaciągniętych przez Grupę Kapitałową przedstawiono w notce nr 9.6.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych oraz nie występują opłaty subleasingowe, ponieważ aktywa użytkowane są wyłącznie przez Grupę.

7.5. Leasing operacyjny

Grupa Kapitałowa użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu operacyjnego (leasingobiorca). Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego:</i>		
Płatne w okresie do 1 roku	77	96
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	52	65
Płatne powyżej 5 lat	-	-
Razem	129	161

W 2018 roku Grupa ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku koszty opłat z tytułu leasingu operacyjnego na kwotę 791 tys. zł (2017 rok: 173 tys. zł). Kwota ta obejmuje wyłącznie minimalne opłaty leasingu i dotyczy głównie urządzeń biurowych oraz sprzętu i urządzeń używanych w zakładach produkcyjnych oraz na placach budów.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły opłaty warunkowe oraz opłaty subleasingowe.

Spółki z Grupy Kapitałowej występują w roli leasingodawcy z tytułu umów leasingu operacyjnego, na mocy których wynajmują nieruchomości inwestycyjne głównie do podmiotów z Grupy Kapitałowej. Stosowne ujawnienia dotyczące uzyskiwanych opłat leasingowych zostały zaprezentowane w notce nr 8.

8. Nieruchomości inwestycyjne

W skład nieruchomości inwestycyjnych wchodzi:

1. Nieruchomość zabudowana, będąca własnością Grupy, położona w Poznaniu przy ul. Szarych Szeregów 27, dla której Sąd Rejonowy w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą nr PO1P/00187976/0, w skład której wchodzi budynek biurowy położony na działce nr 29 o powierzchni użytkowej 2 190 m². Wartość bilansowa netto tej nieruchomości w poszczególnych okresach objętych sprawozdaniem prezentowała się następująco:
 - na dzień 31.12.2018 r. – 4.319 tys. zł
 - na dzień 31.12.2017 r. – 3.980 tys. zł
2. Nieruchomości położone w Bielsko-Białej oraz w Gdańsku są częściowo podnajmowane podmiotom zewnętrznym. Jednakże, ze względu na nieistotną wartość przychodów z najmu, nieruchomości te ujmowane są w całości w rzeczowych aktywach trwałych.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Zmiany wartości bilansowej nieruchomości inwestycyjnych w okresie sprawozdawczym przedstawiały się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Wartość bilansowa netto na początek okresu	3 980	4 017
Nabycie/modernizacja	378	-
Zbycie nieruchomości (-)	-	-
Inne zmiany (rekasyfikacje, przeniesienia itp.)	-	-
Amortyzacja (-)	(39)	(37)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	-	-
Wartość bilansowa netto na koniec okresu, w tym:	4 319	3 980
Wartość bilansowa brutto	4 425	4 233
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	(106)	(253)
Wartość godziwa nieruchomości:		
Wartość nieruchomości, dla których można określić wartość godziwą, w tym:	4 319	3 980
- poziom 1	-	-
- poziom 2	-	-
- poziom 3	4 319	3 980

W okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa osiągnęła przychody z czynszów oraz ujęła w wyniku bezpośrednie koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych w następującej wysokości:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Przychody z czynszów	1 948	1 612
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące:		
Nieruchomości przynoszących przychody z czynszów	729	499
Nieruchomości, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów	-	-
Bezpośrednie koszty operacyjne	729	499

9. Aktywa oraz zobowiązania finansowe

9.1. Kategorie aktywów oraz zobowiązań finansowych

Wartość aktywów finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych dla roku 2018 określonych w MSSF 9:

- aktywa finansowe wycenione w zamortyzowanym koszcie (AZK),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (AWGW-W) – nie wystąpiły,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik do obrotu (AWGW-O) – nie wystąpiły;
- Instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (IKWGP) – nie wystąpiły,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (AFWGP) – nie wystąpiły,
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ);
- aktywa poza zakresem MSSF 9.

Natomiast dla roku 2017 określonych w MSR 39:

- pożyczki i należności (PiN),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik - przeznaczone do obrotu (AWG-O) – nie wystąpiły),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (AWG_W) – nie wystąpiły,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (IUTW) – nie wystąpiły,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (ADS) – nie wystąpiły, instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ) – nie wystąpiły
- aktywa poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39):

	Nota	Kategorie instrumentów finansowych wg MSSF 9			
		AZK	IZ	Poza MSSF9	Razem
Stan na 31.12.2018					
<i>Aktywa trwałe:</i>					
Należności i pożyczki	9.2	2 699	-	-	2 699
Pochodne instrumenty finansowe	9.3	-	-	-	-
<i>Aktywa obrotowe:</i>		-			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	12	186 982	-	14 358	201 340
Pożyczki	9.2	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	9.3	-	392	-	392
Pozostałe krótkoterminowe aktywa	9.4	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	95 234	-	-	95 234
Kategoria aktywów finansowych		284 915	392	14 358	299 665

	Nota	Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39			
		PiN	IPZ	Poza MSR	Razem
	Stan na 31.12.2017				
Aktywa trwałe:					
Należności i pożyczki	9.2	1 731	-	-	1 731
Pochodne instrumenty finansowe	9.3	-	-	-	-
Aktywa obrotowe:					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	12	133 569	-	18 372	151 941
Pożyczki	9.2	-	-	-	-
Pozostałe krótkoterminowe aktywa	9.4	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	15 719	-	-	15 719
Kategoria aktywów finansowych		151 019	-	18 372	169 391

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych w roku 2018 określonych w MSSF 9:

- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (ZZK),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (ZWGW-W) – nie wystąpiły,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik do obrotu (ZWGW-O) – nie wystąpiły
- umowy gwarancji finansowych (UGF) – nie wystąpiły;
- warunkowa zapłata w ramach przejęcia (WZP) – nie wystąpiły,
- instrumenty zabezpieczające (IZ),
- zobowiązania poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF 9).

W okresie 2017 następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik - przeznaczone do obrotu (ZWG-O – nie wystąpiły),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (ZWG-W – nie wystąpiły),
- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (ZZK),
- instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ – nie wystąpiły),
- zobowiązania poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39):

		Kategorie instrumentów finansowych wg MSSF 9				
		Nota	ZZK	IZ	Poza MSSF 9	Razem
Stan na 31.12.2018						
Zobowiązania długoterminowe:						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5	55 780	-	-	55 780	
Leasing finansowy	7	-	-	9 607	9 607	
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	-	-	-	-	
Pozostałe zobowiązania	18	13 118	-	-	13 118	
Zobowiązania krótkoterminowe:						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18	139 000	-	68 641	207 640	
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5	20 246	-	-	20 246	
Leasing finansowy	7	-	-	4 705	4 705	
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	-	633	-	633	
Kategoria zobowiązań finansowych razem		228 144	633	82 953	311 729	

	Nota	Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39			
		ZZK	IPZ	Poza MSR 39	Razem
Stan na 31.12.2017					
Zobowiązania długoterminowe:					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5	43 871	-	-	43 871
Leasing finansowy	7	-	-	6 450	6 450
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania	18	9 326	-	-	9 326
Zobowiązania krótkoterminowe:					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18	104 288	-	27 281	131 569
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5	7 746	-	-	7 746
Leasing finansowy	7	-	-	4 183	4 183
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	-	-	-	-
Kategoria zobowiązań finansowych razem		165 231	-	37 914	203 145

W pozycji „Pochodne instrumenty finansowe” w aktywach ujęta została wartość netto z tytułu wyceny kontraktów forward posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2018 roku. W 2018 roku Grupa zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko kursowe na realizowanych przez Grupę kontraktach budowlanych rozliczanych w euro z DNB Bank Polska S.A. oraz z BGŻ BNP Paribas S.A. Na dzień bilansowy wartość otwartych kontraktów wyniosła łącznie 16.700 tys. zł. Ujęcie w księgach następuje zgodnie z zasadami opisanymi w stosowanych przez Grupę zasadach rachunkowości.

W pozycji „Pochodne instrumenty finansowe” w zobowiązaniach ujęta została wartość netto wyceny posiadanych przez Grupę transakcji zabezpieczających ryzyko zmiany stopy procentowej. Na dzień bilansowy Grupa posiada dwie takie transakcje; transakcję z BNP Paribas Bank Polska na zabezpieczenie zmiennej stopy procentowej kredytu inwestycyjnego udzielonego spółce Pekabex Inwestycje II S.A. oraz transakcję z PKO BP S.A. na zabezpieczenie zmiennej stopy procentowej kredytu inwestycyjnego udzielonego spółce Kokoszki Prefabrykacja S.A.

Ujęcie w księgach następuje zgodnie z zasadami opisanymi w stosowanych przez Grupę zasadach rachunkowości.

9.2. Należności i pożyczki

Dla celów prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa wyodrębnia klasę należności i pożyczek (MSSF 7.6). W części długoterminowej należności i pożyczki prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w jednej pozycji. W części krótkoterminowej Grupa, zgodnie z wymogami MSR 1, odrębnie prezentuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności. Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej z klasy należności i pożyczek przedstawia poniższa tabela. Ujawnienia odnoszące się do należności zamieszczone są w notce nr 12.

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Aktywa trwałe:</i>		
Należności	2 699	1 731
Pożyczki	-	-
Należności i pożyczki długoterminowe	2 699	1 731
<i>Aktywa obrotowe:</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	201 340	151 941
Pożyczki	-	-
Należności i pożyczki krótkoterminowe	201 340	151 941
Należności i pożyczki, w tym:	204 039	153 671
Należności (nota nr 12)	204 039	153 671
Pożyczki (nota nr 9.2)	-	-

Na dzień bilansowy oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiadała pożyczek udzielonych spółkom spoza Grupy.

9.3. Pochodne instrumenty finansowe

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem polegającej w szczególności na zarządzaniu ryzykiem walutowym przychodów denominowanych w walutach obcych wynikających z projektów budowlanych realizowanych przez Grupę na rzecz inwestorów, Grupa zawiera odpowiednie walutowe kontrakty terminowe zabezpieczające prognozowane przepływy pieniężne. Celem podejmowanych przez Grupę działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany kursu walutowego EUR/PLN jest ograniczenie zmienności poziomu przychodów denominowanych w EUR z tytułu realizacji projektów budowlanych.

Grupa zawiera instrumenty zabezpieczające FX Forward o terminach rozliczenia dopasowanych do oczekiwanych terminów realizacji zabezpieczanych przychodów z tytułu poszczególnych projektów budowlanych. W związku z możliwymi przesunięciami terminów występowania i wysokości przepływów pieniężnych generowanych przez dany projekt, Grupa zakłada możliwość odpowiedniego dostosowywania kontraktów terminowych stanowiących instrument zabezpieczający, w szczególności poprzez zawieranie kontraktów FX Swap o odpowiednich parametrach.

Instrumentami zabezpieczającymi są:

- kontrakty FX Forward na sprzedaż EUR,
- kontrakty FX Swap EUR/PLN przesuwające terminy płatności.

Grupa ustala, czy między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez porównanie kluczowych warunków pozycji zabezpieczanej oraz instrumentu zabezpieczającego, w szczególności daty zapadalności oraz wysokości przepływu w walucie EUR.

Grupa wyznaczyła wskaźnik zabezpieczenia na poziomie 1 : 1, poprzez porównanie wartości nominalnych przepływu w euro z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

W zakresie ryzyka walutowego w powiązaniach zabezpieczających przepływy pieniężne głównymi zidentyfikowanymi przez Grupę źródłami nieefektywności są:

- zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń dla żyjących już instrumentów pochodnych (tj. takich, które mają niezerową wartość w dniu wyznaczenia do rachunkowości zabezpieczeń),
- nieliniowość punktów swap wpływająca na inne kursy terminowe wynikające z rolowania instrumentu pochodnego niż kursy terminowe uzyskane na ten sam termin zapadalności bez uwzględnienia rolowania (za pomocą jednego instrumentu FX Forward),
- wpływ ryzyka kredytowego na wartość godziwą walutowych kontraktów terminowych.

Grupa nie identyfikuje innych niż powyżej wskazane źródeł nieefektywności w zakresie stosowanych powiązań zabezpieczających ryzyko walutowe.

Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą Spółki z Grupy Kapitałowej zaciągnęły kredyty inwestycyjne o zmiennym oprocentowaniu denominowane w PLN.

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem, dla dwóch kredytów inwestycyjnych denominowane w PLN Spółki dokonały zabezpieczenia zmiennej stopy procentowej w/w kredytów za pomocą transakcji zamiany stóp procentowych zamieniających odpowiednie stawki referencyjne WIBOR zastosowane w w/w kredytach na oprocentowanie stałe(IRS).

Celem podjętych przez Grupę działań zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie zmienności poziomu kosztów finansowanych generowanych przez obsługę spłaty odsetek naliczonych od w/w kredytów zmiennoprocentowych.

Instrumentami zabezpieczającymi są dwa kontrakty IRS denominowane w PLN zamieniające odpowiednią stawkę referencyjną WIBOR na oprocentowanie stałe.

Grupa ustala, czy między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez porównanie kluczowych warunków pozycji zabezpieczanej oraz instrumentu zabezpieczającego.

Grupa wyznaczyła wskaźnik zabezpieczenia na poziomie 1 : 1 poprzez porównanie salda kredytu z wartością nominalną instrumentu IRS.

W zakresie ryzyka stopy procentowej w powiązaniach zabezpieczających przepływy pieniężne źródłami nieefektywności zabezpieczenia jest wdrożenie rachunkowości zabezpieczeń dla żyjącego już instrumentu (tj. dla instrumentu o niezerowej wycenie na dzień wyznaczenia powiązania) oraz wpływ ryzyka kredytowego na wartość godziwą kontraktów IRS.

Grupa nie identyfikuje innych niż powyżej wskazane źródeł nieefektywności w zakresie stosowanych powiązań zabezpieczających ryzyko stopy procentowej.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości nominalne instrumentów zabezpieczających i ich rozkład w czasie wg stanu na 31 grudnia 2018 roku:

	POZOSTAŁY CZAS DO ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
ZABEZPIECZENIE PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (ryzyko walutowe)						
Kontrakty FX Forward EUR / PLN (w tym FX Swap)						
Wartość nominalna (tys. EUR)	1 400	1 700	11 400	2 200	-	16 700
Średni kurs transakcyjny	4,34	4,33	4,34	4,36	-	4,35
RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ (IRS – PLN)						
Wartość nominalna (tys. PLN) – jeżeli na 100% to wartość powinna być równa kapitałowi na początek okresu	43 766	43 505	42 983	38 328	9 652	n/a
Średnie oprocentowanie nogi stałej (ważona)	2,40%	2,40%	2,39%	2,40%	2,57%	n/a

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Skutki rachunkowości zabezpieczeń dla sytuacji finansowej i wyników

Poniższa tabela prezentuje wpływ zastosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych na bilans i wynik finansowy w odniesieniu do instrumentów zabezpieczających wg stanu na 31.12.2018:

	Wartość nominalna	Wartość bilansowa		Nazwa pozycji w bilansie, która zawiera instrument zabezpieczający	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach	Kwota nieefektywności zabezpieczenia ujęta w RZiS *)	Pozycja zestawienia całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), w której ujęto kwotę nieefektywności	Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do RZiS jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
		Aktywa	Zobowiązania							
RYZYO WALUTOWE										
FX Forward EUR / PLN (w tym FX Swap)	72 512(kurs bilansowy)	394	(2)	Pochodne instrumenty finansowe	(82)	(408)	1 032 + wycena wszystkich instrumentów na 30.09.2018 + nieefektywność na dzień 31.12.2018	Przychody / koszty finansowe	337	Przychody / koszty operacyjne
RYZYO STOPY PROCENTOWEJ										
IRS PLN	43 766	-	633	Pochodne instrumenty finansowe	(480)	(560)	(156)	Przychody / koszty finansowe	102	Przychody / koszty finansowe

*) Kwota nieefektywności zawiera zyski lub straty niezrealizowane, a dotyczące okresu przed wdrożeniem rachunkowości zabezpieczeń, tj. kwotę wyceny instrumentów na dzień 28 września 2018.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela prezentuje wpływ zastosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych na bilans i wynik finansowy w odniesieniu do pozycji zabezpieczanych wg stanu na 31.12.2018:

	Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Saldo rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	Saldo pozostające w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wszelkich powiązań zabezpieczających, dla których nie stosuje się już rachunkowości zabezpieczeń
RYZYO WALUTOWE			
Przychody w EUR wynikające z projektów budowlanych	70	71	n/a
RYZYO STOPY PROCENTOWEJ			
Kredyty o zmiennym oprocentowaniu	481	458	n/a

Poniższa tabela prezentuje zmianę dochodów (strat) z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

	2018	2017
STAN NA POCZĄTEK OKRESU	0	0
RYZYO WALUTOWE		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(408)	0
Część straty przeniesiona do rachunku zysków i strat w związku z brakiem oczekiwania wystąpienia pozycji zabezpieczanej	0	0
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat (przychodów ze sprzedaży) jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	337	0
RYZYO STOPY PROCENTOWEJ		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(560)	0
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat (wyniku odsetkowego) jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	102	0
STAN NA KONIEC OKRESU	(529)	0

9.4. Pozostałe aktywa finansowe

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:

Grupa nie posiada aktywów finansowych w tej kategorii.

Instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Grupa posiada Instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w postaci udziałów i akcji w spółkach niekonsolidowanych. Zarząd dokonał oceny wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2017 roku i podobnie jak na koniec 2018 roku uznał, że wartość godziwa jest zerowa. Wartość historyczna aktywów (przed odpisem) wyniosła 593 tys. zł.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik

Grupa nie posiada aktywów finansowych w tej kategorii.

9.5. Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne

Wartość kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentuje poniższa tabela:

	Zobowiązania krótkoterminowe		Zobowiązania długoterminowe	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu:				
Kredyty w rachunku kredytowym	20 246	7 746	35 759	43 835
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-
Pożyczki	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-	20 021	36
Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	20 246	7 746	55 780	43 871
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem	20 246	7 746	55 780	43 871

Zmiany zobowiązań finansowych w roku 2018

19 kwietnia 2018 roku spółka Pekabex Development Sp. z o.o. podpisała z bankiem BNP Paribas umowę kredytu nieodnawialnego, na podstawie której uzyskał kredyt inwestycyjny w kwocie 13.200 tys. zł. Jego celem było sfinansowanie realizacji projektu budowlanego polegającego na budowie 2 bloków mieszkalnych na nieruchomości w Poznaniu przy ul. Jasielskiej 9. Okres wykorzystania kredytu upływa 30 czerwca 2019 roku. Zgodnie z ustaleniami zostanie on spłacony do 30 kwietnia 2021 roku. Kredyt jest udostępniany w transzach w miarę postępu robót. Zabezpieczenia spłaty stanowią: (i) weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, (ii) poręczenie według prawa cywilnego udzielone przez Pekabex, Pekabex Bet, Pekabex Pref, Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji oraz Pekabex Inwestycje II do wysokości 15.000 tys. zł, (iii) hipoteka umowna do sumy 19.800 tys. zł, ustanowiona na nieruchomości, na której jest realizowana inwestycja, (iv) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości (rozpoczętej budowy) do wysokości sumy ubezpieczenia, przy czym suma ubezpieczenia nie może być mniejsza niż kwota uruchomionego kredytu, (v) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości (gotowych budynków) do wysokości sumy ubezpieczenia, przy czym suma ubezpieczenia nie może być mniejsza niż kwota uruchomionego kredytu.

9 maja 2018 roku spółka Pekabex Bet podpisała aneks do umowy limitu kredytowego wielocelowego z PKO BP S.A. Zwiększa on limit kredytowy do kwoty 40.000 tys. zł, z przeznaczeniem na kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 10.000 tys. zł, kredyt obrotowy odnawialny do kwoty 15.000 tys. zł oraz gwarancje bankowe w obrocie krajowym i zagranicznym wystawione na zabezpieczenie zobowiązań Pekabex Bet lub Kokoszki Prefabrykacja do kwoty 40.000 tys. zł, przy czym kwota gwarancji wystawianych na zabezpieczenie zobowiązań Kokoszki Prefabrykacja nie może przekroczyć 2,5% wartości limitu.

W związku z powyższym doszło do zwiększenia następujących zabezpieczeń zobowiązań Pekabex Bet wynikających z umowy oraz zawartego aneksu: (i) hipoteka umowna łączna ustanowiona na prawie własności nieruchomości należącej do Kokoszki Prefabrykacja S.A. położonej w Gdańsku oraz na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonych w Gdańsku została zwiększona do kwoty 101.480 tys. zł, (ii) najwyższa suma zabezpieczenia zastawu rejestrowego ustanowionego na mieniu ruchomym stanowiącym własność Kokoszki Prefabrykacja, który obejmuje środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki obrotowe, a także te środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki obrotowe, które Kokoszki Prefabrykacja nabędzie po dacie zawarcia umowy zastawniczej, została zwiększona do kwoty 101.480 tys. zł, (iii) najwyższa suma zabezpieczenia zastawu rejestrowego ustanowionego na mieniu ruchomym stanowiącym własność Pekabex Bet, który obejmuje zapasy magazynowe, zlokalizowane na nieruchomościach, o których mowa powyżej, została zwiększona do kwoty 101 480 tys. zł, (iv) w związku ze zwiększeniem kwoty limitu kredytowego Pekabex Bet, jako wystawca weksła, a także Pekabex, jako poręczyciel wekslowy, złożyli stosowne nowe deklaracje.

Emisja papierów dłużnych

W dniu 17 maja 2018 roku zarząd Spółki dominującej podjął decyzję w sprawie rozpoczęcia prac nad ustanowieniem Programu Emisji Obligacji Spółki („Program”). Z dniem 5 czerwca 2018 Spółka dominująca zawarła umowę programową z Bankiem Pekao S.A. działającym jako organizator, agent emisji, agent kalkulacyjny oraz dealer. Na podstawie stosownych uchwał oraz umowy programowej, Spółka dominująca ustanowiła Program, zgodnie z następującymi założeniami:

- Łączna wartość obligacji wyemitowanych i niewykupionych w ramach Programu nie przekroczy 80.000.000 zł (limit ma charakter odnawialny);
- Obligacje będą emitowane jako obligacje niezabezpieczone, na okaziciela, nieposiadające formy dokumentu; Obligacje każdej serii oferowane będą do indywidualnie wybranych adresatów w trybie oferty niepublicznej;
- Okres zapadalności obligacji każdej serii nie przekroczy pięciu lat;

- Obligacje będą oprocentowane według zmiennej stopy procentowej;
- Obligacje od dnia emisji zarejestrowane będą w depozycie prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- Obligacje będą mogły zostać wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalyst prowadzonego przez BondSpot S.A. lub przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Rada Nadzorcza Spółki wyraziła zgodę na ustanowienie Programu oraz zaciąganie przez Spółkę dominującą zobowiązań w ramach Programu.

W dniu 22 czerwca 2018 roku Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A. wyemitowała, na mocy uchwały nr 390/2018 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 20 czerwca 2018 roku, 20.000 obligacji serii A, o łącznej wartości nominalnej 20.000.000 zł.

Zgodnie z warunkami emisji, obligacje serii A są oprocentowane według stawki WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększonej o marżę w wysokości 2,50%. Termin wykupu obligacji serii A przypada w dniu 22 czerwca 2022 roku. Obligacje serii A zostały wprowadzone do Alternatywnego Systemu Obrotu (Catalyst) prowadzonego przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („ASO GPW”) oraz BondSpot S.A. („ASO BondSpot”) w dniu 3 października 2018 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące emisji obligacji serii A:

- Rozpoczęcie subskrypcji: 13.06.2018r., zakończenie subskrypcji 19.06.2018r.
- Data przydziału papierów wartościowych: 21.06.2018r.
- Liczba obligacji objętych subskrypcją: 20.000
- Stopa redukcji: brak
- Liczba papierów wartościowych, na które złożono zapisy w ramach subskrypcji: 20.000 szt.
- Liczba papierów wartościowych, które zostały przydzielone w ramach przeprowadzonej subskrypcji: 20.000 szt.
- Cena, po jakiej papiery wartościowe były nabywane: 1.000 zł
- Liczba osób, które złożyły zapisy na papiery wartościowe objęte subskrypcją: 14
- Liczba osób, którym przydzielono papiery wartościowe w ramach przeprowadzonej subskrypcji: 14
- Łączne koszty, które zostały zaliczone do kosztów emisji na dzień publikacji raportu: 64.000,00 zł netto, w tym: przygotowanie i przeprowadzenie oferty: 64.000,00 zł netto
- wynagrodzenie subemitentów: nie dotyczy
- sporządzenie prospektu emisyjnego, z uwzględnieniem kosztów doradztwa: nie dotyczy

Koszty poniesione w związku z emisją obligacji zostaną rozliczone zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu (skorygowanej ceny nabycia) przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej i będą ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego. Średni koszt przeprowadzenia subskrypcji przypadający na jedną obligację: 3,20 zł. Opłacenie nabytych papierów wartościowych nastąpiło w zamian za wkłady pieniężne.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wszystkie kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne wyceniane posiadane przez Grupę wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwą kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych zaprezentowano w nocie nr 9.7.

Informacje dotyczące charakteru i zakresu ryzyka, na które narażona jest Grupa Kapitałowa z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych prezentuje poniższa tabela (patrz również nota nr 28 dotycząca ryzyk):

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w zł	krótkoterminowe	długoterminowe
Stan na 31.12.2018							
Kredyt w rachunku kredytowym - PKO	zł	WIBOR 1M+marża	29.02.2024	-	25 043	3 130	21 913
Kredyt w rachunku kredytowym - BNP	zł	WIBOR 3M+marża	16.12.2022	-	18 462	4 615	13 846
Kredyt w rachunku kredytowym - BNP	zł	WIBOR 3M+marża	30.04.2021	-	12 500	12 500	-
Obligacje	zł	WIBOR 6M+marża	22.06.2022		20 021	-	20 021
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 31.12.2018					76 026	20 246	55 780
Stan na 31.12.2017							
Kredyt w rachunku kredytowym - PKO	zł	WIBOR 1M+marża	29.02.2024	-	28 504	3 130	25 373
Kredyt w rachunku kredytowym – BNP	zł	WIBOR 3M+marża	16.12.2022	-	23 077	4 615	18 462
				-	36	-	36
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 31.12.2017					51 617	7 746	43 871

Kredyty oprocentowane są na bazie zmiennych stóp procentowych w oparciu o referencyjną stopę WIBOR 6M która na dzień 31.12.2018 roku kształtowała się na poziomie 1,79% (31.12.2017: 1,81%), WIBOR 3M która według stanu na dzień 31.12.2018 kształtowała się na poziomie 1,72% (31.12.2017: 1,72%) oraz WIBOR 1M, która na dzień 31.12.2018 wynosiła 1,64% (31.12.2017: 1,65%).

Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik

Grupa nie posiadała zobowiązań finansowych z tej kategorii.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

9.6. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Zaciągnięte przez Grupę zobowiązania z tytułu kredytów oraz leasingu finansowego objęte są następującymi zabezpieczeniami spłaty na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wierzyciel	Spółka z GK Pekabex	Podstawa udzielenia zabezpieczenia / UMOWA	Rodzaj umowy	Wartość umowy, której dot. zabezpieczenie wg ostatniego aneksu do dnia 31.12.2018r w tys. zł	Wartość zadłużenia kredytowego na dzień 31.12.2018r. w tys. zł	Wartość wykorzystanej linii gwarancyjnej na dzień 31.12.2018r. w tys. zł	Opis zabezpieczenia wg umów w brzmieniu na dzień 31.12.2018
DNB Bank Polska SA	Pekabex Bet S.A.	Umowa kredytowa 752/119/2008 (z dnia 29-09-2008 r wraz z późniejszymi aneksami	Umowa wielocelowej linii kredytowej (kredyt odnawialny, kredyt w rachunku bieżącym linia gwarancyjna odnawialna)	90 000	-	48 786	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Poznaniu wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Poręczenie wg prawa cywilnego Spółek Grupy Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym PKB, BET oraz CNP zlokalizowanym w Poznaniu wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunkach bankowych Spółek Grupy Oświadczenie o poddanie się egzekucji Spółek Grupy Potwierdzony przelew wierzytelności Pekabex BET Cichy globalny przelew wierzytelności Spółek Grupy Kaucja środków pieniężnych
PKO BP SA	Kokoszki Prefabrykacja SA	Umowa nr 95 1020 4027 0000 1196 0303 9476 kredytu inwestycyjnego w walucie polskiej z dnia 06-03-2017r.	Kredyt inwestycyjny	30 000	25 043	-	Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki Pekabex BET SA wraz z cesją praw z ubezpieczenia tego mienia Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z ubezpieczenia; Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej Weksel własny in blanco poręczony przez Pekabex SA oraz Pekabex BET SA Umowne prawo potrącenia wierzytelności PKO BP z wierzytelnościami Pekabex BET SA jako posiadacza rachunku
	Pekabex Bet SA	Umowa nr 84 1020 4027 0000 1802 1391 8026 limitu kredytowego wielocelowego z dnia 06-03-2017r.	Wielocelowa linia kredytowa (gwarancje, kredyt w rachunku bieżącym kredyt odnawialny	40 000	-	20 489	Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki Kokoszki Prefabrykacja SA wraz z cesją praw z ubezpieczenia tego mienia Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z ubezpieczenia; Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej powyższego Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej powyższego Weksel własny in blanco poręczony przez Pekabex SA Umowne prawo potrącenia wierzytelności PKO BP z wierzytelnościami Pekabex BET SA jako posiadacza rachunku

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

BNP Paribas S.A.	Pekabex Inwestycje II SA	Umowa kredytu z dnia 18.12.2015r.	Kredyt inwestycyjny	30 000	18 462	-	Hipoteka na nieruchomości położonej w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Poręczenia wg prawa cywilnego spółek z GK Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw zlokalizowanych w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Oświadczenie o poddaniu się egzekucji Spółek Grupy Pełnomocnictwo do rachunku
	Pekabex Bet SA	WAR/4050/13/5 4 z dnia 26-03-2013r wraz z późniejszymi aneksami	Umowa wielocelowej linii kredytowej (kredyt w rachunku bieżącym, linia gwarancyjna odnawialna, linia na akredytywy)	68 000	-	40 301	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Hipoteka na nieruchomości położonej w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia zastaw rejestrowy na środkach trwałych zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia poręczenie cywilne Spółek Grupy generalna cicha cesja wierzytelności Spółek Grupy Zastaw rejestrowy na zapasach zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia przejęcie kwoty ze środków stanowiących własność Grupy na zabezpieczenie w wysokości 42.750EUR
	Pekabex Development Sp. z o.o.	Umowa kredytu WAR/6378/18/1 26/CB z dnia 19.04.2018r.	Kredyt nieodnawialny	13 200	12 500	-	Weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową Poręczenia wg prawa cywilnego spółek z GK Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomości, zlokalizowanej w Poznaniu na której jest realizowana inwestycja Cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości (rozpoczętej budowy) Cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości (gotowych budynków)

Pekao Leasing S.A.	Pekabex Pref SA	Leasing	-	192	-	Weksel
	Pekabex S.A.	Leasing	-	982	-	Weksel
	Pekabex Bet S.A.	Leasing	-	2 936	-	Weksel
ING Lease Polska Sp. z o.o.	Pekabex Bet S.A.	Leasing	-	1 166	-	Weksel
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Pekabex Pref SA	Leasing	-		-	Weksel
	Pekabex S.A.	Leasing	-	469	-	Weksel
	Pekabex Bet S.A.	Leasing	-	8 255	-	Weksel
	CNP S.A.	Leasing	-	15	-	Weksel
	Pekabex Inwestycje II S.A.	Leasing	-	312	-	Weksel

Zaciągnięte przez Grupę Kapitałową zobowiązania z tytułu kredytów, oraz leasingu finansowego objęte są następującymi zabezpieczeniami spłaty (według stanu na dzień 31.12.2017):

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Wierzyciel	Spółka z GK Pekabex	Podstawa udzielenia zabezpieczenia / UMOWA	Rodzaj umowy	Wartość umowy, której dot. zabezpieczenie wg ostatniego aneksu do dnia 31.12.2017r w tys. zł	Wartość zadłużenia kredytowego na dzień 31.12.2017r. w tys. zł	Wartość wykorzystanej linii gwarancyjnej na dzień 31.12.2017r. w tys. zł	Opis zabezpieczenia wg umów w brzmieniu na dzień 31.12.2017
DNB Bank Polska SA	Pekabex Bet S.A.	Umowa kredytowa 752/119/2008 (z dnia 29-09-2008 r wraz z późniejszymi aneksami	umowa wielocelowej linii kredytowej (kredyt odnawialny, kredyt w rachunku bieżącym linia gwarancyjna odnawialna)	90 000	-	44 308	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Poznaniu wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Poręczenie wg prawa cywilnego Spółek Grupy Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym PKB, BET oraz CNP zlokalizowanym w Poznaniu wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunkach bankowych Spółek Grupy Oświadczenie o poddanie się egzekucji Spółek Grupy . Potwierdzony przelew wierzytelności Pekabex BET Cichy globalny przelew wierzytelności Spółek Grupy Kaucja środków pieniężnych
PKO BP SA	Kokoszki Prefabrykacja SA	Umowa nr 95 1020 4027 0000 1196 0303 9476 kredytu inwestycyjnego w walucie polskiej z dnia 06-03-2017r.	Kredyt inwestycyjny	30 000	28 505	-	Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki Pekabex BET SA wraz z cesją praw z ubezpieczenia tego mienia Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z ubezpieczenia; Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej Weksel własny in blanco poręczony przez Pekabex SA oraz Pekabex BET SA Umowne prawo potrącenia wierzytelności PKO BP z wierzytelnościami Pekabex BET SA jako posiadacza rachunku
	Pekabex Bet SA	Umowa nr 84 1020 4027 0000 1802 1391 8026 limitu kredytowego wielocelowego z dnia 06-03-2017r.	Wielocelowa linia kredytowa (gwarancje, kredyt w rachunku bieżącym kredyt odnawialny	20 000	-	14 646	Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym należącym do spółki Kokoszki Prefabrykacja SA wraz z cesją praw z ubezpieczenia tego mienia Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z ubezpieczenia; Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej powyższego Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, zlokalizowanych w Gdańsku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczającej powyższego Weksel własny in blanco poręczony przez Pekabex SA Umowne prawo potrącenia wierzytelności PKO BP z wierzytelnościami Pekabex BET SA jako posiadacza rachunku
BNP Paribas S.A.			Kredyt inwestycyjny	30 000	23 077	-	Hipoteka na nieruchomości położonej w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	Pekabex Inwestycje II SA	Umowa kredytu z dnia 18.12.2015 r.					Poręczenia wg prawa cywilnego spółek z GK Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw zlokalizowanych w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Oświadczenie o poddaniu się egzekucji Spółek Grupy Pełnomocnictwo do rachunku
	Pekabex Bet SA	WAR/4050/13/54 z dnia 26-03-2013r wraz z późniejszymi aneksami	umowa wielocelowej linii kredytowej (kredyt w rachunku bieżącym, linia gwarancyjna odnawialna, linia na akredytywy)	68 000	-	23 585	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową hipoteka umowna łączna na nieruchomościach zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia Hipoteka na nieruchomości położonej w Badowo Mściska wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia zastaw rejestrowy na środkach trwałych zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia poręczenie cywilne Spółek Grupy generalna cicha cesja wierzytelności Spółek Grupy Zastaw rejestrowy na zapasach zlokalizowanych w Bielsko-Białej wraz z przelewem praw z umowy ubezpieczenia przejęcie kwoty ze środków stanowiących własność Grupy na zabezpieczenie w wysokości 42.750EUR

Pekao Leasing S.A.	Pekabex Pref SA	Leasing	-	145	-	weksel
Pekao Leasing S.A.	Pekabex Bet S.A.	Leasing	-	1 203	-	weksel
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Pekabex S.A.	Leasing	-	660	-	weksel
	Pekabex Bet S.A.	Leasing	-	7 608	-	weksel
	CNP	Leasing	-	98	-	weksel

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31.12.2018 następujące aktywa Grupy Kapitałowej (w wartości bilansowej) stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań:

	31.12.2018	31.12.2017
Wartości niematerialne	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym w leasingu	236 731	224 346
Nieruchomości inwestycyjne	4 319	3 980
Aktywa finansowe (inne niż należności)	-	-
Zapasy	8 871	6 547
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	183 840	132 394
Środki pieniężne	177	198
Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie razem	433 938	367 466

Poza wyżej wymienionymi formami zabezpieczeń spłaty, umowy kredytowe nakładają na Grupę Kapitałową dodatkowe wymogi, jakie muszą być spełnione przez okres kredytowania. Główne dodatkowe klauzule umowne liczone są na danych skonsolidowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku i przedstawiały się następująco:

➤ **DNB Bank Polska S.A.**

Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r. w tys. zł
Pekabex Bet S.A.	752/119/2008	0 zł

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Stosunek sumy kapitałów (funduszy) własnych do sumy bilansowej	35 % na koniec każdego kwartału kalendarzowego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Stosunek sumy zysku ze sprzedaży i amortyzacji pomniejszonej o zapłacony podatek dochodowy do sumy odsetek i rat kapitałowych zapłaconych w danym okresie, a wynikających z obsługi zadłużenia finansowego Kredytobiorcy rozumianego jako długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, pożyczek, leasingu, factoringu i zobowiązań o podobnym charakterze	1,5x na koniec każdego kwartału kalendarzowego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Stosunek długu finansowego rozumianego jako długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, leasingu, factoringu i zobowiązań o podobnym charakterze pomniejszony o stan środków pieniężnych do sumy zysku operacyjnego i amortyzacji	3,0x na koniec każdego kwartału kalendarzowego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Przeprowadzania obrotów pro-rata w odniesieniu do przychodów skonsolidowanych Grupy tj. kierowania wpływów krajowych i zagranicznych bezpośrednio wynikających z prowadzonej działalności gospodarczej na rachunki bieżące prowadzone w banku oraz na rachunki wskazane w umowach przelewu wierzytelności	Proporcja równa kwocie zadłużenia Grupy w banku, rozumianego jako dostępne linie kredytowe, faktoringowe oraz limity na akredytywy do łącznego, analogicznie rozumianego, zadłużenia Grupy w bankach i instytucjach faktoringowych oraz zadłużenia z tytułu leasingu udzielonego przez bank BGŻ BNP Paribas S.A. z siedzibą w Warszawie

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

➤ **BNP Paribas Bank Polska S.A.**

Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018r. w tys. zł
Pekabex Bet S.A.	WAR/4050/13/54/CB	0 zł

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wskaźnik wypłacalności - liczony jako iloraz kapitału własnego i sumy bilansowej)	min. 30%. Wskaźnik będzie weryfikowany w okresach półrocznych na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik pokrycia obsługi długu - liczony jako stosunek wyniku na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację, pomniejszony o wypłaty z zysku netto i podatek zapłacony do sumy rat kapitałowych i odsetek od zobowiązań wobec Banku i innych instytucji finansowych	>=1,2x na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik zadłużenia netto/EBITDA – liczony jako stosunek zadłużenia netto zdefiniowane jest jako suma zobowiązań długo i krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, emisji papierów wartościowych lub innych instrumentów o podobnym charakterze, leasingu finansowego (w ujęciu księgowym) pomniejszone o środki pieniężne w kasie i na rachunkach. EBITDA zdefiniowana jest jako wynik na działalności operacyjnej za ostatnie 12 miesięcy powiększony o amortyzację.	W całym okresie kredytowania Kredytobiorca zobowiązuje się do utrzymywania wskaźnika zadłużenia netto/EBITDA kalkulowanego na danych skonsolidowanych Grupy Pekabex, na poziomie nie wyższym niż 3.
Przeprowadzanie obrotów przez rachunki banku	Wysokość przychodów ze sprzedaży, do których przeprowadzania Kredytobiorca oraz podmioty z Grupy PEKABEX są zobowiązani, pozostawiać będzie w takim samym stosunku do ogółu przychodów skonsolidowanych Grupy PEKABEX ze sprzedaży z tytułu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, w jakim pozostaje łączna kwota zadłużenia Grupy PEKABEX w Banku do łącznej kwoty zadłużenia Grupy PEKABEX we wszystkich bankach i instytucjach finansujących, wykazanego w ostatnim dostarczonym do Banku dokumencie finansowym oraz w ostatnim dostarczonym do Banku dokumencie informacyjnym dotyczącym zadłużenia finansowego Grupy PEKABEX w innych bankach i instytucjach finansowych.

Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018r. w tys. zł
Pekabex Inwestycje II	Umowa z dnia 18.12.2015r	18 462 zł

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wskaźnik wypłacalności - liczony jako iloraz kapitału własnego i sumy bilansowej)	min. 30%. Wskaźnik będzie weryfikowany w okresach półrocznych na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik pokrycia obsługi długu - liczony jako stosunek wyniku na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację, pomniejszony o wypłaty z zysku netto i podatek zapłacony do sumy rat kapitałowych i odsetek od zobowiązań wobec Banku i innych instytucji finansowych	>=1,2x na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik zadłużenia netto/EBITDA – liczony jako stosunek zadłużenia netto zdefiniowane jest jako suma zobowiązań długo i krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, emisji papierów wartościowych lub innych instrumentów o podobnym charakterze, leasingu finansowego (w ujęciu księgowym) pomniejszone o środki pieniężne w kasie i na rachunkach. EBITDA zdefiniowana jest jako wynik na działalności operacyjnej za ostatnie 12 miesięcy powiększony o amortyzację.	W całym okresie kredytowania Kredytobiorca zobowiązuje się do utrzymywania wskaźnika zadłużenia netto/EBITDA kalkulowanego na danych skonsolidowanych Grupy Pekabex, na poziomie nie wyższym niż 3.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

➤ Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018r. w tys. zł
Pekabex Development Sp. z o. o.	WAR/6378/18/126/CB	12 500 zł

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wskaźnik wypłacalności - liczony jako iloraz kapitału własnego i sumy bilansowej)	min. 30%. Wskaźnik będzie weryfikowany w okresach półrocznych na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik pokrycia obsługi długu - liczony jako stosunek wyniku na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację, pomniejszony o wypłaty z zysku netto i podatek zapłacony do sumy rat kapitałowych i odsetek od zobowiązań wobec Banku i innych instytucji finansowych	>=1,2x na podstawie danych skonsolidowanych Grupy Pekabex
Wskaźnik zadłużenia netto/EBITDA – liczony jako stosunek zadłużenia netto zdefiniowane jest jako suma zobowiązań długo i krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, emisji papierów wartościowych lub innych instrumentów o podobnym charakterze, leasingu finansowego (w ujęciu księgowym) pomniejszone o środki pieniężne w kasie i na rachunkach. EBITDA zdefiniowana jest jako wynik na działalności operacyjnej za ostatnie 12 miesięcy powiększony o amortyzację.	W całym okresie kredytowania Kredytobiorca zobowiązuje się do utrzymywania wskaźnika zadłużenia netto/EBITDA kalkulowanego na danych skonsolidowanych Grupy Pekabex, na poziomie nie wyższym niż 3.
Przeprowadzanie obrotów przez rachunki banku	Wysokość przychodów ze sprzedaży, do których przeprowadzania Kredytobiorca jest zobowiązany pozostawiać będzie w takim samym stosunku do ogółu przychodów spółki ze sprzedaży z tytułu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, skorygowanych o zmianę stanu należności handlowych, w jakim pozostaje łączna kwota zadłużenia Kredytobiorcy we wszystkich bankach i instytucjach finansujących, wykazanego w ostatnim dostarczonego do Banku dokumencie finansowym oraz w ostatnim dostarczonego do Banku dokumencie informacyjnym dotyczącym zadłużenia finansowego Kredytobiorcy w innych bankach i instytucjach finansowych.

➤ **PKO BP S.A.**

➤ Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 w tys. zł
Pekabex BET SA	Umowa nr 84 1020 4027 0000 1802 1391 8026 limitu kredytowego wielocelowego	0 zł

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wskaźnik udziału kapitału własnego w sumie bilansowej	Nie mniej niż 35% na dzień sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego
Wskaźnik obsługi długu liczony jako iloraz EBITDA pomniejszony o podatek dochodowy oraz sumy: rat kapitałowych kredytów inwestycyjnych lub obrotowych nieodnawialnych przypadających do spłaty zgodnie z harmonogramem, odsetek od zaciągniętych kredytów, otrzymanych pożyczek, leasingu, papierów dłużnych i innych zobowiązań o charakterze finansowym	Nie niższe niż 1,2 na dzień kończący kwartał kalendarzowy, za okres 12 miesięcy
Wskaźnik dług netto / EBITDA liczony jako stosunek zadłużenia krótko i długoterminowego z tytułu kredytów, otrzymanych pożyczek, leasingu bilansowego oraz pozabilansowego, papierów dłużnych i innych zobowiązań o charakterze finansowym z wyłączeniem wyceny terminowych instrumentów finansowych i pomniejszone o saldo środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do sumy wyniku na działalności operacyjnej oraz amortyzacji za okres 12 miesięcy	Nie wyższy niż 3 na dzień kończący kwartał kalendarzowy, za okres ostatnich 12 miesięcy
Przeprowadzanie obrotów przez rachunki banku, w każdym okresie kwartalnym, średniomiesięczne wpływy w wysokości wynikającej z zależności.	Proporcjonalnie do udziału kredytów, gwarancji i leasingów udzielonych dla podmiotów Grupy Pekabex w łącznej kwocie przyznanych Grupie Pekabex przez banki, kredytów, gwarancji oraz leasingów.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Dodatkowe klauzule umowne na dzień 31 grudnia 2018 roku:

➤ Kredytobiorca	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 w tys. zł
Kokoszki Prefabrykacja SA	Umowa nr 95 1020 4027 0000 1196 0303 9476 kredytu inwestycyjnego w walucie polskiej	25 043 zł

Wskaźnik udziału kapitału własnego w sumie bilansowej	Nie mniej niż 35% na dzień sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego
Wskaźnik obsługi długu liczony jako iloraz EBITDA pomniejszony o podatek dochodowy oraz sumy: rat kapitałowych kredytów inwestycyjnych lub obrotowych nieodnawialnych przypadających do spłaty zgodnie z harmonogramem, odsetek od zaciągniętych kredytów, otrzymanych pożyczek, leasingu, papierów dłużnych i innych zobowiązań o charakterze finansowym	Nie niżej niż 1,2 na dzień kończący kwartał kalendarzowy, za okres 12 miesięcy
Wskaźnik dług netto / EBITDA liczony jako stosunek zadłużenia krótko i długoterminowego z tytułu kredytów, otrzymanych pożyczek, leasingu bilansowego oraz pozabilansowego, papierów dłużnych i innych zobowiązań o charakterze finansowym z wyłączeniem wyceny terminowych instrumentów finansowych i pomniejszone o saldo środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do sumy wyniku na działalności operacyjnej oraz amortyzacji za okres 12 miesięcy	Nie wyższy niż 3 na dzień kończący kwartał kalendarzowy, za okres ostatnich 12 miesięcy
Przeprowadzanie obrotów przez rachunki banku	Kredytobiorca zobowiązuje się, do przeprowadzania w całym okresie kredytowania wszystkich wpływów z działalności gospodarczej przez rachunki prowadzone w banku w wyłączeniu przelewów między rachunkami Kredytobiorcy, wpływu z tyt. zwrotu środków z lokat, itp.

Klauzule wynikające z warunków emisji obligacji serii A na dzień 31 grudnia 2018 roku:

➤ Emitent Obligacji	Nr umowy	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 w tys. zł
Pekabex S.A.	Emisja serii A z dnia 22.06.2018 roku	20 021 zł

Współczynnik finansowy liczony jako stosunek kapitałów własnych na koniec okresu do aktywów ogółem	Nie mniej niż 30% na koniec każdego okresu badania oznaczającego każdy okres kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych kończący się 30 czerwca oraz 31 grudnia
Wskaźnik długu liczony jako dług netto w stosunku do EBITDA	Nie wyższy niż 3,5 na koniec każdego okresu badania oznaczającego każdy okres kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych kończący się 30 czerwca oraz 31 grudnia

Pozostałe nałożone na Grupę Kapitałową wymogi, jakie muszą być spełnione przez okres kredytowania mają charakter niefinansowy.

W roku 2018, w szczególności na dzień bilansowy, Grupa spełniała wymogi wynikające z zawartych umów kredytowych.

9.7. Pozostałe informacje dotyczące instrumentów finansowych

9.7.1. Informacja o wartości godziwej instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych odpowiada ich wartości bilansowej:

Klasa instrumentu finansowego	31.12.2018		31.12.2017	
	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa
Aktywa:				
Pożyczki	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	186 982	186 982	133 569	133 569
Pochodne instrumenty finansowe	392	392	-	-
Papiery dłużne	-	-	-	-
Akcje spółek notowanych	-	-	-	-
Udziały, akcje spółek nienotowanych*	-	-	-	-
Jednostki funduszy inwestycyjnych	-	-	-	-
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 234	95 234	15 719	15 719
Zobowiązania:				
Kredyty w rachunku kredytowym	56 005	56 005	51 581	51 581
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-
Pożyczki	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	20 021	20 021	36	36
Leasing finansowy	14 312	14 312	10 633	10 633
Pochodne instrumenty finansowe	633	633	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	137 513	137 513	104 288	104 288

*Pozycja nie obejmuje udziałów i akcji wycenianych w cenie nabycia, ze względu na brak możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej

Informacje dodatkowe o wartości godziwej aktywów oraz zobowiązań finansowych, które zgodnie z polityką rachunkowości Grupa Kapitałowa wycenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, zaprezentowano w nocie 9.7.3.

9.7.2. Dodatkowe informacje o metodach wyceny instrumentów finansowych wycenionych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W roku 2018 Grupa nie dokonywała wyceny instrumentów finansowych w zamortyzowanym koszcie.

9.7.3. Dodatkowe informacje o metodach wyceny instrumentów finansowych wycenionych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zamortyzowanym koszcie

W roku 2018 Grupa dokonywała wycenę instrumentów finansowych w zamortyzowanym koszcie.

9.7.4. Przekwalifikowanie

Grupa Kapitałowa nie dokonała przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę zasad wyceny tych aktywów pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub metodą zamortyzowanego kosztu.

9.7.5. Wyłączenie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2018 Grupa Kapitałowa nie posiadała aktywów finansowych, których przeniesienia nie kwalifikują się do wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

9.7.6. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe podlegające kompensacie

W Grupie Kapitałowej nie występują aktywa finansowe i zobowiązania finansowe podlegające kompensacie.

10. Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony oraz podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w następujący sposób wpływają na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Saldo na początek okresu:</i>		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 010	14 245
Podatek odroczony netto na początek okresu	(12 010)	(14 245)
<i>Zmiana stanu w okresie wpływająca na:</i>		
Wynik (+/-)	8 569	2 235
Pozostałe całkowite dochody (+/-)	87	-
Rozliczenie połączenia jednostek gospodarczych	-	-
Pozostałe (w tym różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	-
Podatek odroczony netto na koniec okresu, w tym:	(3 354)	(12 010)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 354	12 010

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Saldo na koniec okresu
		wynik	pozostałe całkowite dochody	rozliczenie połączenia	
Stan na 31.12.2018					
Aktywa:					
Wartości niematerialne	-	-	-	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	19	(16)	-	-	3
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zapasy	110	87	-	-	197
Należności z tytułu dostaw i usług	369	1 839	-	-	2 207
Kontrakty budowlane	6 924	4 316	-	-	11 240
Inne aktywa	1	(1)	-	-	-
Zobowiązania:	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	505	39	-	-	545
Rezerwy na świadczenia pracownicze	296	584	-	-	881
Pozostałe rezerwy	2 351	794	-	-	3 145
Pochodne instrumenty finansowe	-	7	87	-	94
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	606	3 960	-	-	4 565
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	1 026	456	-	-	1 483
Inne zobowiązania	1 893	526	-	-	2 419
Inne:	-	-	-	-	-
Nierozliczone straty podatkowe	1 973	525	-	-	2 498
Razem	16 073	13 116	87	-	29 276
Stan na 31.12.2017					
Aktywa:					
Wartości niematerialne	-	-	-	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	38	(19)	-	-	19
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zapasy	3 193	(3 084)	-	-	110
Należności z tytułu dostaw i usług	1 526	(1 157)	-	-	369
Kontrakty budowlane	3 648	3 276	-	-	6 924
Inne aktywa	1	-	-	-	1
Zobowiązania:	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	404	102	-	-	505
Rezerwy na świadczenia pracownicze	336	(39)	-	-	296
Pozostałe rezerwy	1 844	507	-	-	2 351
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	365	241	-	-	606
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	2 570	(1 544)	-	-	1 026
Inne zobowiązania	110	1 783	-	-	1 893
Inne:	-	-	-	-	-
Nierozliczone straty podatkowe	931	1 041	-	-	1 973
Razem	14 967	1 106	-	-	16 073

W przypadku tworzenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczącego aktywowania nierozliczonych strat podatkowych podstawą ujęcia aktywów są oparte na planach założenia Zarządu Spółki dominującej w zakresie planowanego wyniku danej spółki.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Saldo na koniec okresu
		wynik	pozostałe całkowite dochody	rozliczenie połączenia	
Stan na 31.12.2018					
Aktywa:					
Wartości niematerialne	1 855	-	-	-	1 855
Rzeczowe aktywa trwałe	14 297	825	-	-	15 123
Nieruchomości inwestycyjne	6 757	76	-	-	6 834
Pochodne instrumenty finansowe	-	88	-	-	88
Należności z tytułu dostaw i usług	223	419	-	-	643
Kontrakty budowlane	1 983	771	-	-	2 754
Inne aktywa	903	659	-	-	1 562
Zobowiązania:	-	-	-	-	+
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	299	1 281	-	-	1 580
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	10	-	-	-	10
Inne zobowiązania	1 755	427	-	-	2 182
Razem	28 083	4 547	-	-	32 630
Stan na 31.12.2017					
Aktywa:					
Wartości niematerialne	1 855	-	-	-	1 855
Rzeczowe aktywa trwałe	14 142	155	-	-	14 297
Nieruchomości inwestycyjne	6 302	455	-	-	6 757
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	4	220	-	-	223
Kontrakty budowlane	3 481	(1 498)	-	-	1 983
Inne aktywa	601	302	-	-	903
Zobowiązania:	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	270	29	-	-	299
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	405	(395)	-	-	10
Inne zobowiązania	2 151	(396)	-	-	1 755
Razem	29 212	(1 129)	-	-	28 083

Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji pozostałych całkowitych dochodów przedstawia się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018			od 01.01 do 31.12.2017		
	Brutto	Podatek	Netto	Brutto	Podatek	Netto
Pozostałe całkowite dochody:						
Pozycje nie przenoszone do wyniku finansowego						
Przeszacowanie środków trwałych	-	-	-	-	-	-
Pozycje przenoszone do wyniku finansowego						
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych	(442)	(84)	(358)	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	40	-	40	(57)	-	(57)
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego – sprzedaż jednostek zagranicznych	-	-	-	-	-	-
Udział w pozostałych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-
Razem	(402)	(84)	(318)	(57)	-	(57)

11. Zapasy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ujęte są następujące pozycje zapasów:

	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	36 226	33 988
Półprodukty i produkcja w toku	16 134	-
Wyroby gotowe	11 262	10 537
Towary	-	-
Wartość bilansowa zapasów razem	63 622	44 525

W 2018 roku Grupa Kapitałowa ujęła w działalności operacyjnej skonsolidowanego sprawozdania z wyniku koszty sprzedanych zapasów oraz nieprzypisane pośrednie koszty produkcji łącznie w kwocie 320.259 tys. zł (2017 rok: 272.234 tys. zł).

Odpisy aktualizujące wartość zapasów, które w 2018 roku obciążyły pozostałe koszty operacyjne skonsolidowanego sprawozdania z wyniku wyniosły 511 tys. zł (2017 rok: 0 tys. zł). W 2018 Grupa dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących na kwotę 51 tys. zł (2017 rok: 0 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku część zapasów Grupy o wartości bilansowej 8.871 tys. zł stanowi zabezpieczenie zobowiązań kredytowych do wysokości 2.500 tys. zł (w 2017: zapasy o wartości bilansowej 6.547 tys. zł stanowiły zabezpieczenie zobowiązań do wysokości 2.500 tys. zł). Zabezpieczenie stanowią wyroby gotowe oraz materiały zlokalizowane w zakładzie w Bielsko-Białej. Informację o zabezpieczeniach zobowiązań zaprezentowano w notce nr 9.6.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku część zapasów wyrobów gotowych pozostających na stanie magazynowym w wartości 22.494 tys. zł została ujęta w kosztach kontraktów i zwiększyła stopień zaawansowania kosztowego kontraktów, który jest podstawą do przeprowadzenia wyceny i tym samym ujęcia przychodów z tytułu kontraktów budowlanych (w roku 2017 kwota 21.783 tys. zł).

W pozycji półprodukty i produkcja w toku Grupa ujęła 16.134 tys. zł tytułu poniesionych kosztów realizacji pilotażowego projektu mieszkaniowego prowadzonego przez Pekabex Development (inwestycja JA_SIELSKA). Projekt został szczegółowo opisany w rozdziale 3 skonsolidowanego sprawozdania z działalności Grupy Pekabex.

12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, ujmowane przez Grupę w ramach klasy należności i pożyczek (patrz nota nr 9.2) przedstawiają się następująco:

Należności długoterminowe:

	31.12.2018	31.12.2017
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów o usługę budowlaną	4 365	3 416
Kaucje wpłacone z innych tytułów	56	56
Pozostałe należności	480	462
Odpisy aktualizujące wartość należności (-)	(2 202)	(2 202)
Należności długoterminowe	2 699	1 731

Należności krótkoterminowe:

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Aktywa finansowe (MSSF9/MSR 39):</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług	195 459	135 513
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(11 619)	(3 119)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	183 840	132 394
Należności ze sprzedaży aktywów trwałych	-	-
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów o usługę budowlaną	2 618	1 170
Kaucje wpłacone z innych tytułów	5	5
Inne należności	518	-
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności finansowych(-)	-	-
Pozostałe należności finansowe netto	3 141	1 175
Należności finansowe	186 982	133 569
<i>Aktywa niefinansowe (poza MSSF9/MSR 39):</i>		
Należności z tytułu podatków i innych świadczeń	11 564	17 244
Przedpłaty i zaliczki	2 221	796
Pozostałe należności niefinansowe	1 033	795
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych (-)	(459)	(464)
Należności niefinansowe	14 358	18 372
Należności krótkoterminowe razem	201 340	151 941

Wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (patrz nota nr 9.7).

Grupa Kapitałowa dokonała oceny należności ze względu na utratę ich wartości zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości (patrz podpunkt c) w punkcie „Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości”). Odpisy aktualizujące wartość należności, które w 2018 roku obciążały pozostałe koszty operacyjne skonsolidowanego sprawozdania z wyniku wyniosły:

- w odniesieniu do należności długoterminowych – 0 tys. zł (2017 rok: 0 tys. zł),
- w odniesieniu do krótkoterminowych należności finansowych – 6.411 tys. zł (2017 rok: 962 tys. zł).

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentują poniższe tabele:

Odpisy aktualizujące wartość należności długoterminowych:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Stan na początek okresu	2 202	2 202
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	-	-
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	-	-
Odpisy wykorzystane (-)	-	-
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	-
Stan na koniec okresu	2 202	2 202

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych należności finansowych (tj. należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności finansowych):

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Stan na początek okresu	2 790	2 252
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	10 712	1 290
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	(1 884)	-
Odpisy wykorzystane (-)	-	(424)
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	-
Stan na koniec okresu	11 618	3 118

Dalsza analiza ryzyka kredytowego należności, w tym analiza wieku należności zaległych nie objętych odpisem aktualizującym, została przedstawiona w nocie nr 28.

W roku 2018 należności handlowe, poprzez cichą cesję wierzytelności, stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu umów kredytowych i wielocelowych linii kredytowo-gwarancyjnych. Informację o zabezpieczeniach zobowiązań zaprezentowano w nocie nr 9.6.

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w zł	6 089	4 472
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	43 867	3 888
Środki pieniężne w kasie	118	90
Depozyty krótkoterminowe	44 983	7 072
Inne	177	198
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	95 234	15 719

Na dzień 31.12.2018 środki pieniężne o wartości bilansowej 5.134 tys. zł (2017 rok: 234 tys. zł) podlegały ograniczeniom w dysponowaniu z tytułu:

- bankowych kaucji gwarancyjnych (depozyt będący zabezpieczeniem wydanych długoterminowych gwarancji dot. kontraktów budowlanych) w wysokości 177 tys. (2017 rok: 198 tys. zł)
- zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w wysokości 69 tys. zł (2017 rok: 36 tys. zł)
- rachunki powiernicze w działalności deweloperskiej 4.888 tys. zł (2017 rok: 0 zł)

Informację o zabezpieczeniach zobowiązań zaprezentowano w nocie nr 9.6.

Grupa Kapitałowa klasyfikuje środki pieniężne w sposób przyjęty do prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Wartościowe uzgodnienie środków pieniężnych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów przedstawiono w nocie nr 25.

14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

W roku 2018 Grupa nie posiadała aktywów trwałych, które zgodnie z decyzją Zarządu Grupy Kapitałowej zakwalifikowane zostałyby jako przeznaczone do sprzedaży.

W roku 2018 Zarząd Grupy Kapitałowej nie zidentyfikował działalności, którą należałoby zakwalifikować jako działalność zaniechana.

15. Kapitał własny

15.7. Kapitał podstawowy

Na dzień 31.12.2018 kapitał podstawowy Spółki dominującej wynosił 24.368 tys. zł (2017 rok: 24.213 tys. zł) i dzielił się na 24.368.824 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda (2017 rok 24.213.024 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda). Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Wszystkie akcje w równym stopniu uczestniczą w podziale dywidendy oraz każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Zmiany liczby akcji w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wynikają z następujących transakcji z właścicielami:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Akcje wyemitowane i w pełni opłacone:		
Liczba akcji na początek okresu	24 213 024	24 213 024
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)	155 800	-
Emisja akcji	-	-
Scalenie akcji w stosunku 1:10	-	-
Umorzenie akcji (-)	-	-
Liczba akcji na koniec okresu	24 368 824	24 213 024

W dniu 25 kwietnia 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, z mocą powziętej w dniu. uchwały, dokonało obniżenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 4.213.023,90 złotych poprzez obniżenie wartości nominalnej akcji do wartości 0,10 złotych.

Powyższe miało na celu umożliwienie przeprowadzenia V emisji akcji w ramach podwyższenia kapitału zakładowego, pozwalającego na realizację strategii akwizycyjnej spółki, jak również osiągnięcia docelowej struktury akcjonariatu spółki poprzedzającej przeprowadzenie procesu pierwotnej oferty publicznej oraz debiutu akcji spółki na rynku regulowanym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

Jednocześnie, w dniu 16 maja 2014 r. podjęto decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 17 000 000,10 złotych w drodze V emisji 170.000.001 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 0,10 złotych. Równolegle dokonano scalenia akcji przy proporcjonalnym zmniejszeniu łącznej liczby akcji Spółki z liczby 212.130.240 do 21.213.024, czyli poprzez połączeniu każdych dziesięciu akcji Spółki o dotychczasowej wartości nominalnej 0,10 złotych w jedną akcję Spółki o nowej wartości nominalnej 1,00 złotych.

Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki i scalenia akcji zostały ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 28 sierpnia 2014 r.

Dnia 21 stycznia 2015 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex SA podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii B. W dniu 29 lipca 2015 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z 21.213.024,00 do kwoty 24.213.024,00. poprzez emisję akcji serii B Poznańskiej Korporacji Budowlanej Pekabex S.A. w ramach oferty publicznej w ilości 3.000.000 sztuk.

Na dzień bilansowy akcje Spółki dominującej nie pozostawały w jej posiadaniu, ani też w posiadaniu jednostek zależnych i stowarzyszonych.

W dniu 11 października 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o warunkowym podwyższeniu kapitału o kwotę nie wyższą niż 726.391,00 zł, poprzez emisję nie więcej niż 726.391 akcji zwykłych na okaziciela serii C, o wartości nominalnej 1,00 zł. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki dokonane zostało w celu przyznania prawa do objęcia Akcji Serii C posiadaczom warrantów subskrypcyjnych. Warunkowe podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 12.01.2017r. Warunkowe podwyższenie związane jest z wdrożeniem programu opcji menadżerskich w Grupie.

W dniu 11 lipca 2018 roku wydano, w ramach warunkowego podwyższenia kapitału podstawowego przyjętego uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 11 października 2016 roku 155.800 szt. akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, uprawniających łącznie do 155.800 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki dominującej. Poznańska Korporacja Budowlana Pekabex S.A. otrzymała zaświadczenie o zarejestrowaniu przez sąd rejestrowy podwyższenia kapitału podstawowego Spółki w dniu 26 września 2018 roku.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15.8. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W 2015 roku Spółka dominująca przeprowadziła emisję 3.000.000 akcji serii B, oferując 1 akcję za cenę 10 zł. Wartość emisyjna sprzedanych akcji wyniosła zatem 3.000 tys. zł, natomiast wpływ środków to 30.000 tys. zł. Spółka dominująca poniosła koszty przeprowadzenia emisji w kwocie 1.755 tys. zł. Pozyskana nadwyżka ze sprzedaży akcji serii B powyżej ich wartości nominalnej wyniosła 25.245 tys. zł.

15.9. Pozostałe kapitały

	Kapitał z wyceny programów płatności akcjami	Skumulowane pozostałe dochody całkowite wg tytułów:			
		Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	Różnice kursowe z przeliczenia	Pozostałe dochody całkowite Razem	Pozostałe kapitały razem
Saldo na koniec poprzedniego okresu	845	-	21	21	866
Wycena opcji (program płatności akcjami)	2 232	-	-	-	2 232
Pozostałe całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku	-	-	(4)	(4)	(4)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2017 roku	3 077	-	17	17	3 095
Wycena opcji (program płatności akcjami)	2 610	-	-	-	2 610
Pozostałe całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku	-	(442)	40	(402)	(402)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2018 roku	5 687	(442)	58	(384)	5 303

Spółka dominująca prowadzi działalność od 1972 r. W latach 1990-1996 w Polsce występowała hiperinflacja. Zgodnie z MSR 29 § 24 na dzień przekształcenia sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, tj. 01.01.2011 r. Spółka przekształciła składniki kapitału własnego stosując ogólny indeks cen. Przeszacowanie o skutki hiperinflacji wpłynęło na przyrost pozostałych kapitałów o wartość 5.919 tys. zł. przy jednoczesnym zmniejszeniu pozycji zysków (strat) z lat ubiegłych.

W pozostałych kapitałach ujęte są wyniki z prowadzonej działalności oraz wpływ hiperinflacji.

15.10. Udziały niedające kontroli

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie wykazuje udziałów niedających kontroli.

15.11. Programy płatności akcjami

W dniu 11 października 2016 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych serii A z wyłączeniem prawa poboru przez dotychczasowych akcjonariuszy oraz wyrażenia zgody na przeprowadzenie w Spółce I Programu Opcji Menadżerskich.

Celem Programu OM jest zidentyfikowanie, zmotywowanie oraz zatrzymanie w Grupie osób pozostających w stosunku służbowym, których praca kreuje największą wartość dla Spółki i jej akcjonariuszy. W tym celu umożliwiono takim osobom uczestnictwa w zysku ze wzrostu wartości rynkowej akcji Spółki. Taki mechanizm tworzy optymalne warunki dla poprawy wyników finansowych Spółki i długoterminowego wzrostu jej wartości, dzięki ścisłemu związaniu interesów ekonomicznych osób objętych Programem OM z interesem Spółki.

Program będzie realizowany do dnia 31 grudnia 2020 roku i zakłada emisję warrantów na rzecz osób uprawnionych, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Określając osoby uprawnione, Rada Nadzorcza weźmie pod uwagę zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie rekomendacje Zarządu. Zgodnie z założeniami programu, warianty emitowane i wydawane będą w trzech transzach – do 30 maja 2017 roku, 30 maja 2018 roku oraz 30 maja 2019 roku.

Osoba uprawniona - kadra menadżerska, pracownicy i współpracownicy Spółki i innych spółek z Grupy Kapitałowej Spółki oraz inne osoby kluczowe dla realizacji strategii Spółki, w tym w szczególności te pozostające w stosunku służbowym, a które zostały objęte przez Programem OM i wskazane w odrębnych uchwałach Rady Nadzorczej, uwzględniających zatwierdzoną w dniu 11 października 2016 r. przez Walne Zgromadzenie, rekomendację Zarządu; Rekomendacja Zarządu dotycząca uczestniczenia poszczególnych osób uznanych za kluczowe oraz ich uczestniczenia w programie dokonywana jest na podstawie a) funkcji jaką jest sprawowana przez taką osobę, b) dotychczasowego wkładu w rozwój Spółek z Grupy Kapitałowej Spółki, osiągnięć oraz stażu pracy w Grupie Kapitałowej Spółki, c) przewidywanej w Grupie Kapitałowej Spółki ścieżce kariery. Kolejne transze dystrybuowane są na rzecz osób wskazanych w uchwale Rady Nadzorczej pod warunkiem kontynuowania Stosunku Służbowego. W uzasadnionych przypadkach Rada Nadzorcza, na wniosek Zarządu, może zwiększyć lub zmniejszyć/wyłączyć udział poszczególnych osób w kolejnych transzach lub dodać do uczestnictwa w programie nowe osoby.

W sprawozdaniu finansowym spółki za 2018 ujęto finalną wycenę II transzy.

Data wydania opcji	Wycena	Liczba opcji	Wpływ na kapitał narastająco w zł	Wpływ w zł na wynik finansowy 2018	Średnia wartość godziwa na dzień przyznania w zł
Transza I (wydanie do 30.05.2017)	Finalna	172 320	1 690 344*	-	8,90
Transza II (wydanie do 30 maja 2018)	Finalna	215 561	2 114 265	571 396	9,81
Transza III (wydanie do 30 maja 2019)	Częściowa (prowizoryczna)	242 131	2 887 909	2 038 524	11 ,93

* Pozycja zawiera 155.800 zł wpłacone przez obejmujących akcje w ramach I transzy

16. Świadczenia pracownicze

16.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Koszty wynagrodzeń	86 768	93 194
Koszty ubezpieczeń społecznych	18 277	18 320
Koszty programów płatności akcjami	2 488	-
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne)	1 780	165
Koszty świadczeń pracowniczych razem	109 313	111 679

16.8. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują:

	Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
<i>Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9 360	5 314	-	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	5 371	5 028	-	-
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	317	527	-	-
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	15 048	10 869	-	-
<i>Inne długoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-	-	-
Rezerwy na odprawy emerytalne	141	-	649	596
Pozostałe rezerwy	-	400	1	1
Inne długoterminowe świadczenia Pracownicze	141	400	650	597
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych razem	15 189	11 269	650	597

Na zmianę stanu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wpływ miały następujące pozycje:

	Rezerwy na inne długoterminowe świadczenia pracownicze			
	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne	pozostałe	razem
za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku				
Stan na początek okresu	-	596	301	897
<i>Zmiany ujęte w wyniku:</i>				
Koszty zatrudnienia	-	9	1	10
Koszty odsetek	-	-	-	-
Ponowna wycena zobowiązania	-	186	(301)	(115)
<i>Zmiany bez wpływu na wynik</i>	-	-	-	-
Wartość bieżąca rezerw na dzień 31.12.2018 roku	-	790	1	791
za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku				
Stan na początek okresu	-	407	809	1 216
<i>Zmiany ujęte w wyniku:</i>				
Koszty zatrudnienia	-	118	301	419
Koszty odsetek	-	-	-	-
Ponowna wycena zobowiązania	-	70	(809)	(739)
<i>Zmiany bez wpływu na wynik:</i>	-	-	-	-
Wartość bieżąca rezerw na dzień 31.12.2017 roku	-	596	301	897

Wartość bieżącą rezerw ujęto w oparciu o wycenę sporządzoną we własnym zakresie w oparciu o założenia ustalone indywidualnie na podstawie tabel statystycznych. Przy wycenie świadczeń przyjęto następujące założenia (patrz również punkt dotyczący niepewności szacunków - podpunkt c) w punkcie „Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości”):

	31.12.2018	31.12.2017
Stopa dyskonta	3,20%	3,20%
Przewidywany wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	1,00%	1,00%

17. Pozostałe rezerwy

Wartość rezerw ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz ich zmiany w poszczególnych okresach przedstawiały się następująco:

	Rezerwy krótkoterminowe		Rezerwy długoterminowe	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwy na sprawy sądowe	-	-	-	-
Rezerwy na straty z umów budowlanych	841	1 312	-	-
Rezerwy na koszty restrukturyzacji	-	-	-	-
Inne rezerwy	10 589	4 853	647	5 499
Pozostałe rezerwy razem	11 430	6 165	647	5 499

	Rezerwy na:			
	sprawy sądowe	straty z umów budowlanych	inne	razem
za okres od 01.01 do 31.12.2018 roku				
Stan na początek okresu	-	1 312	10 352	11 664
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie	-	(24)	1 808	1 785
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	(447)	(406)	(853)
Wykorzystanie rezerw (-)	-	-	(519)	(519)
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych	-	-	-	-
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	-	-	-
Stan rezerw na dzień 31.12.2018 roku	-	841	11 236	12 077
za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku				
Stan na początek okresu	-	189	9 693	9 882
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie	-	1 641	1 061	2 702
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	(519)	(93)	(612)
Wykorzystanie rezerw (-)	-	-	(308)	(308)
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych	-	-	-	-
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	-	-	-
Stan rezerw na dzień 31.12.2017 roku	-	1 312	10 352	11 664

Rezerwa na straty z umów budowlanych, ujęta przez Grupę w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31.12.2018 wyniosła 841 tys. zł (31.12.2017: 1.312 tys. zł) i została oszacowana w oparciu o przewidywane założenia realizacji kontraktów.

Pozostałe rezerwy ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku wynoszą 11.236 tys. zł (31.12.2017: 10.352 tys. zł) i obejmują: (i) rezerwy na naprawy gwarancyjne w wysokości 1.138 tys. zł (2017: 1.016 tys. zł), (ii) rezerwy z tytułu odpowiedzialności w okresie rękojmi kontraktowej, które głównie były utworzone w spółce Kokoszki Prefabrykacja SA i weszły do bilansu skonsolidowanego grupy w wyniku przejęcia spółki w wysokości 5.065 tys. zł (2017: 5.499 tys. zł), (iii) rezerwy w związku z nabyciem przedsiębiorstwa Ergon 2.000 tys. zł ujęte w wartości ostatecznego rozliczenia nabycia (2017: 2.192 tys. zł), (iv) pozostałe rezerwy w wysokości 3.033 tys. zł (2017: 1.646 tys. zł).

18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (patrz również nota nr 9) przedstawiają się następująco:

Zobowiązania długoterminowe:

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	-	-
Kaucje otrzymane	13 118	9 326
Inne zobowiązania finansowe	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe razem	13 118	9 326

Zobowiązania krótkoterminowe:

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Zobowiązania finansowe (MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	136 945	101 841
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	-	-
Inne zobowiązania finansowe	2 055	2 448
Zobowiązania finansowe	139 000	104 288
<i>Zobowiązania niefinansowe (poza MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	9 309	4 857
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	-	-
Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną	39 093	15 597
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	19 983	6 519
Inne zobowiązania niefinansowe	256	308
Zobowiązania niefinansowe	68 641	27 281
Zobowiązania krótkoterminowe razem	207 640	131 569

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (patrz nota nr 9.7).

Informacja o zobowiązaniach z tytułu umów o usługę budowlaną została zaprezentowana w notce nr 20.

19. Rozliczenia międzyokresowe

	Rozliczenia krótkoterminowe		Rozliczenia długoterminowe	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe:				
Czynsze najmu	-	-	-	-
Inne koszty opłacone z góry	1 189	2 482	616	483
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe razem	1 189	2 482	616	483
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe:				
Dotacje otrzymane	-	-	-	-
Przychody przyszłych okresów	38	59	-	-
Inne rozliczenia	21	21	-	-
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe razem	59	80	-	-

Inne krótkoterminowe koszty opłacone z góry w 2018 roku dotyczą głównie:

- zawartych i opłaconych z góry ubezpieczeń 903 tys. zł
- kosztów prowizji od kredytów 150 tys. zł
- aktywowane wydatki Centrum Badań i Rozwoju 170 tys. zł
- inne koszty płatne z góry, w tym prenumeraty, licencje, certyfikaty 581 tys. zł

20. Umowy o usługę budowlaną

W 2018 roku Grupa Kapitałowa ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku przychody z tytułu umów o usługę budowlaną w kwocie 527.372 tys. zł (2017 rok: 467.067 tys. zł).

Wartości pozycji należności i zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotyczą umów o usługę budowlaną będących w trakcie realizacji na dzień bilansowy. Kwoty należności lub zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ustalone jako suma poniesionych kosztów z tytułu kontraktów budowlanych powiększona o zysk (lub pomniejszona o poniesione straty) oraz pomniejszona o faktury częściowe (patrz punkt dotyczący zasad rachunkowości - podpunkt c) w punkcie „Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości”).

Wartość należności oraz zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną uzgodnione do bilansu prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2018	31.12.2017
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	721 539	438 193
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	48 404	36 020
- w tym szacunek kar odniesionych na cenę transakcyjną zgodnie z MSSF 15	(900)	-
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	(10 889)	(6 629)
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	759 053	467 585
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	777 095	462 531
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:	(18 042)	5 054
należności z tytułu umów o usługę budowlaną	21 051	20 651
zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną	39 093	15 597

Zaliczki otrzymane od zamawiających z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ujęte w pozostałych zobowiązaniach niefinansowych (patrz nota nr 18) i na dzień 31.12.2018 roku wynoszą 19.983 tys. zł (31.12.2017 rok: 6.519 tys. zł).

Kwoty zatrzymane z tytułu umów o usługę budowlaną (kaucje będące zabezpieczeniem dobrego wykonania kontraktu) wynoszą na dzień 31.12.2018 roku 4.365 tys. zł (31.12.2017 rok: 3.416 tys. zł) i zostały zaprezentowane w pozycji należności (patrz nota nr 12). Kwoty zatrzymane zostaną uregulowane przez zamawiających po zaakceptowaniu wykonanych prac.

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego dotyczące umów o usługę budowlaną są wartościami opartymi na najlepszych szacunkach Zarządu Spółki dominującej, jednakże są obciążone pewnym stopniem niepewności, co zostało omówione w punkcie dotyczącym niepewności szacunków (patrz podpunkt c) „Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości”).

Na dzień bilansowy wyceny kontraktów zostały oszacowane w oparciu o zaktualizowane budżety. Rezerwy na straty zostały zaprezentowane w pkt. 17.

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi wyksięgowanie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę, jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W szczególności Grupa analizuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar umownych zapisanych w kontrakcie i odpowiednio koryguje cenę transakcyjną. Grupa szacuje prawdopodobieństwo wystąpienia kar na podstawie danych historycznych za ostatnie trzy lata. Na tej podstawie Grupa szacuje wskaźnik dla danego obszaru przychodów i przez ten wskaźnik mnoży cenę transakcyjną wynikającą z umowy i odpowiednio ją zmniejsza.

21. Przychody i koszty operacyjne

21.7. Koszty według rodzaju

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Amortyzacja	14 430	12 936
Świadczenia pracownicze	132 195	112 045
Zużycie materiałów i energii	238 058	193 987
Usługi obce	431 419	260 449
Podatki i opłaty	5 418	4 999
Pozostałe koszty rodzajowe	7 289	7 629
Koszty według rodzaju razem	828 809	592 044
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 128	2 187
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(17 465)	(5 203)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)	-	-
Koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	813 473	589 028

Wzrost kosztu własnego sprzedaży jest konsekwencją zwiększenia skali działalności w tym przychodów ze sprzedaży.

21.2. Pozostałe przychody operacyjne

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	62	66
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych	463	424
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności niefinansowych	-	-
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	51	-
Rozwiązanie rezerw	1 137	2 216
Otrzymane kary i odszkodowania	106	420
Naliczone kary i odszkodowania	-	31
Dotacje otrzymane	381	84
Inne przychody	490	1 983
Pozostałe przychody operacyjne razem	2 690	5 225

W roku 2018

- w pozycji rozwiązanie rezerw zaprezentowano między innymi: (i) rozwiązanie pozostałych rezerw dotyczących kosztów pracowniczych 555 tys. zł, (ii) rozwiązanie rezerwy dot. rękojmi w Kokoszkach w zakresie ustania ryzyka 433 tys. zł., (iii) rozwiązanie rezerwy na rozliczenia z kontrahentem z tytułu realizacji kontraktu 256 tys. zł, która została zmieniona na odpis aktualizujący

W roku 2017

- w pozycji rozwiązanie rezerw zaprezentowano między innymi: (i) rozwiązanie pozostałych rezerw dotyczących kosztów pracowniczych 1.589 tys. zł, oraz (ii) rozwiązanie rezerwy dot. przejęcie Ergon w zakresie ustania ryzyka 231 tys. zł.
- w pozycji inne przychody ujęto między innymi: (i) przychody z tytułu refakturowania kosztów 205 tys. zł, (ii) spisanie przeterminowanych zobowiązań 607 tys. zł, (iii) sprzedaż praw majątkowych 340 tys. zł

21.3. Pozostałe koszty operacyjne

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-	-
Odpisy aktualizujące wartość należności finansowych	6 687	962
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych	3	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	511	-
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (-)	-	-
Anulowanie naliczonych kar i odszkodowań	-	-
Utworzenie rezerw	418	1 341
Zapłacone kary i odszkodowania	234	398
Inne koszty	237	1 858
Pozostałe koszty operacyjne razem	8 088	4 559

W roku 2018

- w pozycji utworzonych odpisów aktualizujących największą pozycję stanowi: (i) odpis na wierzytelności od kontrahenta Marathon na kwotę 4.179 tys. zł, z której 2.000 tys. zł ujęte było w wyniku roku 2017 jak rezerwa rozpoznana w stopniu zaawansowania kontraktów budowlanych, (ii) odpis na ryzyko zgodnie z MSSF 9 w kwocie 489 tys. zł

W roku 2017

- w pozycji utworzonych rezerw zawarto głównie (i) utworzenie pozostałych rezerw na koszty pracownicze skalkulowanych na podstawie kalkulacji własnej spółki 753 tys. zł, (ii) rezerwę na potencjalne koszty 578 tys. zł do wystawionych na kontrahentów not obciążeniowych
- w pozycji inne koszty ujęto przede wszystkim (i) koszty będące przedmiotem refaktur w wysokości 205 tys. zł, (ii) umorzenie wierzytelności 424 tys. zł, (iii) niezawinione różnice inwentaryzacyjne w wysokości 831 tys. zł

22. Przychody i koszty finansowe

22.1. Przychody finansowe

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	174	60
Pożyczki i należności	24	115
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	198	175
<i>Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:</i>		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	463	-
Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:	463	-
<i>Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	129	3
Pożyczki i należności	55	220
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	-
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych	184	224
Inne przychody finansowe	35	284
Przychody finansowe razem	879	683

22.2. Koszty finansowe

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	363	345
Kredyty w rachunku kredytowym	1 760	2 651
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Pożyczki	-	-
Dłużne papiery wartościowe	450	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	105	49
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 678	3 046
<i>Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:</i>		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	175	-
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:	175	-
<i>(Zyski) straty (-/+) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 280	294
Pożyczki i należności	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	2
(Zyski) straty (-/+) z tytułu różnic kursowych	1 280	296
Inne koszty finansowe	146	3
Koszty finansowe razem	4 279	3 345

23. Podatek dochodowy

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Podatek bieżący:		
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy	21 299	8 957
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy	135	(249)
Podatek bieżący	21 434	8 708
Podatek odroczony:		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	(8 569)	(2 235)
Rozliczenie niewykorzystanych strat podatkowych	-	-
Podatek odroczony	(8 569)	(2 235)
Podatek dochodowy razem	12 865	6 473

Uzgodnienie podatku dochodowego obliczonego stawką 19 % od wyniku przed opodatkowaniem z podatkiem dochodowym wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku przedstawia się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Wynik przed opodatkowaniem	64 072	32 310
Stawka podatku stosowana przez Spółkę dominującą	19%	19%
Podatek dochodowy wg stawki krajowej Spółki dominującej	12 174	6 139
Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:		
Stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy (+/-)	295	81
Przychodów nie podlegających opodatkowaniu (-)	(748)	(96)
Kosztów trwale nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)	1 674	595
Wykorzystania uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych (-)	-	-
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od ujemnych różnic przejściowych (+)	-	-
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych (+)	-	-
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy (+/-)	(531)	(245)
Podatek dochodowy	12 864	6 473
Zastosowana średnia stawka podatkowa	20%	20%

Stawki podatkowe stosowane przez spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej kształtowały się na następującym poziomie:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Pekabex S.A.	19%	19%
Pekabex Bet S.A.	19%	19%
Pekabex Pref S.A.. - kraj	19%	19%
Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji Sp. z o.o.	19%	19%
Pekabex Inwestycje II S.A.	19%	19%
Kokoszki Prefabrykacja S.A.	19%	19%
Pekabex Pref S.A. - O/Niemcy	27,5% do 32,5%	27,5% do 32,5%
Pekabex Bet S.A. - Szwecja	22%	22%

Informacje o podatku dochodowym ujętym w pozostałych całkowitych dochodach zaprezentowano w nocie nr 10.

24. Zysk na akcję i wypłacone dywidendy

24.1. Zysk na akcję

Zysk na akcję liczony jest według formuły zysk netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego podzielony przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w danym okresie.

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego jak i rozwodnionego zysku (straty) na akcję Grupa stosuje w liczniku kwotę zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom podmiotu dominującego tzn. występuje efekt rozwadniający wpływający na kwotę zysku (straty).

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w oparciu o:

ilość akcji na 31.12.2017	24 213 024
ilość akcji na 31.12.2018	24 368 824
emisja	155 800
Emisja miała miejsce 11.07.2018 roku	
dzień bilansowy	31.12.2018
Emisja	11.07.2018
ilość dni występowania akcji	173
Ilość akcji średnio ważona w okresie (nowa emisja)	73 844,93
ilość akcji średnio ważona	24 286 868,93

Kalkulację podstawowego oraz rozwodnionego zysku (straty) na akcję wraz z uzgodnieniem średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	Transza I	Transza II	Transza III	Suma
Liczba opcji	172 320	215 561	242 130	630 011
Wycena	1 534 544	2 114 265	849 385	4 498 194
Początek wyceny		31.12.2016	31.12.2017	
Dzień wyceny		31.03.2018	31.03.2019	
ilość dni		455	455	
Cena objęcia	1	1	1	
Cena rynkowa	10,820	10,820	10,820	
Cena realizacji opcji	9,91	10,81	4,51	
Akcje nierozwadniające	157 744	215 317	100 875	473 937
Akcje rozwadniające		244	141 255	141 499

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Liczba akcji stosowana jako mianownik wzoru		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	24 286 869	24 213 024
Rozwadniający wpływ opcji zamiennych na akcje	141 499	173 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	24 428 368	24 386 807
Działalność kontynuowana		
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	51 209	25 836
Podstawowy zysk (strata) na akcję (zł)	2,11	1,07
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (zł)	2,10	1,06
Działalność zaniechana		
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-
Podstawowy zysk (strata) na akcję (zł)	-	-
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (zł)	-	-
Działalność kontynuowana i zaniechana		
Zysk (strata) netto	51 209	25 836
Podstawowy zysk (strata) na akcję (zł)	2,11	1,07
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (zł)	2,10	1,06

24.1. Dywidendy

W dniu 20 czerwca 2018 Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKB Pekabex S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału wyniku finansowego za rok obrotowy 2017. Zgodnie z podjętą uchwałą, część wyniku netto w wysokości 3.899.011,84 zł została przeznaczona na wypłatę dywidendy, co stanowiło 0,16 zł na akcję. Zarząd Spółki dominującej przyjął do kalkulacji dywidendy 24.368.824 sztuk akcji. Zarząd uwzględnił w tej wielkości zarejestrowaną liczbę akcji (24.213.024 akcje) oraz dodatkowo 155.800 akcji objętych w ramach realizowanego przez Spółkę dominującą programu opcji menedżerskich w lipcu 2018 roku, tj. przed dniem dywidendy.

Dzień dywidendy został ustalony na 20 lipca 2018 roku, natomiast data wypłaty dywidendy została ustalona przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 31 lipca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKB Pekabex S.A.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki dominującej rekomenduje Radzie Nadzorczej wypłatę dywidendy z zysku Pekabex S.A. za 2018 rok w kwocie 0,20 zł na akcję.

Ze względu na to, iż wypłata dywidendy wymaga zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, nie ujęto z tego tytułu żadnych zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 rok. Transakcja ta nie wpłynęła także na ujęcie podatku dochodowego.

25. Przepływy pieniężne

W celu ustalenia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej dokonano następujących korekt zysku (straty) przed opodatkowaniem:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Korekty:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	13 818	12 543
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	613	344
Zysk (strata) z aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych w wartości godziwej przez wynik	241	-
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	(442)	-
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	238	(4)
Zysk (strata) ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	-	-
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	9	(41)
Koszty odsetek	2 484	2 747
Przychody z odsetek i dywidend	-	-
Koszt płatności w formie akcji (programy motywacyjne)	2 610	2 232
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-
Zysk na okazyjnym przejęciu przedsiębiorstwa	-	-
Inne korekty	21	52
Korekty razem	19 591	17 873
Zmiana stanu zapasów	(19 088)	(14 475)
Zmiana stanu należności	(40 378)	(28 161)
Zmiana stanu zobowiązań	61 225	9 017
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	828	100
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych	23 095	439
Zmiany w kapitale obrotowym	25 682	(33 080)

Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupa Kapitałowa klasyfikuje środki pieniężne w sposób przyjęty do prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (patrz nota nr 13). Nie występują różnice między stanem środków pieniężnych wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

26. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmioty powiązane z Grupą Kapitałową obejmują kluczowy personel kierowniczy, jednostki stowarzyszone, jednostki zależne wyłączone z obowiązku konsolidacji oraz pozostałe podmioty powiązane, do których Grupa zalicza podmioty gdzie występują powiązania osobowe. W niniejszym sprawozdaniu Grupa wykazuje tylko te podmioty powiązane, z którymi w danym okresie sprawozdawczym zaistniały transakcje.

Nierozliczone salda należności oraz zobowiązań zazwyczaj regulowane są w środkach pieniężnych. Informacje o zobowiązaniach warunkowych dotyczących podmiotów powiązanych zaprezentowano w notce nr 27.

26.1. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Do kluczowego personelu kierowniczego Grupa zalicza Członków Zarządu Spółki dominującej oraz spółek zależnych. Świadczenia (w tym wynagrodzenie) na rzecz kluczowego personelu w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyniosło:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Świadczenia na rzecz personelu kierowniczego		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 142	617
Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	-	-
Płatności w formie akcji własnych	-	-
Pozostałe świadczenia	-	-
Świadczenia razem	1 142	617

Informacje o wynagrodzeniach Zarządu Spółki dominującej przedstawiono w notce nr 31.

Grupa Kapitałowa nie otrzymała i nie udzieliła kluczowemu personelowi kierowniczemu żadnych pożyczek w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

26.2. Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od jednostek stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotów powiązanych:

	Przychody z dział. operacyjnej	
	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Sprzedaż do:		
Jednostki dominującej	26	26
Kluczowego personelu	24	2
Pozostałych podmiotów powiązanych *	42 061	59 796
Razem	42 111	59 824

	Należności	
	31.12.2018	31.12.2017
Sprzedaż do:		
Jednostki dominującej	89	57
Kluczowego personelu	1	1
Pozostałych podmiotów powiązanych *	22 517	4 610
Razem	22 606	4 668

* Pozycja sprzedaż i należności podmiotów pozostałych związana jest głównie z realizacją kontraktu „Oliwia”, realizowanego na warunkach rynkowych.

Nie dokonywano odpisów aktualizujących wartość należności od podmiotów powiązanych, w związku z czym nie ujęto z tego tytułu w wyniku żadnych kosztów.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec jednostek stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotów powiązanych:

	Zakup (koszty, aktywa)	
	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Zakup od:		
Jednostki dominującej	-	-
Kluczowego personelu,	5 172	2 966
- w tym usługi transportowe	2 853	1 333
Pozostałych podmiotów powiązanych	903	500
Razem	6 075	3 466

	Zobowiązania	
	31.12.2018	31.12.2017
Zakup od:		
Jednostki dominującej	-	-
Kluczowego personelu	732	547
- w tym usługi transportowe	581	418
Pozostałych podmiotów powiązanych	2 038	2 060
Razem	2 770	2 607

Grupa Kapitałowa nie otrzymała od jednostek stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotów powiązanych żadnych pożyczek w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa Kapitałowa nie udzieliła pożyczek podmiotom powiązanym.

27. Aktywa, zobowiązania warunkowe oraz sprawy sporne

Wartość zobowiązań warunkowych według stanu na koniec poszczególnych okresów (w tym dotyczących podmiotów powiązanych) przedstawia się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Wobec jednostek stowarzyszonych:		
Jednostki stowarzyszone razem	-	-
Wobec pozostałych podmiotów powiązanych:		
Pozostałe podmioty powiązane razem	-	-
Wobec pozostałych jednostek:		
Poręczenie spłaty zobowiązań	971	1 291
Gwarancje udzielone	-	-
Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną	131 496	97 755
Sprawy sporne i sądowe	-	-
Sprawy sporne i sądowe z Urzędem Skarbowym	-	-
Inne zobowiązania warunkowe	-	30
Pozostałe jednostki razem	132 467	99 077
Zobowiązania warunkowe razem	132 467	99 077

Wartości poręczenia spłaty zobowiązań wynikają z zawartych umów poręczenia, które udzielane są wyłącznie Spółkom z Grupy, zabezpieczających zobowiązania handlowe w kwocie 971 tys. zł, jest zabezpieczenie dot. wykonania elementów prefabrykowanych na kontrakcie budowlanym.

Wartości gwarancji udzielonych do umów o usługę budowlaną są zaprezentowane na podstawie wystawionych kontrahentom gwarancji zabezpieczających prawidłową realizację kontraktów jak również koszty usunięcia wad i usterek będących następstwem realizowanych kontraktów budowlanych. Na dzień 31.12.2018 wartość udzielonych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych wynosi łącznie 131.496 tys. zł. Żadna z udzielonych gwarancji nie przekracza progu istotności ustalonego na poziomie 10% kapitałów własnych Grupy.

Ponadto, spółki z Grupy wystawiły weksle będące zabezpieczeniem zobowiązań leasingowych, których wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 wyniosła 14.312 tys. zł. (31.12.2017r. 10.636 tys. zł).

Sprawy sporne i sądowe

W 2018 roku Grupa nie była stroną istotnych (gdzie wartość przedmiotu sporu przekracza 10% wartości skonsolidowanych kapitałów) postępowań sądowych, na które zasadne byłoby tworzenie rezerwy w tym okresie. Za istotne sprawy sporne prowadzone w 2018 roku oraz sprawy będące w toku na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa uznaje:

Pekabex Bet zgłosił na listę wierzytelności spółki Hydrobudowa Polska S.A. należność w wysokości 955 tys. zł, zatrzymaną tytułem kaucji gwarancyjnej za wykonane prace i dostarczone elementy w ramach umowy dotyczącej budowy Stadionu Narodowego. Wierzytelność Pekabex Bet została uwzględniona na liście wierzytelności. Jest ona objęta pełnym odpisem aktualizacyjnym. Jednocześnie spółka wystąpiła z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa Minister Sportu i Turystyki Ministerstwo Sportu i Turystyki, w którego imieniu i na którego rzecz działa Narodowe Centrum Sportu Rozliczenia Sp. z o.o. Pozwem z dnia 5 lutego 2016 roku powód wniósł o zapłatę 1.056 tys. zł z tytułu solidarnej odpowiedzialności inwestora wobec zobowiązań wynikających z realizacji budowy Stadionu Narodowego w Warszawie. Powództwo spółki zostało oddalone przez Sąd I instancji. Spółka złożyła apelację. W styczniu 2019 r. został wydany wyrok sądu II instancji, który uwzględnił praktycznie w całości dochodzone przez Pekabex BET roszczenie. Wyrok jest prawomocny.

W 2015 roku do Pekabex Pref wpłynęło roszczenie pracownicze o odszkodowanie i zadośćuczynienie w wysokości ok. 3.200 tys. zł. Ma ono związek z wypadkiem na terenie zakładu produkcyjnego w Poznaniu, który miał miejsce w kwietniu 2015 roku. Roszczenia zostały przekazane do ubezpieczyciela, który prowadzi postępowanie likwidacyjne. Spółka jest objęta ochroną ubezpieczeniową w ramach posiadanych polis. Dla zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej zarówno ubezpieczyciela, jak i spółki ma znaczenie stopień przyczynienia się poszkodowanego do wypadku, który jest analizowany, jak również wadliwość sprzętu do transportu elementów (trawersu), za którego stan techniczny odpowiadał zamawiający na rzecz którego realizowany był kontrakt. Spółka oraz zamawiający mają zamiar dochodzić roszczeń odszkodowawczych od producenta trawersu. Poszkodowany i jego rodzina zawezwali Pekabex Pref do próby ugodowej. Poszkodowany złożył pozew przeciwko kontrahentowi, który dostarczył wadliwe urządzenia. W grudniu 2018 roku są postanowił wezwać Pekabex Pref do udziału w sprawie. Wartość przedmiotu sporu wynosi ponad 4.200 tys. zł.

W roku 2016 do Pekabex Pref wpłynęło roszczenie pracownicze o odszkodowanie i zadośćuczynienie w wysokości ok. 2.500 tys. zł w związku z wypadkiem na terenie zakładu produkcyjnego w Poznaniu 22 marca 2016 roku. Roszczenia zostały przekazane do ubezpieczyciela, który prowadzi postępowanie likwidacyjne. Spółka jest objęta ochroną w ramach posiadanych polis. Obecnie właściwe organy wyjaśniają przyczyny wypadku i ewentualną odpowiedzialność poszczególnych podmiotów, a w szczególności ewentualne przyczynienie się do wypadku poszkodowanego. Poszkodowany złożył pozew przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu, a w grudniu 2018 roku do udziału w sprawie został wezwany Pekabex Pref. Wartość przedmiotu sporu wynosi ponad 1.900 tys. zł.

29 września 2014 roku Prezydent Miasta Poznania wydał decyzję ustalającą maksymalny dopuszczalny poziom hałasu emitowanego do środowiska przez zakład Pekabex Bet w Poznaniu. Został on ustalony jak dla terenów jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej. Przedmiotowa decyzja została wydana na podstawie pomiarów przeprowadzonych m.in. w porze nocnej. Spółka odwołuje się od niej w administracyjnym toku postępowania. Firma m.in. powołuje się na prowadzenie działalności na terenie przemysłowym, co nie zostało uwzględnione przy ocenie stanu faktycznego, jak również na fakt, że zabudowa mieszkaniowa powstała na przedmiotowym terenie po zagospodarowaniu jego przeważającej części na cele przemysłowe. Ponadto Pekabex Bet wskazuje w odwołaniu, iż wizja lokalna, której ustalenia były podstawą rozstrzygnięcia, została przeprowadzona z naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, a pomiary emisji hałasu odbyły się z naruszeniem przyjętych w tym zakresie wytycznych. Na skutek skargi spółki do Naczelnego Sądu Administracyjnego zostały przez niego uchylone wszystkie dotychczasowe decyzje, a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. W konsekwencji powyższego NSA uznał argumenty strony skarżącej, tj. Pekabex Bet. Następnie została wydana kolejna decyzja ustalająca dopuszczalny poziom hałasu dla zakładu, która została przez spółkę zaskarżona. Przedmiotowej decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, który również został przez Pekabex Bet zaskarżony, a postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego uchylony. Spółka oczekuje na wyznaczenie terminu posiedzenia Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

31 maja 2016 roku spółka Pekabex Bet zawarła umowę z Marathon International Sp. z o.o. sp. kom. na realizację robót budowlanych o łącznej wartości 18.157 tys. zł netto. W dniu 25 maja 2017 roku, w związku z nieprzedłożeniem przez zamawiającego gwarancji płatności, zgodnie z art. 649(4) k.c. doszło do odstąpienia spółki od umowy. Na dzień 30 września 2018 roku należności zafakturowane z tytułu rozliczenia wykonanych robót wynosiły 22.333 tys. zł brutto. Kontrahent nie zapłacił w terminie części należności, uzasadniając to m.in. faktem nieprzedstawienia przez Pekabex Bet końcowych oświadczeń o niezaleganiu od podwykonawców, a także usterkami. Zarząd spółki stoi na stanowisku, iż wstrzymanie płatności jest niezasadne.

Ponadto w dniu 30 maja 2017 roku kontrahent dokonał ciągnięcia gwarancji bankowej w kwocie 1.640 tys. zł, uzasadniając to koniecznością pokrycia kar, jakie zostały nałożone na Pekabex Bet. Zarząd Pekabex Bet i Pekabex S.A. przeanalizował podstawy nałożenia przez kontrahenta kar i uznał, że nie miały one uzasadnienia. Spółka Pekabex Bet złożyła do sądu powództwa przeciwko spółce Marathon International, których łączna wartość przedmiotu sporu przekracza 5.281 tys. zł. Powództwa dotyczą należności wynikających z wykonanych przez Pekabex Bet robót budowlanych na terenie inwestycji realizowanej dla Marathon International oraz zwrotu niesłusznie pociągniętej i wypłaconej gwarancji bankowej dobrego wykonania. Pomimo tego, że Pekabex Bet wykonał zadanie inwestycyjne i dostarczył zamawiającemu pozwolenie na użytkowanie realizowanej inwestycji, ten niesłusznie naliczył kary umowne i nie zapłacił pozostałej części należnego wynagrodzenia z tytułu umowy o roboty budowlane.

Maksymalny możliwy poziom kar wynikający z umowy wynosi 12% wartości wynagrodzenia netto. Pomimo braku zasadności naliczenia kar, w ramach ostrożnej wyceny Zarządu został utworzony odpis aktualizujący należności w wysokości maksymalnego poziomu kar jakie kontrahent może nałożyć na spółkę w kwocie 2.179 tys. zł, co zostało opisane w notcie nr 10. Dodatkowo w drugim oraz w trzecim kwartale 2018 roku Grupa zwiększyła kwotę odpisu na należności z tytułu kontraktu ze spółką Marathon International o 1.000 tys. zł w każdym kwartale (łącznie dodatkowo 2.000 tys. zł). Łączna wysokość odpisu na należności dotyczące wspomnianego kontraktu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 4.179 tys. zł.

Na dzień publikacji sprawozdania spółki należące do Grupy nie są stroną postępowań dotyczących wierzytelności ani zobowiązań, które samoistnie lub łącznie przekraczają 10% kapitałów własnych Grupy. Nie wystąpiły w okresie sprawozdawczym inne nie opisane w sprawozdaniu istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych.

28. Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych

Grupa Kapitałowa narażona jest na wiele ryzyk związanych z instrumentami finansowymi. Aktywa oraz zobowiązania finansowe Grupy w podziale na kategorie zaprezentowano w nocie nr 9.1. Ryzykami, na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko kredytowe oraz
- ryzyko płynności.

W procesie zarządzania ryzykiem największą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych,
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Grupy,
- wykonanie zakładanych prognoz finansowych poprzez spełnienie założeń budżetowych,
- osiągnięcie stopy zwrotu z długoterminowych inwestycji wraz z pozyskaniem optymalnych źródeł finansowania działań inwestycyjnych.

Grupa nie zawiera transakcji na rynkach finansowych w celach spekulacyjnych. Od strony ekonomicznej przeprowadzane transakcje mają charakter zabezpieczający przed określonym ryzykiem.

Poniżej przedstawiono najbardziej znaczące ryzyka, na które narażona jest Grupa.

28.1. Ryzyko rynkowe

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Większość transakcji w Grupie przeprowadzanych jest w PLN. Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe wynika z zagranicznych transakcji sprzedaży oraz zakupu, które zawierane są przede wszystkim w EUR, USD oraz SEK.

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Grupy, inne niż instrumenty pochodne wyrażone w walutach obcych, przeliczone na PLN kursem zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy przedstawiają się następująco:

	Wartość wyrażona w walucie (w tys.):			Wartość po przeliczeniu
	EUR	USD	SEK	
Stan na 31.12.2018				
Aktywa finansowe (+):				
Pożyczki	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	7 561	-	184	32 590
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 263	-	855	40 196
Zobowiązania finansowe (-):	-	-	-	-
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	-	-
Leasing finansowy	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	963	2	3 915	5 791
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	17 787	2	4 954	78 577
Stan na 31.12.2017				
Aktywa finansowe (+):				
Pożyczki	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	145	-	309	735
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	317	-	2 066	2 203
Zobowiązania finansowe (-):	-	-	-	-
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	-	-
Leasing finansowy	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 543	2	6 784	9 320
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	2 004	2	9 160	12 258

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz pozostałych całkowitych dochodów w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy wyrażone w walutach obcych oraz wahań kursu EUR do zł oraz SEK do zł.

Analiza wrażliwości zakłada wzrost lub spadek kursów EUR/zł, SEK/zł o 10% w stosunku do kursu zamknięcia obowiązującego na poszczególne dni bilansowe.

	Wahania kursu	Wpływ na wynik finansowy:			
		EUR	USD	SEK	razem
Stan na 31.12.2018 *					
Wzrost kursu walutowego	10%	6 821	-	(121)	6 700
Spadek kursu walutowego	-10%	(6 821)	-	121	(6 700)
Stan na 31.12.2017					
Wzrost kursu walutowego	10%	(540)	-	(187)	(728)
Spadek kursu walutowego	-10%	540	-	187	728

* Kwoty zaprezentowane w tabeli uwzględniają również aktywa oraz zobowiązania finansowe Grupy wyrażone w EUR zabezpieczone instrumentami pochodnymi FX Forward o wartości 20.360 tys. zł. Wpływ tych aktywów na analizę wrażliwości zarówno po stronie wzrostu jak i spadku kursu wynosi 2.036 tys. zł.

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w ciągu roku w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie. Niemniej powyższą analizę wrażliwości można uznać za reprezentatywną dla określenia ekspozycji Grupy na ryzyko walutowe na dzień bilansowy.

W 2018 roku Pekabex wdrożył rachunkowość zabezpieczeń, która zapewni symetryczne ujęcie w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym zmian wartości instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. W ten sposób wielkości te będą się wzajemnie kompensowały, dzięki czemu zostanie wyeliminowany wpływ zabezpieczanego ryzyka na wynik finansowy.

W odniesieniu do zarządzania ryzykiem walutowym największą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótko- oraz średnioterminowych walutowych przepływów pieniężnych
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Grupy i jej spółek zależnych
- wykonanie zakładanych prognoz finansowych poprzez spełnienie założeń budżetowych

Grupa nie zawiera na rynkach finansowych transakcji walutowych o charakterze spekulacyjnym. Grupa korzysta z dostępnych na rynku instrumentów finansowych w celu zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym.

Grupa na bieżąco monitoruje swoją ekspozycję walutową i odpowiednio zarządza poziomem jej zabezpieczenia poprzez:

- regularną analizę jej aktualnego i oczekiwanego wolumenu oraz terminów występowania (w szczególności: monitorowanie modyfikacji harmonogramów płatności faktur z tytułu projektów budowlanych, monitorowanie poziomu i terminów wystąpienia walutowych kosztów bieżącej działalności gospodarczej)
- reagowanie na zmiany ww. elementów, w szczególności poprzez korzystanie z odpowiednich zabezpieczających instrumentów finansowych (kontraktów walutowych typu forward)
- regularną analizę aktualnych poziomów parametrów rynkowych (w szczególności poziom i zmienność właściwych kursów walutowych)

Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zminimalizowaniu wahań przepływów odsetkowych z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych oprocentowanych zmienną stopą procentową oraz każdorazowej ocenie ryzyka w zależności od umowy kredytowej. W przypadku kredytów inwestycyjnych / długoterminowych, Grupa w dużej mierze zawiera transakcje zabezpieczenia stopy procentowej (IRS). Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z następującymi kategoriami aktywów oraz zobowiązań finansowych:

- pożyczki,
- dłużne papiery wartościowe (pozostałe aktywa finansowe),
- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy.

Charakterystykę powyższych instrumentów, w tym oprocentowanie zmienną oraz stałą stopą procentową, przedstawiono w notach nr 9.2, 9.4 oraz 9.5.

W odniesieniu do zarządzania ryzykiem stopy procentowej największą wagę mają następujące cele:

- stabilizacja poziomu obsługi długu
- wykonanie zakładanych prognoz finansowych poprzez spełnienie założeń budżetowych

Grupa nie zawiera na rynkach finansowych transakcji na stopę procentową o charakterze spekulacyjnym. Grupa korzysta z dostępnych na rynku instrumentów finansowych w celu zabezpieczania się przed ryzykiem stopy procentowej.

Grupa zabezpiecza za pomocą odpowiednich instrumentów finansowych do 100% ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, wynikające z zaciągniętych kredytów bankowych. Zależnie od warunków rynkowych zabezpieczone może zostać mniej niż 100% ekspozycji, a w niezwykle korzystnych warunkach rynkowych ekspozycja może pozostać niezabezpieczona do czasu ich zmiany na niekorzystne.

Grupa na bieżąco monitoruje swoją ekspozycję na ryzyko stopy procentowej i odpowiednio zarządza poziomem jej zabezpieczenia poprzez:

- analizę aktualnego niezabezpieczonego salda kredytów oraz terminów spłaty
- analizę aktualnych poziomów parametrów rynkowych (w szczególności poziomu i zmienności właściwych stóp procentowych oraz cen kontraktów IRS)
- podejmowanie decyzji o zabezpieczeniu lub braku zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, a w przypadku decyzji o zabezpieczeniu także o jego poziomie, na podstawie powyższych analiz

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz pozostałych całkowitych dochodów w odniesieniu do potencjalnego wahania stopy procentowej w górę oraz w dół o 1%. Kalkulację przeprowadzono na podstawie zmiany średniej stopy procentowej obowiązującej w okresie o (+/-) 1% oraz w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych wrażliwych na zmianę oprocentowania tj. oprocentowanych zmienną stopą procentową.

	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy:		Wpływ na pozostałe dochody całkowite:	
		31.12.2018*	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Wzrost stopy procentowej	1%	(903)	(623)	-	-
Spadek stopy procentowej	-1%	903	623	-	-

*Kwoty zaprezentowane w tabeli uwzględniają dwa kredyty Grupy, w których wahania zmiennej stopy procentowej zostały zabezpieczone instrumentami IRS. Wartość tych kredytów to 43.350 tys. zł a wpływ na analizę wrażliwości zarówno po stronie wzrostu jak i spadku stopy wynosi 435 tys. zł.

Analiza wrażliwości na inne ryzyka rynkowe

28.2. Ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe określana jest poprzez wartość bilansową następujących aktywów finansowych i zobowiązań pozabilansowych:

	31.12.2018	31.12.2017
Pożyczki	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	204 039	153 671
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	21 051	20 651
Pochodne instrumenty finansowe	-	-
Papiery dłużne	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 234	15 719
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	132 467	99 077
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem	452 791	289 118

Grupa w sposób ciągły monitoruje zaległości klientów oraz wierzycieli w regulowaniu płatności, analizując ryzyko kredytowe indywidualnie lub w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców).

Grupa ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, stosowanie zabezpieczeń spłaty wierzytelności oraz wewnętrzny system procedur i raportowania. Ponadto w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa stara się dokonywać transakcji z kontrahentami o potwierdzonej wiarygodności.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie dodatkowych zabezpieczeń w postaci: zaliczek, weksli jak również przedpłat, gwarancji bankowych oraz gwarancji i poręczeń korporacyjnych. Ponadto, większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności dostarczanych elementów prefabrykowanych do czasu zapłaty należności.

W celu zabezpieczenia należności z tytułu usług budowlanych Grupa dodatkowo korzysta z prawa jakie daje jej Kodeks Cywilny w zakresie odpowiedzialności Inwestora za zobowiązania w stosunku do podwykonawców (647¹ KC), Na mocy Art. 647¹ § 5 k.c. zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. W związku z powyższym zarówno Generalny Wykonawca, jak i zamawiający solidarnie odpowiadają za wymagalne wierzytelności.

Jednocześnie, zgodnie ze znowelizowanymi w dniu 24 grudnia 2013r. przepisami Prawa Zamówień Publicznych, Inwestor zgodnie z art 143c pkt. 1 i 2 zobowiązany jest do zapłaty wymagalnego wynagrodzenia nie uregulowanego przez Wykonawcę zamówienia publicznego o ile umowa z podwykonawcą została uprzednio przez Inwestora zaakceptowana i dotyczyła wykonania robót budowlanych, usług lub dostaw stanowiących część zamówienia publicznego.

W ocenie Zarządu Spółki dominującej powyższe aktywa finansowe, które nie są zaległe oraz objęte odpisem z tytułu utraty wartości na poszczególne dni bilansowe, uznać można za aktywa o dobrej jakości kredytowej.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Analizę należności jako najistotniejszej kategorii aktywów narażonych na ryzyko kredytowe, pod kątem zalegania oraz strukturę wiekową należności zaległych nie objętych odpisem przedstawiają poniższe tabele:

	31.12.2018		31.12.2017	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Należności krótkoterminowe:				
Należności z tytułu dostaw i usług	142 986	55 609	93 621	43 485
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	-	(11 618)	-	(3 543)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	142 986	43 991	93 621	39 942
Pozostałe należności finansowe	5	-	5	-
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	-	-	-	-
Pozostałe należności finansowe netto	5	-	5	-
Należności finansowe	142 991	43 991	93 627	39 942

	31.12.2018		31.12.2017	
	Należności DiU*	Pozostałe należności finansowe	Należności DiU*	Pozostałe należności finansowe
Należności krótkoterminowe zaległe:				
do 1 miesiąca	24 521	-	20 379	-
od 1 do 6 miesięcy	18 256	-	13 653	-
od 6 do 12 miesięcy	300	-	4 864	-
powyżej roku	913	-	1 046	-
Zaległe należności finansowe	43 991	-	39 942	-

*Należności z tytułu dostaw i usług

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem lub grupą kontrahentów o podobnych cechach w Grupie jest ograniczone. W oparciu o historycznie kształtujące się tendencje zalegania z płatnościami, zaległe należności nie objęte odpisem nie wykazują znacznego pogorszenia jakości.

Ryzyko kredytowe środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, rynkowych papierów wartościowych oraz pochodnych instrumentów finansowych uznawane jest za nieistotne ze względu na wysoką wiarygodność podmiotów będących stroną transakcji, do których należą przede wszystkim banki.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe zostały szczegółowo omówione w notach nr 9.2, 9.4 oraz 12.

28.3. Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Grupa aktywnie zarządza ryzykiem płynności poprzez monitorowanie terminów płatności zarówno należności jak i zobowiązań oraz zapotrzebowania na środki pieniężne w zakresie obsługi krótkoterminowych płatności (transakcje bieżące monitorowane w okresach tygodniowych) oraz długoterminowego zapotrzebowania na gotówkę, na podstawie prognoz przepływów pieniężnych aktualizowanych w okresach miesięcznych. Zapotrzebowanie na gotówkę konfrontowane jest z dostępnymi źródłami pozyskania środków (w tym zwłaszcza poprzez ocenę zdolności pozyskania finansowania w postaci kredytów) oraz z zapotrzebowaniem na inwestycje.

Na dzień bilansowy zobowiązania finansowe Grupy, inne niż instrumenty pochodne, mieściły się w następujących przedziałach terminów wymagalności:
i:

	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Przepływy razem przed zdyskontowaniem
	do 6 m-cy	6 do 12 m- cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31.12.2018						
Kredyty w rachunku kredytowym	7 398	7 530	33 757	6 806	6 447	61 939
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Pożyczki	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	428	430	22 144	-	-	23 002
Leasing finansowy	2 503	2 333	4 136	5 582	634	15 188
Zobowiązania DiU oraz pozostałe zobowiązania finansowe	205 454	1 905	6 853	5 609	936	220 758
Ekspozycja na ryzyko płynności Razem	215 784	12 198	66 891	17 996	8 017	320 886
Stan na 31.12.2017						
Kredyty w rachunku kredytowym	4 669	4 669	21 668	16 823	10 043	57 872
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Pożyczki	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Leasing finansowy	2 425	2 019	2 801	2 005	2 023	11 273
Zobowiązania DiU oraz pozostałe zobowiązania finansowe	130 345	843	5 930	2 583	1 194	140 895
Ekspozycja na ryzyko płynności Razem	137 439	7 531	30 398	21 144	13 260	210 039

W tabeli wykazano wartość umowną zobowiązań, bez uwzględnienia skutków dyskonta w związku z wyceną zobowiązań według zamortyzowanego kosztu, stąd prezentowane kwoty mogą odbiegać od ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

29. Zarządzanie kapitałem

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zapewnienia zdolności kontynuowania działalności przez Grupę oraz zapewnienia oczekiwanej stopy zwrotu dla akcjonariuszy i innych podmiotów zainteresowanych kondycją finansową Grupy.

Grupa monitoruje poziom kapitału na podstawie wartości bilansowej kapitałów własnych. Na podstawie tak określonej kwoty kapitału, Grupa oblicza wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem. Grupa zakłada utrzymanie tego wskaźnika na poziomie nie niższym niż 0,3.

Ponadto, w celu monitorowania zdolności obsługi długu, Grupa oblicza wskaźnik długu (tj. zobowiązań z tytułu leasingu, kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych) do EBITDA (wynik z działalności operacyjnej skorygowany o koszty amortyzacji). Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika długu do EBITDA na poziomie nie wyższym niż 3,0.

Powyższe cele Grupy pozostają w zgodzie z wymogami narzuconymi przez umowy kredytowe, które zostały szczegółowo przedstawione w nocie nr 9.6.

Zarówno Grupa jak i Spółka dominująca nie podlegają zewnętrznym wymogom kapitałowym.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym przedstawione wyżej wskaźniki kształtowały się na następującym poziomie:

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Kapitał:</i>		
Kapitał własny	285 359	237 570
Pożyczki podporządkowane otrzymane od właściciela	-	-
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy (-)	-	-
Kapitał	285 359	237 570
<i>Źródła finansowania ogółem:</i>		
Kapitał własny	285 359	237 570
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	76 026	51 617
Leasing finansowy	14 312	10 633
Źródła finansowania ogółem	375 697	299 821
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	0,76	0,79
<i>EBITDA</i>		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	67 473	34 972
Amortyzacja	14 428	12 936
EBITDA	81 901	47 908
<i>Dług:</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	76 026	51 617
Leasing finansowy	14 312	10 633
Dług	90 339	62 250
Wskaźnik długu do EBITDA	1,10	1,30

W obu okresach wskaźniki mieściły się na zakładanych przez Grupę poziomach. Poziom wskaźnika kapitału do źródeł finansowania ogółem utrzymuje się na porównywalnym niskim poziomie w latach 2018 - 2017 i wynika z relatywnie niskiego zadłużenia kredytowego w stosunku do wyniku EBITDA.

30. Zdarzenia po dniu bilansowym

Podpisanie aneksów do istniejących umów kredytowych oraz zawarcie nowych umów kredytowych

29 stycznia 2019 roku Pekabex Bet podpisała aneks 31 z DNB Bank Polska S.A. do umowy o limit kredytowy z dnia 29 września 2008 roku („Linia Kredytowa”) z przeznaczeniem na akredytywy dokumentowe, gwarancje bankowe oraz kredyt w rachunku bieżącym. Aneks zwiększył limit kredytowy do maksymalnej wysokości 120 000 tys. zł oraz wydłużył okres wykorzystania Linii Kredytowej do dnia 30 listopada 2020 roku, a także dzień ostatecznej spłaty do dnia 29 listopada 2030 roku. W związku z podpisaniem aneksu doszło do zmiany zabezpieczeń Linii Kredytowej.

W, w tym: (i) Pekabex Bet zobowiązała się poddać wobec banku rygorowi dobrowolnej egzekucji wprost z aktu notarialnego, w trybie art. 777 §1 pkt 5 k.p.c., co do obowiązku zapłaty wymagalnych wierzytelności banku do wysokości 180 000 tys. zł, przy czym bank będzie mógł wystąpić o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w terminie do dnia 30 listopada 2033 roku, (ii) hipoteka umowna łączna na nieruchomości Pekabex Bet opisanej w Księdze Wieczystej nr PO1P/00187976/0 oraz Pekabex opisanych w Księgach Wieczystych o numerach PO1P/00053923/6, PO1P/00111461/4 zostanie podwyższona do kwoty maksymalnej 180 000 tys. zł. Pekabex równocześnie zobowiązała się do poddania się z przedmiotu hipoteki wobec banku rygorowi dobrowolnej egzekucji wprost z aktu notarialnego w trybie art. 777 §1 pkt 6 k.p.c. do wysokości nie wyższej niż 180 000 tys. zł, przy czym bank będzie mógł wystąpić o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w terminie do dnia 29 listopada 2033 roku, (iii) Pekabex, Pekabex Pref i Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji zawarły z bankiem aneksy do umów poręczenia, na mocy których termin obowiązywania poręczenia ww. spółek za zobowiązania Pekabex Bet z tytułu Linii Kredytowej został ustalony na okres do dnia 29 listopada 2031 roku, zaś ograniczenie kwotowe poręczenia zostało zwiększone do kwoty 180 000 tys. zł. Równocześnie spółki, o których mowa powyżej, zobowiązały się do poddania wobec banku rygorowi dobrowolnej egzekucji wprost z aktu notarialnego w trybie art. 777 §1 pkt 5 k.p.c. do wysokości nie wyższej niż 180 000 tys. zł, przy czym bank będzie mógł wystąpić o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w terminie do dnia 29 listopada 2033 roku, (iv) Pekabex oraz Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji, a także Pekabex Bet zawarły z bankiem aneksy do umów zastawu rejestrowego, na mocy których najwyższa suma zabezpieczenia zwiększona została do kwoty 180 000 tys. zł. Równocześnie spółki Pekabex oraz Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji zobowiązały się poddać wobec banku rygorowi dobrowolnej egzekucji wprost z aktu notarialnego w trybie art. 777 §1 pkt 6 k.p.c. do wysokości nie wyższej niż 180 000 tys. zł, przy czym bank będzie mógł wystąpić o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w terminie do dnia 29 listopada 2033 roku. Równocześnie dokonano zmian pozostałych zabezpieczeń z tytułu Linii Kredytowej, zgodnie z którymi zwiększono wierzytelność banku do wysokości 120 000 tys. zł.

14 marca 2019 roku Kokoszki Prefabrykacja podpisała z BNP Paribas S.A.: (i) umowę linii akredytyw („Umowa linii akredytyw”), (ii) umowę o kredyt nieodnawialny („Umowa o kredyt nieodnawialny”), (iii) umowę wielocelowej linii kredytowej („Umowa wielocelowej linii kredytowej”) oraz (iv) umowę ramową dotyczącą transakcji walutowych i pochodnych („Umowa ramowa”). Umowa linii akredytyw określa maksymalną wysokość limitu kredytowego na kwotę 4.700 tys. euro, a okres kredytowania do września 2020 roku. Umowa o kredyt nieodnawialny ustanawia kwotę kredytu w wysokości 45.300 tys. zł, a okres kredytowania na 120 miesięcy. Umowa wielocelowej linii kredytowej ustala kwotę limitu na 7.000 tys. zł, a okres kredytowania na 120 miesięcy. Umowa ramowa została zawarta na czas nieokreślony, a ustalony dla niej limit transakcyjny dla transakcji na stopę procentową wynosi 2.333 tys. zł.

Celem zawarcia Umowy o kredyt nieodnawialny oraz Umowy linii akredytyw jest finansowanie i refinansowanie kosztów budowy nowego zakładu produkcji prefabrykatów w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Gdańsku („Kredytowana Inwestycja”), o której Pekabex informował w raportach bieżących i okresowych. Celem zawarcia Umowy wielocelowej linii kredytowej jest natomiast finansowanie działalności operacyjnej prowadzonej we wspomnianej inwestycji.

W związku z podpisaniem ww. umów doszło do ustanowienia wspólnych dla nich zabezpieczeń, w tym: (i) hipoteki umownej do sumy 118.000 tys. zł, ustanowionej na nieruchomości położonej w Gdańsku, stanowiącej własność Kokoszki Prefabrykacja, dla której Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, III Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą o numerze KW nr GD1G/00306824/0, (ii) cesji na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej wspomnianej nieruchomości.

Doszło również do ustanowienia wspólnych zabezpieczeń dla Umowy linii akredytyw, Umowy wielocelowej linii kredytowej oraz Umowy o kredyt nieodnawialny, w tym: (i) zastawu rejestrowego do najwyższej sumy zabezpieczenia 130.000 tys. zł na zorganizowanym zbiorze (lub osobnych zastawów na środkach trwałych i zapasach), stanowiącym wyposażenie Kredytowanej Inwestycji i należącym do Kokoszki Prefabrykacja, (ii) generalnej cesji cichej wierzytelności przyszłych przysługujących spółce Kokoszki Prefabrykacja od podmiotów spoza Grupy Pekabex (w tym również przysługujących Pekabex Bet) z tytułu kontraktów budowlanych realizowanych w Kredytowanej Inwestycji na kwotę minimum 2.000 tys. zł wartości należności, (iii) cesji na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej przedmiotu ww. zastawu, (iv) weksła in blanco wystawionego przez Kokoszki Prefabrykacja wraz z deklaracją wekslową wystawioną dla każdej z ww. umów.

Ponadto w związku z podpisaniem umów doszło do ustanowienia dla nich odrębnych zabezpieczeń, w tym:

- z tytułu Umowy linii akredytyw: poręczenia według prawa cywilnego, udzielonego przez Pekabex Bet (obowiązuje ono do czasu spełnienia przez Kokoszki Prefabrykacja warunków określonych w Umowie) oraz Pekabex do wysokości 5.170 tys. EUR każde;

- z tytułu Umowy o kredyt nieodnawialny: (i) poręczenia według prawa cywilnego, udzielonego przez Pekabex Bet (obowiązuje do czasu spełnienia przez Kokoszki Prefabrykacja warunków określonych w Umowie) oraz Pekabex do wysokości 49.830 tys. zł każde, (ii) generalnej cesji cichej wierzytelności przysługujących Pekabex Bet od wszystkich jego kontrahentów (jednostek krajowych niepowiązanych), z którymi zawarł on kontrakty nie zawierające zakazu cesji wierzytelności, na łączną kwotę nie niższą niż 32.000 tys. zł (zabezpieczenie czasowe obowiązujące do momentu uzyskania pozwolenia na budowę dla Kredytowanej Inwestycji);

- z tytułu Umowy wielocelowej linii kredytowej: (i) poręczenia według prawa cywilnego, udzielonego przez Pekabex Bet (obowiązuje do czasu spełnienia przez Kokoszki Prefabrykacja warunków określonych w Umowie) oraz Pekabex do wysokości 7.700 tys. zł każde.

5 kwietnia 2019 spółka Pekabex Inwestycje II zawarła z bankiem BNP Paribas umowę o kredyt nieodnawialny. Jej celem jest finansowanie oraz refinansowanie inwestycji polegającej na rozbudowie zakładu produkcyjnego Pekabex Inwestycje znajdującego się w Mszczonowie (budowa nowej hali produkcyjnej, zakup i modernizacja wyposażenia hali).

Kwota udzielonego kredytu wynosi 10.000 tys. zł, natomiast okres kredytowania został ustalony na 84 miesiące od podpisania umowy.

Zabezpieczenia spłaty należności banku stanowią: (i) weksel wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Pekabex Inwestycje, (ii) poręczenie według prawa cywilnego udzielone przez Pekabex, Pekabex Bet, Pekabex Pref oraz Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji do wysokości 11.000 tys. zł, (iii) hipoteka umowna do sumy 15.000 tys. zł ustanowiona na nieruchomości położonej w miejscowości Badowo-Mściska, gm. Mszczonów, stanowiącej własność Pekabex Inwestycje, dla której Sąd Rejonowy w Żyrardowie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr PL1Z/00036998/5 („Nieruchomość 1”), (iv) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotycząca Nieruchomości 1, (v) zastaw rejestrowy do najwyższej sumy zabezpieczenia 48.385 tys. zł na zbiorze rzeczy ruchomych lub praw stanowiących całość gospodarczą chociaż jego skład był zmienny, należących do Pekabex Inwestycje („Zastaw 1”), (vi) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotycząca Zastawu 1.

5 kwietnia 2019 roku spółka Pekabex Bet podpisała z BNP Paribas aneks nr 16 do Umowy wielocelowej linii kredytowej oraz aneks nr 1 do Umowy ramowej.

Pierwszy z wspomnianych aneksów zakłada zwiększenie kwoty limitu do 78.000 tys. zł oraz wydłuża okres kredytowania do 120 miesięcy od dnia jego podpisania, a także bieżący okres udostępnienia kredytu do dnia 30 listopada 2020 roku.

Zabezpieczenia spłaty należności banku stanowią: (i) weksel wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Pekabex Bet, (ii) poręczenie według prawa cywilnego udzielone przez Pekabex, Pekabex Pref, Centrum Nowoczesnej Prefabrykacji oraz Pekabex Inwestycje do wysokości 85.800 tys. zł, (iii) hipoteka umowna łączna do sumy 117.000 tys. zł ustanowiona na nieruchomości położonej w Bielsku-Białej przy ul. ks. Józefa Londzina 29 będącej w użytkowaniu wieczystym Pekabex S.A., dla której Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr BB1B/00104061/1 („Nieruchomość 2”), docelowo wpis z najwyższym w kolejności pierwszeństwem w dziale IV tej KW, oraz na 3/9 udziałów w prawie użytkowania wieczystego gruntu do nieruchomości położonej w miejscowości Międzyrzecze Górne, przysługujących Pekabex S.A., o łącznej wartości na dzień 31 października 2017 roku wynoszącej 2 406 tys. zł („Zastaw 2”), (viii) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotycząca Zastawu 2 oraz zastaw rejestrowy do najwyższej sumy zabezpieczenia 117.000 tys. zł na środkach trwałych, tj. wyposażeniu zakładu produkcyjnego znajdującego się w Bielsku-Białej przy ul. ks. Józefa Londzina 29, należącym do Pekabex S.A., o łącznej wartości na dzień 31 października 2017 roku wynoszącej 2 406 tys. zł („Zastaw 2”), (viii) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotycząca Zastawu 2 oraz zastaw rejestrowy do najwyższej sumy zabezpieczenia 117.000 tys. zł na zapasach, tj. produktach gotowych, produkcji w toku i surowcach należących do Pekabex Bet, zlokalizowanych w Bielsku Białej na ul. ks. Józefa Londzina 29, o łącznej wartości nie niższej niż 2.500 tys. zł („Zastaw 3”), (ix) cesja na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotycząca Zastawu 3, przy czym suma ubezpieczenia nie może być mniejsza niż 2.500 tys. zł, (x) generalna cesja cicha wierzytelności przysługujących Pekabex Bet od wszystkich jego kontrahentów (jednostek krajowych niepowiązanych), z którymi zawarł on kontrakty nie zawierające zakazu cesji wierzytelności, na łączną kwotę nie niższą niż 32.000 tys. zł, obowiązująca do dnia dostarczenia przez Pekabex Bet pozwolenia na budowę wydanego dla spółki Kokoszki Prefabrykacja, dotyczącego inwestycji

kredytowanej na podstawie Umowy o kredyt nieodnawialny zawartej z Kokoszki Prefabrykacja, oraz decyzji środowiskowej – nie później niż do 30 czerwca 2019 roku, (xi) przejęcie na zabezpieczenie 43 tys. euro ze środków zgromadzonych na rachunku Pekabex Bet prowadzonym w banku, z zastrzeżeniem warunków przedmiotowej umowy.

Zawarcie znaczących umów handlowych przez spółki z Grupy

Zawarcie znaczących umów handlowych i ewentualne zmiany w znaczących umowach zawartych przez spółki z Grupy w pierwszym półroczu i do dnia publikacji zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej.

31. Pozostałe informacje

31.1. Wybrane dane finansowe przeliczone na EUR

W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, do przeliczenia wybranych danych finansowych zastosowano następujące średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR, ustalone przez Narodowy Bank Polski:

- kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu sprawozdawczego: 31.12.2018: 4,3000 zł/EUR, 31.12.2017: 4,1709 zł/EUR.
- średni kurs w okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie: , 01.01 - 31.12.2018 4,2669 zł/EUR, 01.01 - 31.12.2017 4,2447 zł/EUR.
- najwyższy i najniższy kurs obowiązujący w każdym okresie odpowiednio: 01.01 - 31.12.2018 4,3313 i 4,1488 zł/EUR. 01.01 - 31.12.2017 4,3308 i 4,1709 zł/EUR.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowanego sprawozdania z wyniku oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych, przeliczone na EUR, przedstawia tabela:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
	tys. zł		tys. EUR	
Sprawozdanie z wyniku				
Przychody ze sprzedaży	886 344	623 334	207 725	146 851
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	67 473	34 972	15 813	8 239
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	64 072	32 310	15 016	7 612
Zysk (strata) netto	51 209	25 836	12 001	6 087
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	51 209	25 836	12 001	6 087
Zysk na akcję (zł)	2,10	1,07	0,49	0,25
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	2,09	1,06	0,49	0,25
Średni kurs zł / EUR w okresie	X	X	4,2669	4,2447
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	98 845	8 313	23 165	1 959
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(32 640)	(7 085)	(7 650)	(1 669)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	13 311	(7 934)	3 119	(1 869)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	79 515	(6 705)	18 635	(1 580)
Średni kurs zł / EUR w okresie	X	X	4,2669	4,2447

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	tys. zł		tys. EUR	
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa	643 081	479 720	149 554	115 016
Zobowiązania długoterminowe	83 155	77 753	19 338	18 642
Zobowiązania krótkoterminowe	274 567	164 397	63 853	39 415
Kapitał własny	285 359	237 570	66 363	56 959
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	285 359	237 570	66 363	56 959
Kurs zł / EUR na koniec okresu	X	X	4,3000	4,1709

31.2. Struktura właścicielska kapitału podstawowego

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale
Stan na 31.12.2018				
Opoka II Fiz*	9 784 585	9 784 585	9 785	40%
Cantorelle Ltd	2 838 658	2 838 658	2 839	12%
Fernik Holdings Ltd	2 030 578	2 030 578	2 031	8%
Pozostali akcjonariusze	9 715 003	9 715 003	9 715	40%
Razem	24 368 824	24 368 824	24 369	100%
Stan na 31.12.2017				
Opoka II Fiz	9 784 585	9 784 585	9 785	40%
Cantorelle Ltd	2 838 658	2 838 658	2 839	12%
Fernik Holdings Ltd	2 030 578	2 030 578	2 031	8%
Pozostali akcjonariusze	9 559 203	9 559 203	9 559	39%
Razem	24 213 024	24 213 024	24 213	100%

*Według informacji posiadanych na dzień publikacji raportu Pan Maciej Grabski jest również posiadaczem certyfikatów inwestycyjnych funduszu Opoka II FIZ, posiadającego 40,15% akcji Spółki

W dniu 11 lipca 2018 roku wydano, w ramach warunkowego podwyższenia kapitału podstawowego, przyjętego uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 11 października 2016 roku, 155.800 szt. akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, uprawniających łącznie do 155.800 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Szczegółowy opis programu został przedstawiony w nocie 15.1 dodatkowych informacji i objaśnień do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Spółka otrzymała zaświadczenie o zarejestrowaniu przez sąd rejestrowy podwyższenia kapitału podstawowego w dniu 26 września 2018 roku.

Po wydaniu i rejestracji akcji wysokość kapitału podstawowego Pekabex S.A. wyniosła na dzień bilansowy oraz na dzień publikacji niniejszego raportu 24.368.824 zł, na co składa się 24.368.824 szt. akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, uprawniających łącznie do 24.368.824 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Akcje są nieuprzywilejowanymi akcjami na okaziciela i dzielą się na: (i) 21.213.024 akcji serii A, (ii) 3.000.000 akcji serii B, (iii) 155.800 akcji serii C.

Akcje zarejestrowane w trzecim kwartale 2018 roku zostały w całości objęte przez pozostałych akcjonariuszy, stąd zmianie uległ udział poszczególnych akcjonariuszy w liczbie głosów i kapitale akcyjnym: Opoka II FIZ spadek z 40,41% do 40,15%, Cantorelle Limited spadek z 11,72% do 11,65%, Fernik Holdings Limited spadek z 8,39% do 8,33%, pozostali akcjonariusze – wzrost z 39,48% do 39,87%.

W dniu 10 kwietnia 2019 roku Pekabex S.A. otrzymała od Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. („Nationale Nederlanden”) zawiadomienie na podstawie art. 69 i art. 87 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, którym Nationale Nederlanden poinformowało Peabex S.A. o zwiększeniu stanu posiadania akcji Spółki powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Emitenta.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

31.3. Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki dominującej

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Zarządu Spółki dominującej wyniosła:

Okres od 01.01 do 31.12.2018	W Spółce dominującej:		W spółkach zależnych oraz stowarzyszonych:		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia*	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	
Jędrzejowski Robert	450	-	30	-	480
Borek Przemysław	18	13	54	-	85
Żaczek Beata	18	12	91	-	121
Razem	486	25	175	-	686
Okres od 01.01 do 31.12.2017					
Jędrzejowski Robert	180	-	29	-	209
Borek Przemysław	18	-	54	-	72
Żaczek Beata	18	-	91	-	109
Razem	216	-	175	-	391

* Zawiera objęte akcje Pekabex S.A. w wartości nominalnej w ramach programu motywacyjnego.

Inne informacje dotyczące kluczowego personelu kierowniczego, w tym dotyczące pożyczek, zaprezentowano w nocy nr 25.1.

31.4. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej wyniosła:

	Wynagrodzenie Spółka dominująca	Wynagrodzenie spółki zależne
Okres od 01.01 do 31.12.2018		
Piotr Cyburt	33	-
Maciej Grabski	34	-
Stefan Grabski	35	-
Ryszard Klimczyk	36	-
Szpak Marcin	19	-
Piotr Taracha	32	-
Razem	188	-
Okres od 01.01 do 31.12.2017		
Piotr Cyburt	32	-
Maciej Grabski	35	-
Stefan Grabski	35	-
Ryszard Klimczyk	35	-
Andreas Madej	85	-
Ryszard Pinker	13	-
Piotr Taracha	20	-
Razem	256	-

31.5. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Audytorem dokonującym badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych spółek Grupy Kapitałowej jest Grant Thornton Polska Sp. z o.o. Sp. K. Wynagrodzenie audytora z poszczególnych tytułów wyniosło:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	142	141
Przegląd sprawozdań finansowych	44	48
Doradztwo podatkowe	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem	186	189

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. za 2018 rok
(wszystkie kwoty zaokrąglone do tys. zł, o ile nie podano inaczej)

31.6. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w podziale na poszczególne grupy zawodowe oraz rotacja pracowników kształtowały się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Pracownicy umysłowi	483	360
Pracownicy fizyczni	993	908
Razem	1 476	1 268

	od 01.01 do 31.12.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Liczba pracowników przyjętych	705	716
Liczba pracowników zwolnionych (-)	(648)	(448)
Razem	57	268

32. ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Pekabex S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 16 kwietnia 2019 roku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
16.04.2019	Robert Jędrzejowski	Prezes Zarządu	
16.04.2019	Beata Żaczek	Wiceprezes Zarządu	
16.04.2019	Przemysław Borek	Wiceprezes Zarządu	

Podpisy osoby odpowiedzialnej za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
16.04.2019	Sławomir Kaczmarek	Główny Księgowy	